

**SIIRTOKANSAN
KALENTERI**

1923

Suurin Suomalainen
Kello- ja Kultatavarain Liike

The
Savolainen
Company

Suosittellee laajalti tunnettuja
Kello-, Kulta- ja Hopea-alaite
kuuluvia tavaroitaan. Edison-
nin, Victoria ja Columbia y.
m. fonograafeja ja levyjä. —
Rehellinen ja nopea palvelus.
Varmoille ostajille helpot
maksuehdot. Pyytäkää hinnas-
toamme. — Kunnioittavimmin,

The Savolainen Co.
THE LEADING JEWELERS
SUPERIOR ST & LAKE AVE. VIRGINIA
DULUTH MINN.
HIBBING, MINN.

O-Y Pohjoismaiden Yhdyspankki

(A-B NORDISKA FÖRENINGSBANKEN)

Omat varat yli Smk. 275,000,000:—

SÄHKÖOSOTE: UNITAS

Syntyneenä Suomen Yhdyspankin ja Pohjoismaiden Osakepankin Kauppaa ja Teollisuuta varten yhteensulautumisesta jatkaa tämä pankki Yhdyspankin ja Pohjoismaiden Osakepankin liikettä kaikilla niillä paikkakunnilla, joilla nämä ovat aikasemmin toimineet. Paitsi pääkonttoria HELSINGISSÄ on pankeilla siten seuraavilla paikkakunnilla haarakonttorit:

Forssa	Kuopio	Rauma
Hamina	Käkisalmi	Rovaniemi
Hanko	Lahti	Savonlinna
Heinola	Lappeenranta	Seinäjoki
Hämeenlinna	Lauttakylä	Sortavala
Imatra	Lieksa	Suolahti
Joensuu	(Pielisjärvi)	Tammisaari
Jyväskylä	Loviisa	Tampere
Kajaani	Maarian-	Tornio
Kannus	hamina	Turku
Karja	Mikkeli	Uusikaarlepyy
Kemi	Oravainen	Uusikaupunki
Kluruvesi	Oulu	Vaasa
Kokkola	Pieksämäki	Varkaus
Kotka	Pietarsaari	Viipuri
Kouvola	Pori	Viitasaari
Kristiinan-	Porvoo	Värtsilä
kaupunki	Raahе	Yöyri

O-Y Pohjoismaiden Yhdyspankki, jolla nykyään on eri tileillä yleisön varoja talletettuina yli kahden miljardin Suomen markan, vastaanottaa rahoja korkoa kasvamaan ja toimittaa tehtäviä sekä välittää suorituksia kaikkialla Suomessa. Toimia voi O-Y Pohjoismaiden Yhdyspankille antaa myöskin kirjeellisesti.

O-Y Pohjoismaiden Yhdyspankille välittävät rahalahetyksiä m. m.: Irving National Bank, New Yorkissa, Woolworth Bldg; Hedman, Hornborg & Co., New Yorkissa, 5 State St.; herrat Nielsen & Lundbeck, New Yorkissa, 24 State St.; American Express Company, New Yorkissa, 65 Broadway; sekä Guaranty Trust Company, New Yorkissa, 140 Broadway, ja sen kaikki haarakonttorit ja asiamiehet.

SUOMEN LIITTOPANKKI OY

Vaasan Osakepankin, perustettu 1879,
Turun Osakepankin, perustettu 1896, sekä
Landtmannabanken, Aktiebolag'in, per. 1910, yhtymä.

Omat varat 186,000,000:—

Pääkonttorit:
HELSINKI, VAASA, TURKU.

Haarakonttorit:
Degerby, Eckerö, Finby, Geta, Godby, Grankulla,
Inkoo, Jepua, Kaskinen, Kauhava, Kemiö, Kirkko-
nummi, Kokkola, Korsnäsi, Kristiinankaupunki,
Kruunupyy, Kulosaari (Helsinki), Kumlinge, Ku-
rikka, Lapträski, Lapväärtti, Liljentaali, Lohja, Loi-
maa, Loviisa, Maalahti, Maarianhamina, Myrskylä,
Naantali, Närpiö, Oravainen, Oulu, Parainen, Peto-
lahti, Pietarsaari, Pirttikylä, Pori, Porvoo, Purmo,
Pyhtää, Salo, Siipyy, Sipoo, Skuru, Sund, Tammi-
saari, Tampere, Teuva, Uusikaarlepyy, Uusikaupunki,
Vestanfjärd, Vårdö, Vöyri, Ylimarkku, Ähtävä, Ätsäri.

Pankki ostaa ja myy amerikalaista rahaa sekä
amerikalaisia vekseleitä ja shekkejä. Vastaanottaa
rahoja korkoa kasvamaan useille eri tileille, joista
Karttuva Talletustili (Pääomatili) on sopivin ulko-
mailla oleskeleville henkilöille.

Varoille, jotka ovat talletetut tälle tilille, makse-
taan nim. korkein sanomalehdissä ilmoitettu korko,
joka, tallettajan siitä huolehtimatta, puolivuositain
lisätään pääomaan, joka näin ollen kasvaa korkoa
korolle.

Raha-asioissa voidaan kääntyä suoraan kirjalli-
sesti mihinkä hyvänsä edellämainituista pankin
konttoreista.

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

SWEDISH
AMERICAN
LINE

Suorin ja sopivin tie Suomeen ja Suomesta

Göteborgin—Tukholman kautta

Höyrylaivat:

“**STOCKHOLM**” ja “**DROTTNINGHOLM**”

ovat varustetut kaikilla nykyaajan laitoksilla mat-
kustajien mukavuudeksi ja turvallisuudeksi.

Matkustajat, jotka matkustavat kolmannessa luokassa näissä laivoissa sijoitetaan mukaviin hytteihin, joissa on vuoteita 2 tai 4 hengelle. Hytit ovat valoisat, puhtaat, raitisilmäiset ja varustetut parhaimmilla makuuvaatteilla, peileillä ja pesukaapeilla sekä raittiilla vedellä kaikin ajoin. Ruokasalit ovat valoisat ja rattoisat ja niin ovat myös tupakka- ja istumahuoneet. Mitä ruokaan tulee, on se hyvää, tuoretta ja hyvin valmistettua. Ruumiinliikuntaa ja virkistystä varten on varattu avarat tilat niin hyvin kannelle kuin alhaallekin. Kylpyhuoneet ja lavatoriot ovat parhainta nykyaikaista mallia. — Suurin etu SUOMALAISILLE matkustamisesta tällä linjalla on siitä, että he nousevat laivaan laiturilta. “Swedish American Line Dock Foot W. 57th St.” New Yorkissa ja astuvat maihin Göteborgissa, Ruotsissa, josta on ainoastaan noin vuorokauden matka Suomeen. — Lähempiä tietoja ja pilettejä saadaan paikallisasiainchiltä tai linjan pääasiaincheiltä.

SWEDISH AMERICAN LINE,

21-24 State Street	-	-	New York
70 East Jackson St. (at Michigan Ave.)	-	-	Chicago, Ill.
127 South Third Street	-	-	Minneapolis, Minn.
115 Cherry Street	-	-	Seattle, Wash.
268 Market Street	-	-	San Francisco, Cal.
105 Third Street	-	-	Portland, Ore.
396 Logan Avenue	-	-	Winnipeg, Man., Can.

Suomeen

välitämme rahoja nopeimmin
ja varmimmin sekä yksi-
tyisille että talletuksille
pankkeihin.

Seuraaviin tunnettuihin ja vakavaraisiin pank-
keihin välitämme talletuksia korkeinta
korkoa vastaan:

O.-Y. Pohjoismaiden Yhdyspankkiin, Helsingissä,
Helsingin Osakepankkiin, Helsingissä,
Kansallis-Osakepankkiin, Helsingissä,
Osake-Pankki Ulkomaakauppaa Varten, Hel-
singissä,
Suomen Liitto-Pankki O.-Y., Turussa, Vaa-
sassa ja Helsingissä,

ynnä haarakonttoreihin
kaikkialla maaseuduilla, kuin
myös kaikkiin Suomen säästöpankkeihin.

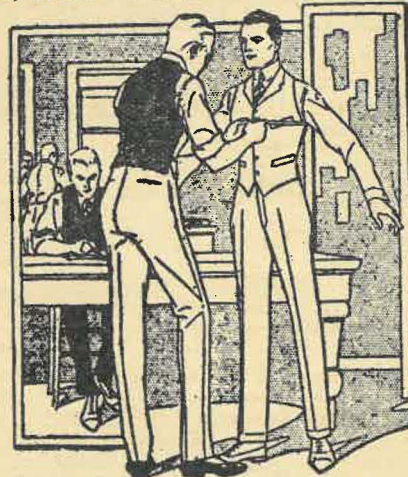
Hedman, Hornborg & Co.

Vanhin Suomal. Pankkiliike Amerikassa.

5 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.

HEISKARIN VELJESTEN RÄÄTÄLINLIKE CHICAGOSSA

— Liike, jonka Valmistheet Puhuvat Puolestaan. —

Kymmeniä tuhansiin nouseva tyytyväinen tilaaja-
joukko tässä maassa tietää kokemuksesta todistaa
valmistettemme kelmollisuuden ja sopivaisuuden.

Vaatteita olemme valmistaneet viimeiset neljä-
toista vuotta. Tämän ajan kuluessa ovat useimmat
entiset tilaajat jo toistakymmentä kertaa uudistaneet
tilauksensa. Parempaa todistusta pukujen kunnolli-
suudesta ei voitane mistään toisesta liikkeestä saa-
da. Joka ainoa vaatetilauksensa valmistetaan tilaajan omien
mittojen ja hänen vartalonsa rakenteen mukaan.

Huolellinen ja rehellinen kohtelu varmasti taa-
taan kaikille. — Ehdottomasti parhaimmat kankaat
ja ne ovat juuri tehtaasta saapuneet.

Voitte täydellä luottamuksella antaa vaatetilauk-
senne asiamiehilleemme. Vakuutamme, että tulette
olemaan täysin tyytyväisiä.

O. A. HAYSKAR BROS. & COMPANY,
358—366 West Madison Street, CHICAGO, ILL.

TUNNETUIN JA VARMASTI LUOTETUIN SEKÄ SUU-
RIN SUOMALAINEN RÄÄTÄLINLIKE AMERIKASSA.

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

PERUSTETTU 1889.

OMAT VARAT SMK. 247,000,000:—

Pääkonttori: Helsingissä, Aleksanterinkatu 42

Haarakonttoreita (yhteensä 125):

Alavus, Asikkala, Elisenvaara, Forssa, Hamina, Haapavesi, Hanko, Hauho, Heinola, Hyvinkää, Helsingin Erottaja, Helsingin Kallio, Helsingin Töölö, Hämeenkyrö, Hämeenlinna, Härmä, Ii, Iisalmi, Iittala, Ilmajoki, Ilomantsi, Imatra, Isokyrö, Jaakkima, Jalasjärvi, Joensuu, Jyväskylä, Jämsä, Kajaani, Kalajoki, Kangasala, Kangasniemi, Kannus, Karhula, Karstula, Karttula, Kaskinen, Kauhajoki, Kauhava, Kemi, Kemijärvi, Kerava, Kiviniemi, Koivisto, Kokemäki, Kokkola, Korpilahti, Koski, H. I., Kotka, Kouvolaa, Kristiina, Kuhmoinen, Kuopio, Kuortane, Kurikka, Kuusankoski, Käkisalmi, Lahti, Laihia, Laitila, Lammi, Lappeenranta, Lapua, Lavia, Leppävirta, Lieksa, Lohja, Loimaa, Loviisa, Luopioinen, Luvia, Marttila, Merikarvia, Mikkelin, Mäntsälä, Mäntyharju, Nakkila, Nilsia, Nokia, Nurmes, Orimattila, Orivesi, Oulainen, Oulu, Pori, Porvoo, Puumala, Pyhäjärvi, U. I., Raahen, Rauma, Rautalampi, Riihimäki, Rovaniemi, Ruovesi-Visuvesi, Saarijärvi, Salmi, Salo, Savonlinna, Seinäjoki, Somero, Sortavala, Sulkava, Suonenjoki, Taavetti, Tampere, Terijoki, Tornio, Turenki, Turku, Urjala, Uusikaupunki, Vaasa, Valkeakoski, Vammala, Varkaus, Vihti, Viipuri, Vilppula, Virojoki-Virolahti, Voikka, Värtsilä, Ylistaro, Ylitornio, Ylivieska, Ähtäri.

Kansallis-Osake-Pankki ottaa vastaan rahoja korkoa kasvamaan talletustilille, säästötalille ja juoksevalle tilille. Edullisin talletusmuoto on karttuva talletus, koska siinä rahat kasvavat korkoa korolle, kun korko puolivuositain lisätään pääomaan pankin toimesta, omistajan tarvitsematta itse vaivautua. Karttuyalla talletuksella maksetaan rahoista aina kulloinkin voimassa oleva korkein talletuskorko. Omistajalle annetaan pyynnöstä milloin hyvänsä tilite pankista.

Kansallis-Osake-Pankki toimittaa kaikkia täydelliseen pankkiliikkeeseen kuuluvia asioita.

Rahaliiketyksiä Suomeen Kansallis-Osake-Pankin välityksellä toimittavat kaikki luotettavat amerikalaiset pankit sekä Amerikan suomalaiset rahanvälitysliikkeet. Määrätäkää aina rahat lähetettäväksi Kansallis-Osake-Pankille.

SIIRTOKANSAN

KALENTERI

1923

VI VUOSIKERTA

DULUTH, MINNESOTA,

Yhdysvaltain ja Canadian Suomalainen Sanomalehtiliitto.

LUKIJALLE.

Kalenterin nimellä tunnetut vuosikirjat muodostavat vielä tätä nykyä meidän Amerikan suomalaisten joukkokirjallisuutemme huomatuimman ja — sisältönsä nähden — painavimman osan. Ne ovat ikäänkuin kirjallisuuslippaita, joihin suljetaan vuoden varrelta kaikki se, mikä meillä näyttäytyy arvokkaimmalta omassa ja ympäristömme elämässä. Vielä verrattain harvat kynäilijäkymme esittävät niissä yleensä parasta, mitä näissä oloissa voidaan tarjota.

“Siirtokansan Kalenteri”, nuoresta iästään huolimatta, on saavuttanut laajan kannattaja- ja ystäväjoukon Amerikan suomalaisen kansallismielisen yleisön keskuudessa. Muut tässä maassa vuosittain ilmestyvät kalenterit esiintyvät enimmäkseen jonkun vission järjestön vuosikirjoina, minkä vuoksi ne ovat sisällöltään järjestönsä henkeen kirjoitettuja ja ajavat suurelta osalta järjestöjensä tarkoitusperiä. Niiden vapaa liikkumistila tulee sen vuoksi jossain määrin rajoitetuksi ja määrättyihin puitteihin suljetuksi. “Siirtokansan Kalenteri” on kaikista ryhmärajoituksista vapaa. Se on itsenäinen vuosikirja, joka voi puolueetomasti katsella oloja ja asioita. Sen näkökulma käsittää koko kansallismielisen siirtokansamme rientoineen ja harrastuksineen. Tässä mielessä on “Siirtokansan Kalenteri” erikoisesti kansallinen vuosikirja.

Sisällöltään pyrkii “Siirtokansan Kalenteri” olemaan osittain tietopuolinen ja samalla myös kaunokirjallinen, jotta hyöty ja huvi tulisivat täten liitetyiksi helminä samaan lankaan. Kun meitä ympäröivissä uusissa olosuhteissa on vielä paljon uutta opittavaa, niin on luonnollista, että kalenterin tietopuolinen sisältö

saa useimmiten johtavan aseman. Pyrkimyksenähän tulisi tällaisissa vuosikirjoissa olla tutustuttua lukijoita siihen elämänpäiiriin, missä he joka päivä liikkuvat ja elävät, ja erittäinkin tehdä tunnetuksi niitä sivistyssaavutuksia, mitä oman kansamme keskuudessa täällä ja Suomessa voidaan vuoden varrella merkitä. Näiden saavutusten tunnetuksi tekeminen ja tehostaminen on omansa kannustamaan lukijaa vakavaan ponnistukseen kansallisen viljelyksemme vainiolla, oli pa se sitten taloudellista tai henkistä laatua. Jalot esikuvat ovat kaikkein tehokkaimpia kutsuja korkeihin päämääriin.

Amerikalainen ja samaten suomalainenkin sivistyselämä on rikasvivahteista ja kaikkia elämän puolia käsittävää, minkä vuoksi se tarjoaa mielenkiintoisen kentän kirjallisille kyvyillemme, jotka kirjoittavat kalentereihimme. "Siirtokansan Kalenteri" tarjoaa vuosi toisensa jälkeen kirjallisia kuvia ja piirroksia tästä sivistyselämän sykinnästä niin taloudellisilta kuin henkisiltäkin puolilta. Kalenterillamme on ollut onni sulkea avustajainsa joukkoon parhaita kynäilijäkykyjämme tässä maassa ja joitakin myöskin Suomessa. Näin ollen on syytä toivoa "Siirtokansan Kalenterin" tyydyttävän kohtuullisia vaatimuksia ja tarjoavan lukijalle hyötyä ja huvia lepoetkinä.

YHDYSVALTAIN JA CANADAN SUOMALAINEN
SANOMALEHTILIITTO.

PIMENNYKSIÄ.

Vuonna 1923 tapahtuu kaksi pimennystä auringossa ja kaksi kuussa.

Ensimmäinen kuun pimennys tapahtuu maaliskuun 2 p., alkaen klo 8:28 ill. ja loppuen klo 10:36 ill. (keskiaikaa).

Ensimmäinen auringon pimennys ei näy pohjoisella maapallonpuoliskolla.

Toinen kuun pimennys on osittainen ja tapahtuu elokuun 26 p., alkaen klo 3:52 ap. ja loppuen klo 5:27 ap. (keskiaikaa).

Toinen auringonpimennys näkyy osittaisena pimennyksenä Yhdysvalloissa ja tapahtuu syyskuun 10 p., alkaen klo 12:14 ip. ja loppuen klo 5:20 ip.

Maaliskuun 21 p. — Kevätpäivän tasaus.
Kesäkuun 21 p. — Vuoden pisin päivä.
Kesäkuun 22 p. — Kesä alkaa.
Syyskuun 23 p. — Syksy alkaa.
Joulukuun 22 p. — Talvi alkaa.

MERKKIEN SELITYKSIÄ.

☉ Uusi kuu. ☽ Ensim. neljännes. ☾ Täysi kuu.
☾ Viimeinen neljännes.

TAMMIKUU

1 M Uudenvuodenpäivä	☉	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 T Aapeli		1. 1863. Lincoln julistaa orjien vapautuksen.
3 K Eenokki		2. 1888. Uno Cygnaeus kuoli.
4 T Ruut		6. 1919. Theodore Roosevelt kuoli Oyster Bayssa, N. Y.
5 P Lea		14. 1818. Sakari Topelius synt.
6 L Loppainen		15. Suomen ensimmäinen sanomalehti, ruotsinkielinen, alkoi 1771. — Ensimmäinen suomenkielinen sanomalehti ilmestyi Turussa 1876, nimeltä "Suomenkielisiä Tietosanomiam".
7 S 1 s. Lopp. Aukusti	☾	28. Vapustaistelun vuosipäivä Suomessa.
8 M Gunnar		29. 1919. Yhdysvaltain hallitus tunnusti Puolan itsenäisen hallituksen, Paderewski presidentinä.
9 T Veikko		Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
10 K Kotivalo		1 p. Uudenvuodenpäivä: kaikissa valtioissa.
11 T Osvald		8 p. Orleansin tappelun vuosipäivä Louisianassa.
12 P Toini		Juhlapäiviä Canadassa:
13 L Nuutti		1 p. Uudenvuodenpäivä: kaikissa maakunnissa ja teritorioissa.
14 S 2 s. Lopp. Feliks		
15 M Siveä		
16 T Ilmari	☉	
17 K Anton		
18 T Laura		
19 P Heikki		
20 L Fabian		
21 S 3 s. Lopp. Aune		
22 M Tiera		
23 T Meri		
24 K Kaukovalta	☽	
25 T Paavali		
26 P Päivätär		
27 L Viljo		
28 S Septuagesima		
29 M Välder [Kaarlo		
30 T Gunilla		
31 K Alli		

ILMATIETOJA.

1—4, epävarma sääsuhde: sateita etelässä ja lounaisessa; raskaita lumisateita pohjoisissa ja luoteisissa valtioissa. 5—8, kylmää: monin paikoin pakkasia ja kylmää ja kylmiä tuulia kautta maan. 10—14, kaudista ilmaa: ilma lämpenee, auringonpaistetta Mexican lahden rannoilla ja Atlannin rannikon eteläisissä valtioissa; yöpakkasia idässä ja keskimaassa. 15—19, myrskyjä: tuulista ja myrskyistä ilmaa kautta maan. 20—23 kylmää: pakkasia, niin että maa jäätyy kaukana etelässäkin. 24—27, tuulia: kovia tuulia lounaisessa ja keskietelän valtioissa; epävarama ilmaa luoteisissa ja itäisissä valtioissa sekä suurien järvien alueilla. 28—31, epävarama säätä: myrskyistä, äkkinäisiä sateita ja lumiräntää koko itäisessä osassa maata.

TAMMIKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

Suomalais-kansallinen Pankkilaitos
Omat varat yli 20,000,000:— markkaa.

HELMIKUU

1 T Bertta	⊕	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 P Kynttelinpäivä		5. 1804. J. L. Runeberg synt.
3 L Huugo		9. 1919. Puolan ensimmäinen perustuslaillinen eduskunta koostuu Warsovassa.
4 S Kynttelinpäivä		13 p. Laskiainen.
	[Ansgarius]	15. 1899. Helmikuun manifesti annettiin Suomelle.
5 M Agda, Armi		18. 1546. Martin Luther kuoli.
6 T Dorotea		22. 1732. George Washington syntyi. — Pohjan Tähti, ensimmäinen suomalainen raittiusseura
7 K Rikhard		Yhdysvalloissa, perustettiin Hancockissa, Mich., 1885.
8 T Laina	⊕	27. 1860. Suomessa peruutettiin kymmenen vuotta aikaisemmin (1850) annettu kielto suomenkielisten kirjojen painamisesta.
9 P Naima		28. 1835. Kalevala-päivä. Kalevalan ensimmäinen laitos valmistui.
10 L Ellina, Elli		Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
11 S Laskiaissun. Eu-		12 p. Abraham Lincolnin syntymäpäivä melkein kaikissa valtioissa.
12 M Elma [frosyne]		22 p. Geo. Washingtonin syntymäpäivä kaikissa valtioissa.
13 T Sulo Laskiaistiist.		
14 K Valentin		
15 T Sipri	⊕	
16 P Julia		
17 L Väinö		
18 S 1 Rukouspäivä		
19 M Kauppo [Tyyra]		
20 T Hulda		
21 K Keijo		
22 T Tuulikki		
23 P Tertullianus	⊕	
24 L Matti		
25 S 2 s. Paast. Vikto-		
26 M Nestor [ria]		
27 T Torsti		
28 K Onni		

ILMATIETOJA.

1—3, kaunista ilmaa: kylmät yöt ja aamut lännen ja luoteisen valtioissa; ihania aurinkoisia päiviä lounaisissa, keskilännen ja idän valtioissa. 4—8, myrskykausi: sadetta ja räntää Kalliovuorten seuduilla ja luoteisessa. 9—13, kaunista ilmaa: harvinaisen lämmintä ja kaunista helmikuun ilmaksi maan keskisissä ja itäisissä osissa. 14—18, tuulia: tuulista ja ryöppystä Kalliovuorten seuduilla, luoteisissa osissa, suurten järvien ympäristöillä ja Uuden Englannin valtioissa. 19—23, myrskyjä: Sadetta, räntää, lunta ja ryöppyä luoteisissa osissa, myrskyistä lounaisessa, paljon sumua ja kosteutta Mexicon lahden ja Atlannin meren rannoilla sijaitsevissa valtioissa. 24—28, kylmää: Harvinaisen kylmää kaikissa osissa länsipuolella Mississippin jokea. Kylmää maan itäisissä osissa.

HELMIKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

Toimittaa pankkitechettä ja välittää
Rahalahetyksiä kaikille Suomesa.

MAALISKUU

1 T Alpo	
2 P Fanni	
3 L Kauko	
4 S 3 s. Paast. Adrian	
5 M Laila	
6 T Rudolf	
7 K Perpetua	
8 T Vilppu	
9 P Edwin	
10 L Aura	
11 S PuoliPaastos. Ka-	
12 M Gregorius [Iervo	
13 T Ernesti	
14 K Matilda	
15 T Risto	
16 P Herbert	
17 L Kerttu	
18 S 5 s. Paast. Edward	
19 M Jooseppi	
20 T Jaakkima	
21 K Pentti	
22 T Vihtori	
23 P Akseli	
24 L Marian ilm. p.	
25 S Palmusunnuntai	[Usko]
26 M Immanuel	
27 T Soini	
28 K Armas	
29 T Jonas	
30 P Pitkäperjantai	
31 L Irma	

Muisto- ja merkkipäiviä.

1. 1919. Juutalaisten Zyrichissä pitämässä maailmankongressissa hyväksyttiin, että Palestina on tunnustettava juutalaiseksi valtakunnaksi ja että juutalaiset kaikissa maissa saavat oikeutta.

9. 1917. Vallankumous Venäjällä ajkoi.

15. 1917. Tsaari Nikolai II luopui hallituksesta.

19. 1813. Tutkimusmatkailija Livingstone syntyi.

26. 1919. Vieraskielisten sanomalehtien edustajain kokous New Yorkissa Inter-Racial Counciliin toimesta.

27. 1809. Suomen perustuslait vahvistaa Aleksanteri I Porvoossa.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:

2 p. Itsenäisyyden julistuspäivä Texasin valtiossa. — 4 p. Presidentin virkaanasettamispäivä Washingtonissa, D. C. vaalien jälkeisenä vuonna.

13 p. Pitkäperjantai: Alabama, Connecticut, Delaware, Florida, Louisiana, Maryland, Minnesota, New Jersey, Pennsylvania.

ILMATIETOJA.

1—4, epävarmoja ilmoja: Karkeita ja tuulisia ilmoja Kalliovuorten seuduilla ja luoteisissa. 5—9, kaunista ilmaa: kauniita ja kirkkaita päiviä melkein kaikkialla idässä ja lännessä. Sumua suurten järvien seuduilla ja Atlannin rannikoilla ja Uuden Englannin valtioissa. 10—13, myrskyjä: Kosteita, ikäviä ja myrskyisiä ilmoja lounaisessa, Mexicon lahden rantaseuduilla ja Atlannin rannikolla. 14—18, sateita: sateita ja tuulia suurilla järvillä, Atlannin rannikon keskivaltioissa ja Uuden Englannin valtioissa. 19—21, lämmintä ilmaa: ilmat lämpenevät luoteisissa ja keskilämmen valtioissa. 22—26, epävarmoja ilmoja: pilvistä ja ryöppyistä lounaisissa ja keskilämmen valtioissa. Kosteaa ja sumuista suurien järvien seuduilla. 27—31, kylmää: Kylmää ja kalseaa ilmaa kaikkialla länsipuolella Mississippin virran. Kirkkaita kylmiä ilmoja Atlannin rannikolla ja Uuden Englannin valtioissa.

MAALISKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

TÄYDELLINEN PANKKILIIKE.
KORKEIN TALLETUSKORKO.

HUHTIKUU

1 S Pääsiäisp. Harald	☉	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 M Pellervo		
3 T Ferdinand		1. 1919. Michiganin kuvern. Sleeper allekirjoittaa lain, jonka mukaan on kriminaalinen rikos pitää väkijuomia kodissa ja yleisillä paikoilla.
4 K Anja		9. 1802. Elias Lönnrot syntyi.
5 T Irene		10. 1829. Pelastusarmeijan perustaja, kenraali Booth syntyi.
6 P Vilho		11. 1911. Mynchenin soviettihallitus kukistuu.
7 L Allan	☾	13. 1919. Eugene V. Debs alkaa kymmenvuotisen pakkotyövankeutensa federal vankilassa Moundsvillessa, W. Va.
8 S 1 s. Pääs. jälk.		17. 1770. Benjamin Franklin kuoli.
9 M Otto	[Suoma]	30. 1789. Washington tuli Yhdysvaltain ensimmäiseksi presidentiksi.
10 T Hesekiel		30. 1919. Buenos Ayresin sanomalehtimiehet tekevät työlakon.
11 K Verna		Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
12 T Julius		19 p. Patriottipäivä: Massachusetts ja Maine.
13 P Tellervo		26 p. Muistopäivä: Alabama, Florida, Georgia ja Mississippi.
14 L Tiburtius		
15 S 2 s. Pääsiäis. jälk.		
16 M Jalo	☉ [Linda]	
17 T Elias		
18 K Valdemar		
19 T Ikäheimo		
20 P Amalla		
21 L Anselmi		
22 S 3 s. Pääsiäis. jälk.		
23 M Yrjö	☉ [Alina]	
24 T Albert		
25 K Markus		
26 T Teresia		
27 P Engelbrekt		
28 L Tuure		
29 S 2 Rukosp. Tyko		
30 M Mirjam	☉	

ILMATIETOJA.

1—3, sateita: Tuulta ja sadetta Texasista ja Oklahomasta itään päin aina Georgiaan ja Carolinoihin saakka; lunta ja räntää luoteisessa, suurien järvien alueella, New Yorkin valtiossa ja Uuden Englannin valtioissa. 4—8, epävarmoja ilmoja: Akkinäisiä sateita ja sadekuuroja tuulien mukana Uuden Englannin valtioissa ja Atlannin rannikon keskisissä valtioissa. 9—13, kylmää ilmaa: jotensakin kylmää ilmaa huhtikuun ilmakehi sekä idässä että lännessä. 14—18, sateita: Sateita kaikkialla etelässä, Atlannin rannikon valtioissa ja Uuden Englannin valtioissa. 19—21, lämmintä ilmaa: Ilmasto nopeasti lämpenee Kalliovuorten seuduilla, lounaisessa ja Mexican lahden rannoilla. 22—25, ukkosensateita: raskaita sateita Ohio-joen laakson valtioissa. 26—30, lämmintä: Kuivaa kaikkialla Tyynen meren rannikoilla ja koko pohjoislännessä.

HUHTIKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

ASIAMIEHEMME AMERIKASSA VÄLITÄVÄT
RAHOJA SUOMEEN NOPEIMMIN ja VARMIMMIN

TOUKOKUU

1 T Vappu	
2 K Vuokko	
3 T Ristinpäivä	
4 P Roosa	
5 L Jenni	
6 S Rukoussun. Alek-	
7 M Helmi @ [sandra	
8 T Aake	
9 K Timo	
10 T Helatorstai Aino	
11 P Osmo	
12 L Lotta	
13 S 6 s. Pääsiäis. jälk.	
14 M Edit [Floora	
15 T Sofia	
16 K Esteri	
17 T Rebekka	
18 P Erkki	
19 L Emilia	
20 S Helluntai Karolina	
21 M 2 Helluntaip. Kon-	
22 T Hemminki [sta	
23 K Lyyli	
24 T Alarik	
25 P Urpo	
26 L Vilhelmina	
27 S P. Kolmin. p. Iha-	
28 M Alma [lempi	
29 T Oiva	
30 K Basilius	
31 T Helka	

Muisto- ja merkkipäiviä.

1. Vapunpäivä, kansainvälinen työväen mielenosoituspäivä työpäivän lyhennykseksi. — Suomen yleinen väkijuomalakko 1898.

6. 1919. Englanti tunnustaa Suomen itsenäisyyden.

6. "Äitien päivä" Yhdysvalloissa.

8. Amerikan Yhdysvallat tunnusti Suomen itsenäisyyden.

10. 1919. Hollannin parlamentin alahuone hyväksyi naisten äänioikeuden.

12. 1806. J. W. Snellman synt.

13. 1848. Maamme-laulu laulettiin ensimmäistä kertaa.

16. 1919. New Yorkin valtion kuvernööri Smith allekirjoitti lain, joka kieltää naisten käyttämisen yötyössä rautateiden palveluksessa.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:

30. Hautainkukituspäivä kaikissa valtioissa paitsi seuraavissa: Alabama, Arkansas, Florida, Georgia, Louisiana, Mississippi, E. ja P. Carolina ja Texas.

Juhlapäiviä Canadassa:

24 p. Victoria päivä kaikissa maakunnissa ja territorioissa.

ILMATIETOJA.

1—3, epävarmojia ilmoja: Sumuista ja tihurusta ilmaa Mexican lahden rannikon valtioissa, samoin Atlantin rannikon valtioissa; märkää ja sateista Mississippin yläjuoksulla ja suurten järvien seuduilla. 4—8, myrskyjä: tuhoisia ukkosnimilmoja, tuulta ja rakeita Texasissa, Oklahomassa, Kansasissa ja Missourissa; kovia myrskyjä ja tuulenpuuskiä suurilla järvillä. 9—12, kylmää: lämpö määrä alenee ja on kylmiä öitä ja paikallisia halleja ja pakkasia pohjoislännellä, keskilännellä ja Atlantin rannikon pohjoisissa valtioissa. 13—17, sadetta: yleinen sadekausi eteläisissä, keskisissä ja itäisissä valtioissa. 18—22, kaunista ilmaa: ihania ilmoja Atlantin rannikolla. 23—27, tuulia: suuria tuulia lounaisissa valtioissa; tomumyrskyjä Oklahomasta pohjoiseen aina Dakotoihin saakka. 27—31, lämmitä: lämpö määrä kohoaa nopeasti idässä ja lännessä.

TOUKOKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

TALLETTAKAA RAHANNE LUOTTO-PANKKIIN, JOKA MAKSAA KORKEIMMAN TALLETUSKORON.

KESÄKUU

1 P Nikodemus	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 L Venla	
3 S 1 s. Kolmin. p. Or-	1. 1919. Suomen yleinen kiel-
4 M Toivo [vokki]	tolaki astui voimaan.
5 T Bonifacius	1. 1919. "Rheinin tasavalta"
6 K Kustaa	perustettiin.
7 T Robert	2. 1638. Suomen valtioposti
8 P Salomo	järjestetään.
9 L Ensio	4. 1919. Yhdysvaltain naisten
	ääni-oikeusehdotus hyväksytty se-
	naatissa.
	4. 1919. Liittosenaatti hyväk-
	syy 56 äänellä 25 vastaan esityk-
	sen, että naisten yleistä ääni-
	oikeutta koskeva laki alistetaan
	valtioiden ratkaistavaksi.
	5. 1873. Larin Kyösti (Kyösti
	Larson) syntyi.
	6. 1918. Julistettiin Suomi ta-
	savallaksi.
	11. 1919. Unioiden edustajat
	Atlantic Cityssä äänestävät ko-
	kouksessaan oluen puolesta
	26,474 äänellä 4,005 ääntä vas-
	taan.
	17. 1919. American Federation
	of Labor liiton kokous hylkäsi
	I. W. W. liiton esityksen soviet-
	tihallituksesta ja lausui tuo-
	mionsa bolshevismista.
	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
	3 p. Jefferson Davisin syntymä-
	päivä: Alabama, Florida, Geor-
	gia, Louisiana, Mississippi, E. Ca-
	rollina, Tennessee ja Texas.
10 S 2 s. Kolm. p. Seppo	
11 M Impi	
12 T Esko	
13 K Eedla	
14 T Belis	
15 P Vieno	
16 L Justina	
17 S 2 s. Kolm. p. Urho	
18 M Tapio	
19 T Siiri	
20 K Into	
21 T Ahti	
22 P Paulina	
23 L Aatto	
24 S Johannes Kast. p.	
25 M Uno	
26 T Jeremias	
27 K Elviira	
28 T Leo	
29 P Pietari	
30 L Päiviö	

ILMATIETOJA.

1—4, sadetta: Sade ja auringonpaiste vuorottelevat eteläisissä, keskisissä ja itäisissä osissa maata. Erinomainen kasvuaika kaikille maantuotteille. 5—9, ukkosenilmoja: tuhoa tuottavia tuuli- ja sademyrskyjä sekä ukkosenilmoja Oklahomassa, Kansasissa ja Missourissa. 10—13, kovaa hellettä: harvinaisen tukahduttavaa hellettä lännessä, etelässä ja idässä. Tavantonta kuumuutta ja kuivuutta Kalliovuorten seuduilla. 14—18, myrskyjä: Raskaita sateita Louisianassa, Texasissa, Arkansasissa, Oklahomassa, Kansasissa ja Missourissa. 19—22, kylmää: Kylmiä öitä ja aamuja pohjoislännellä ja keskilännellä. 23—26, sateita: Kovia tuulia ja sademyrskyjä Mississippi ja Missouri jokien laaksovaltioissa. Pilvistä ja sumuista suurien järvien seuduilla. 27—30, vaihtelevia ilmoja: pilvistä, tuulista, sateista ja vuorottain kaunista etelässä ja lounaisessa.

SSS KESÄKUU SSS

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

Karttulla talletustilillä maksaa Luotto-Pankki korkeimman koron ja lisätään se puolivuositain pääomaan kasvamaan korkoa korolle.

HEINÄKUU

1 S 5 s. Kolm. p. Aron	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 M Linnea	1. 1848. Arvi Jännes syntyi.
3 T Arvo	2. 1919. Naisasianajaja, tohtori Anna Howard Shaw kuoli.
4 K Ulrika	4. 1776. Yhdysvaltain itsenäisyydenjulistus.
5 T Unto	4. 1919. Saksan valtiopäivät hyväksyivät uuden valtiolipun, ja kauppalipuksi värit musta, punanen ja kullanväri, valkoinen ja punanen.
6 P Esaias	4. 1919. Englannin alahuone hylkää lakiehdotuksen yleisestä naisten äänioikeudesta 100 äänellä 85 vastaan.
7 L Klaus	15. 1917. Yhdysvaltain ja Canadian Suomalaisen Sanomalehti-liiton perustava kokous Chicagossa.
8 S 6 s. Kolm. p. Turo	25. 1919. Valittiin Suomen tasavallan ensimmäinen presidentti.
9 M Iita	26. 1919. Suomen tasavallan ensimmäinen presidentti Ståhlberg astui virkaansa.
10 T Saima	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
11 K Eleonora	4 p. Itsenäisyyden julistuksen muistopäivä (Independence Day) kaikissa valtioissa.
12 T Herman	24 p. Uutisasukasten päivä: Utah.
13 P Joel	Juhlapäiviä Canadassa:
14 L Aliisa	1 p. Dominionpäivä: kaikissa maakunnissa ja territorioissa.
15 S 7 s. Kolm. p. Rau-	
16 M Reino [ni]	
17 T Ossian	
18 K Fredrik	
19 T Saara	
20 P Margareta	
21 L Johanna	
22 S 8 s. Kolm. p. Mag-	
23 M Olga [dalena]	
24 T Kirsti	
25 K Jaakko	
26 T Martta	
27 P 7 Unikekoa	
28 L Haakon	
29 S 9 s. Kolm. p. Olli	
30 M Eriika	
31 T Helena	

ILMATIETOJA.

1—4, hellettä: tavatonta kuumuutta pohjoislännen ja keskilännen valtioissa. 5—9, ukkosenilmoja: ras-kaita sateita, hävittäviä ukkosenilmoja ja raesateita Texasista ja Oklahomasta alkaen pohjoista kohden suurille järville ja Canadian rajaan saakka; monet joet tulvittuvat. 10—14, kylmää: kosteaa, sumuista ja kar-keaa ilmaa Mexicon lahden rannoilla ja Atlantin ran-nikon valtioissa; kylmää Kalliovuorten seuduilla ja poh-joislännellä. 15—19, kuumaa: Harvinaisen kuumaa il-maa pohjoisen Tyynen meren rannikoilla, etelässä ja Missouri joen laaksossa. 20—24, myrskyjä: pilven-putoamia, tavattomia sateita, äkkinäisiä sademyrskyjä monin paikoin lännellä ja Mississippin joen laaksossa. 25—28, viileyttä: viileitä öitä idässä ja lännessä. 29—31, pilvistä: vaihtelevia ilmoja kautta maan.

HEINÄKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.
 PUHTAASTI SUOMALAINEN PANKKILAI-
 TOS. — — — — — KORKEIN TALLETUSKORKO.

ELOKUU

1 K Maire	©	Muisto- ja merkkipäiviä.	
2 T Veli			
3 P Veeta			
4 L Maria			
5 S 10 s. Kolm. p. Sal-	[me]	1. 1863. Jyväskylän seminaari avattiin. — Europan suurvaltain sota alkoi 1914.	
6 M Sikstus			
7 T Lahja			
8 K Sylvi			
9 T Natalia			
10 P Lauri			
11 L Susanna			
12 S 11 s. Kolm. p. Klaa-		[ra]	2. 1856. Sanomalehdentoimitaja J. W. Lähde syntyi Kärkölässä.
13 M Alfonso			
14 T Onerva			
15 K Marjatta			
16 T Aulis			
17 P Verner			
18 L Lemmitty			
19 S 3 Rukousp. Maunu	[3]		3. 1901. Suomalaisia valtiopäivämiehiä kokoontuu Tukholmassa laittoman asevelvollisuuskutsunnan johdosta.
20 M Samuli			
21 T Sulho			
22 K Ilvari			
23 T Sagne			
24 P Pärttyli			
25 L Loviisa			
26 S 13 s. Kolm. p. Ilma	[3]	18. 1920. Yhdysvaltain naisille myönnettiin yleinen äänioikeus.	
27 M Toimi			
28 T Tauno			
29 K Iines			
30 T Emil			
31 P Arvi			

ILMATIETOJA.

1—3, lämmintä: harvinaisen lämmintä Tyynen meren rannoilla, monin paikoin sisämaassa ja Kalliovuorten seuduilla. 4—8, sateita: paikallisia sateita alueella Oklahomasta ja Texasista aina Carolinaan ja Virginiaan saakka: sateet ja auringonpaiste vaihtelevat suurten järvien ympäristöllä ja Uuden Englannin valtioissa. 9—13, kylmempää ilmaa: sangen kylmää ilmaa elokuun ilmaksi lännen ja pohjoislännen valtioissa; kalseaa ja kosteaa ilmaa suurien järvien ympäristöllä, Atlannin rannikon keskisissä valtioissa ja Uuden Englannin valtioissa. 14—18, vaihtelevia ilmoja: tuulia ja sateita kaikissa lounaisissa ja alisen Mississippin alueen valtioissa. 19—23, epävarmoja ilmoja: sademyrskyjä pohjoislännellä ja suurten järvien ympäristöllä. 29—31, sateita: raskaita sateita lounaisissa valtioissa ja Mississippin ja Ohio jokien laaksoseuduilla.

ELOKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

Amerikan Suomalaisen Siirtokansan K ä y t ä m ä Pankkilaitos.

SYYSKUU

1 L Gottfrid	
2 S 14 s. Kolm. p. Doo-	Muisto- ja merkkipäiviä.
3 M Serafina ☉ [ra	3. 1783. Yhdysvaltain itsenäi-
4 T Mooses	syys tunnustettiin.
5 K Mainio	3. Työnpäivä (Labor Day).
6 T Sakari	4. 1919. Itävallan eduskunta
7 P Regina	hyväksyi 97 äänellä 23 vastaan
8 L Taimi	rauhansopimuksen.
	8. 1896. Suomi-opisto alkoi
	toimintansa.
9 S 15 s. Kolm. p. Evert	16. 1919. Presidentti allekir-
10 M Kaleva	joitti American Legion järjestön
11 T Aleksanteri	perustamista koskevan lain.
12 K Valma	17. 1787. Yhdysvaltain perus-
13 T Jorma	tuuslaki hyväksyttiin.
14 P Iida	18. 1863. Aleksanteri II avaa
15 L Runo	Suomen uudemman historian en-
	simäiset valtiopäivät. — Suomen
16 S 16 s. Kolm. p. Mie-	kadettikoulu lakkautettiin 1883.
17 M Elisabet ☽ [likki	24. 1919. John D. Rockefeller
18 T Tyyne	lahjoitti 2 miljoonaa dollaria
19 K Fredriika	Baptisti lähetysseurakunnan joh-
20 T Augusta	tokunnalle puutteenalaisten pap-
21 P Matteus	pien avustamista varten.
22 L Mauri	
	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
23 S 17 s. Kolm. p. Tek-	3 p. Työnpäivä (Labor Day):
24 M Alvar ☉ [lla	kaikissa valtioissa.
25 T Kullervo	9 p. Sisään pääsyypäivä (Admis-
26 K Cyprianus	sion Day) Californiassa.
27 T Kaino	
28 P Lennart	Juhlapäiviä Canadassa:
29 L Mikko	3 p. Työnpäivä (Labor Day):
	kaikissa maakunnissa ja terri-
30 S Mikkelinp. Nyyrikki	torioissa.

ILMATIETOJA.

1—4, ukkosenilmoja: valtavia sateita ja ukkosen-
ilmoja kaikissa Mississippin joen laakson valtioissa; tul-
via ja vedenhuuhdontoja monin paikoin. 5—9, leutoa
ilmaa: leutoa, ihanaa ilmaa kaikkialla lounaisissa osis-
sa, keskilännellä ja osittain suurten järvien seuduilla.
10—14, lämmintä: kuumuutta ja kuivuutta monin pai-
koin Mississippin joen länsipuolella. 15—18, kosteaa:
sateita, usvaa, sumua Minnesotasta alkaen ja yli suur-
ten järvien itään päin aina keskisen Atlantin seuduille
saakka. 19—23, tuulia: ryöppäilmoja ja yleensä epä-
varmaa sekä idässä että lännessä. 24—28, vaihtelevia
ilmoja: kovin vaihtelevia ilmoja sekä idässä että län-
nessä, myrskyistä ja sateista kaikkialla etelässä Mexi-
con lahden ja Atlantin rannikon valtioissa. 29—30,
kaunista ja kylmää: lämpö määrä alenee nopeasti luo-
teisessa ja keskilännellä. Lunta Kalliovuoristossa.

SYYSKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

PANKKI PYRKII KEHITÄMÄÄN LIKEYHTEYTTÄ
AMERIKAN JA SUOMEN SUOMALAISTEN VÄLILLÄ.

LOKAKUU

1 M Valio		
2 T Ludvig	☉	
3 K Hyväneuvo		
4 T Frans		
5 P Inkeri		
6 L Bruno		
7 S 18 s. Kolm. p.	Pirk-	
8 M Hilja	[ko	
9 T Ilona		
10 K Josefina	☉	
11 T Otso		
12 P Valfrid		
13 L Mielipäivä		
14 S 19 s. Kolm. p.	Elsa	
15 M Helvi		
16 T Sirkka	☉	
17 K Luukas		
18 T Aleksei		
19 P Uljas		
20 L Kasper		
21 S 4 Rukousp.	Birger	
22 M Irja		
23 T Severi		
24 K Aallotar	☉	
25 T Hilda		
26 P Amanda		
27 L Hellä		
28 S 21 s. Kolm. p.	Simo	
29 M Alfred		
30 T Kustaava		
31 K Artturi		

Muisto- ja merkkipäiviä.

7. 1919. Italian kuningas vahvistaa rauhansopimuksen Saksan kanssa.

10. 1919. Allekirjoittaa Englannin kuningas rauhansopimuksen.

10. 1834. Aleksis Kivi syntyi.
12. 1810. Uno Cygnaeus, Suomen kansakoulujen isä, syntyi.

12. 1918. Hirvittävä metsäpalo Minnesotassa, jossa toistakymmentä kauppalaa paloi poroksi m. m. Cloquet, Moose Lake, Kettle River ja Automba, yli 1,000 ihmistä sai surmansa ja 15,000 ihmistä joutui kodittomiksi.

17. 1919. Hyväksyy Itävallan eduskunta rauhansopimuksen.

30. 1876. Kansanvalistusseura vahvistettiin. — Suurlakko alkoi Helsingissä 1905.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:

12 p. Columbus-päivä: Arkansas, California, Colorado, Delaware, Idaho, Illinois, Indiana, Kansas, Kentucky, Maryland, Massachusetts, Minnesota, Missouri, Montana, New Jersey, New York, Ohio, Oklahoma, Pennsylvania, Rhode Island, Texas, Vermont ja Washington.

ILMATIETOJA.

1—3, sateita: paikallisia sademyrskyjä Mexican lahden rantavaltioissa, ryöppyilmoja kaikkialla lännellä ja keskivaltioissa. 4—8, kylmää: kylmää, raakaa ilmaa sekä idässä että lännessä. 9—13, kaunista ilmaa: miellyttävää ja ihanaa ilmaa yleisesti kaikkialla Kalliovuorista aina Atlannin rantoihin saakka. 14—18, myrskyjä: tuulia ja ryöppystä ilmaa, lumipyryjä ylisellä Mississippin ja Missouri jokien laaksoissa; räntää ja lunta Atlannin rannikon valtioissa ja Uudessa Englannissa. 19—23, kylmää: kylmiä öitä ja aamuja aina Missouriin, Kentuckyyn ja Virginiaan saakka etelässä. 24—27, vaihtelevia ilmoja: Sateet ja tuulet vaihtelevat etelän ja idän valtioissa. 28—31, lämmintä: kaunista ihanaa ilmaa melkein kaikkialla; ilma lämpenee nopeasti Mississippin ja Ohio jokien laaksoissa.

LOKAKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

Erikoisala { RAHANVÄLITYSLIIKE.
ULKOMAANRAHANKAUPPA }

MARRASKUU

1 T Pyhänmiest. p. ☉	Muisto- ja merkkipäiviä. 4. 1905. Marraskuun manifesti annettu. 6. 1905. Suurlakko Suomessa päättyi. 8. 1739. Henrik Gabriel Porthan syntyi Viitasaarella. — Taitelija Eero Järnefelt syntyi 1863. 10. 1483. Martti Luther synt. 11. 1919. Väli rauhan allekirjoituspäivä. 13. 1917. Suomen "työväestön vallankumouksellinen hallinto" julisti alkavaksi suuriakon, joka on pidettävä vallankumouksen alkuna. Punakaartilaiset surmasivat ihmisiä ja rosvoivat omaisuutta. 15. 1883. Suomalais-ugrilainen seura perustettiin. 21. 1848. Suomalainen opera alkoi toimintansa. 25. 1920. Ter. McSwiney, Irannin itsenäisyystaistelija, kuoli 73 vrk. vapaaehtoisen nälkäläköön aiheuttamana. 28. Saksan keisari Wilhelm luopui kruunustaan.
2 P Topias	
3 L Erland	
4 S Pyhänmiesten p.	
5 M Malakias [Heritta]	
6 T Kustaa Adolf	
7 K Eugen	
8 T Aatos	
9 P Teodor	
10 L Martin Luther	
11 S 24 s. Kolm. p.	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa: 29 p. Kiitospäivä (Thanksgiving Day) kaikissa valtioissa.
12 M Konrad [Martti]	
13 T Kristian	
14 K Oihonna	
15 T Leopold	
16 P Aarne	
17 L Eino	
18 S 25 s. Kolm. p. Maks	
19 M Aili	
20 T Jalmari	
21 K Hilma	
22 T Cecilia	
23 P Klemetti ☉	
24 L Lempi	
25 S Tuomiosun. Katri	
26 M Dagmar	
27 T Hilikka	
28 K Steen	
29 T Aimo	
30 P Antti, Antero	

ILMATIETOJA.

1—4, sateita: Tuulet ja sateet tulevat suurella voimalla Kalliovuorilta ja kulkevat itään päin aina Atlantin rannoille saakka. 5—9, indianikesä: ihania, tyyneitä, aurinkoisia päiviä kautta maan lännestä itään. 10—14, pilvistä: tuulia ja sadekuuroja etelässä ja keskilännellä; pilvistä Mexican lahden rannoilla ja Atlantin etelärannikolla. 15—18, myrskyjä: suuri myrsky-aalto kulkee tuulien ja sateiden mukana Mexican lahden seuduilta pohjoista kohden aina suurien järvien yli ja St. Lawrence virran laaksoon. 19—23, kylmää: lumimyrskyjä Tyynen meren pohjoisrannikolla ja länsipohjassa. 24—27, ryöpyilmoja: tavattoman tuulista ja epävarmaa ilmaa etelässä ja lounaisessa. 28—30, lauhkeaa ilmaa: harvinaisen kaunista ilmaa kaikkialla Mississippin joen itäpuolella; kuivaa lounaisessa.

MARRASKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

Lähettäessämme rahoja Suomeen talletettavaksi, määrätäkää asiamesiellenne, että rahanne ovat talletettavat LUOTTO-PANKKIIN.

JOULUKUU

1 L Oskari	☾	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 S 1 s. Adv. Beata		2. 1813. Mathias Aleksanteri Castren syntyi.
3 M Vellamo		3. 1818. Illinois tuli valtioksi.
4 T Atra		5. 1919. Jugoslavia allekirjoittaa rauhansopimuksen Itävaltan ja Bulgarian kanssa.
5 K Selma		6. 1919. Suomen itsenäisyyden päivä (lippupäivä).
6 T Niilo		7. 1917. Yhdysvaltain kongressi päättää yhteisistunnossa sodan Itävalta-Unkaria vastaan.
7 P Agaton	●	8. 1917. Englantilaiset valloittavat Jerusalemin.
8 L Kyllikki		14. 1848. Vänrikki Stoolin Tarinain I osa ilmestyi.
9 S 2 s. Adv. Anna		18. 1918. Mikko Skyttä, S. K. R. V. seuran esimies ja raittiusesitaistelija, kuoli.
10 M Juudit		21. 1620. Amerikan "esi-isät" saapuivat "Mayflowerilla".
11 T Taneli		29. 1883. Asetus suomen- ja ruotsinkielen virallisesta asemasta annettiin.
12 K Tuovi		31. 1872. Aleksis Kivi kuoli Tuusulassa.
13 T Lucia		
14 P Jouko	●	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
15 L Heimo		25 p. Joulupäivä: kaikissa valtioissa.
16 S 3 s. Adv. Adele		Juhlapäiviä Canadassa:
17 M Raakel		25. Joulupäivä: kaikissa maakunnissa ja territorioissa.
18 T Aapo		
19 K Iisakki		
20 T Tuomas		
21 P Rafael		
22 L Israel		
23 S 4 s. Adv. Aatami	☾	
24 M Eeva		
25 T Joulupäivä		
26 K Tapaninpäivä		
27 T Johannes evank.		
28 P Viattomain last. p.		
29 L Rauha		
30 S 1 s. Joulun jälk.		
	[Taavetti ☾	
31 M Sylvesteri		

ILMATIETOJA.

1—4, myrskyjä: pilvistä, suuria tuulia, äkkinäisiä lumi- ja räntäsateita lännellä ja keskilännellä. 5—9, leutoa ilmaa: erinomaisen ihania ilmoja joulukuun ilmoiksi kaikkialla maassa. 10—14, myrskyjä: epävarmaa ilmaa kaikkialla; suuria myrskyälkeitä kaikissa lounaisissa valtioissa, Mexican lahden ja Atlannin eteläisillä rannikoilla; raskaita sateita Atlannin keskirannikolla ja Uuden Englannin valtioissa. 15—19, kylmää: ilma kylmenee äkkiä pohjoislännellä ja keskilännellä; sangen kylmää kautta koko pohjoisen osan maata. 20—24, kaunistaa ilmaa: Yöt kylmiä pakkasöitä, samoin aamut lännellä, keskimaassa ja idässä. 25—28, pilvistä: sateita ja myrskyjä etelässä; epävarmaa ja sateista pohjoislännellä ja keskilännellä. 29—31, tuulista: räntää ja lunta monin paikoin, sangen ikäviä ilmoja etelässä.

JOULUKUU

LUOTTO-PANKKI O. Y. HELSINKI, SUOMI.

LIIKEYSTÄVILLEEN TOIVOTTAU LUOTTO-PANKKI RAUHALLISTA JOULUA JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA!

SUOMEN EDUSTUS AMERIKASSA.

LÄHETYSTÖ WASHINGTONISSA, D. C.: Lähettiläs ministeri Axel Leonard Aström: Lähetystön sihteeri tuomari Bernard Kivikoski.

SUOMEN KONSULAATTI NEW YORKISSA: Kenraalikon-
suli, insinööri K. F. Altio. Kons. 5 State St.

VARAKONSULIN VIRASTOT: Charles O. Jackola, Borgo Block, Calumet, Michigan; John Saari, Northwestern Bank Bldg., Portland, Oregon; A. W. Quist, 310-311 Hoge Bldg., Seattle, Washington; J. Alfred Anderson, 101 Tremont St., Ashtabula Harbor, Ohio; Jarl Lindfors, 9 Mission St., San Francisco, California; Carl H. Salminen, 30 E. Superior St., Duluth, Minnesota; Albert Budas, Roberts. Montana.

YHDYSVALTAIN EDUSTUS SUOMESSA.

LÄHETYSTÖ HELSINGISSÄ: Lähet. Charles E. Kagey.

KONSULAATTI HELSINGISSÄ: Kenraalikon-
suli Leslie A. Davis.

SUOMEN EDUSTUS ENGLANNISSA.

LÄHETYSTÖ LONTOOSSA: Ministeri O. Donner; Lä-
hetystönsihteeri Hugo Valvanne, 2 Moreton Gardens, South Kensington, London, S. W. 5.

PÄÄKONSULIN VIRASTO LONTOOSSA: Kapteeni L.
Norrgren, pääkonsuli; W. Söderman, varakonsuli, 31 Great St. Andrew Street, Shaftesbury Avenue, London, W. C. 2.

Seuraavien Englannissa olevien Suomen varakonsulin-
virastojen kanssa voivat siirtolaiset pääasiassa tulla teke-
misiin: Varakonsuli kapteeni Ambrose Good, Maritime Bldg., Alfred Gelder St., Hull; Varakonsuli Mr. Living-
stone Holmes, Mac Symon's Bldg., 23 Canning Place, Liver-
pool; Varakonsuli Mr. Arthur Wm. Pearce, 6 St. Michael Street, Southampton.

Koska Merimieslähetyksen työntekijät Englannissa ovat aina innokkaasti koettaneet avustaa siirtolaisia heidän matkallaan Englannin kautta, on tärkeää, että Englan-
nissa olevat Merimieslähetyksen asemat ovat tunnettuja. Niitä on: Finnish Seamen's Mission, 1 High Street, Hull; Finnish Seamen's Mission, 44 Nelson St., Liverpool (Liver-
poolin asema on kuitenkin nykyään sulettu epämääräi-
seksi ajaksi); Finnish Seamen's Mission, Hannah Street, Cardiff.

Siirtolaisviranomaiset (Emigration Officer) Englannissa leimaavat kunkin Englannin kautta matkustavan siirtolaisen passin ennen maallensuua, jolloin on tarkoin nou-
datettava niitä ehtoja, jotka leimauksessa mainitaan.

YHDYSVALTAIN PRESIDENTIT.

George Washington	1789—1797
John Adams	1797—1801
Thomas Jefferson	1801—1809
James Madison	1809—1817
James Monroe	1817—1825
John Quincy Adams	1825—1829
Andrew Jackson	1829—1837
Martin van Buren	1837—1841
William Henry Harrison	1841—kuoli
John Tyler	1841—1845
James K. Polk	1845—1849
Zachary Taylor	1849—1850
Millard Fillmore	1850—1853
Franklin Pierce	1853—1857
James Buchanan	1857—1861
Abraham Lincoln	1861—1865
Andrew Johnson	1865—1869
Ulysses S. Grant	1869—1877
Rutherford B. Hayes	1877—1881
James Garfield	1881—kuoli
Chester A. Arthur	1881—1885
Stephen Grover Cleveland	1885—1889
Benjamin Harrison	1889—1893
Stephen Grover Cleveland	1893—1897
William McKinley	1897—1901
Theodore Roosevelt	1901—1909
William H. Taft	1909—1913
Woodrow Wilson	1913—1921
Warren G. Harding	1921—

PRESIDENTIN SEURAAJAT.

Kun presidentti ja varapresidentti kuoleman, kivilo-
isuuden, virasta eroamisen tahi jonkun muun syyn tähden ovat estetyt presidentin virasta, tulee valtiosih-
teerin hoitaa tätä virkaa. Ellei valtiosihteerä ole, pääsee presidentin tilalle raha-asiaiden sihteeri; hänen jälkeensä järjestyksessä sotasihteeri, yleinen syyttäjä, pääpostimestari, laivaston sihteeri ja sisäasiain sihteeri. Sijaispresidentin tulee, ottaessaan viran haltuunsa, kut-
sua kongressi kokoon 20 päivän kuluttua.

YHDYSVALTAIN VALTIOITTEN VAALIAJAT.

Joka neljäs vuosi, samana päivänä kaikissa valtioissa, marraskuun ensimmäisen maanantain jälkeisenä tiistaina, valitaan presidentti maalle. Tuleva vaali on 1924.

Alabama. — Joka neljäs vuosi, marraskuussa ensimmäisen maanantain jälkeisenä tiistaina. Tuleva vaali 1924.

Arizona. — Joka toinen vuosi; marraskuussa ensimmäisen maanantain jälkeisenä tiistaina. Tuleva vaali 1924.

Arkansas. — Joka toinen vuosi; syyskuun toisena maanantaina. Tuleva vaali 1924.

California. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1926.

Colorado. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Connecticut. — Joka toinen vuosi; yleinen syyttäjä joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Delaware. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Florida. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Idaho. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Illinois. — Kuvernööri, varakuvernööri, valtiosiihteerin, auditorin ja yleinen syyttäjä, joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924. Rahastonhoitaja joka toinen vuosi, tuleva vaali marraskuulla 1924.

Indiana. — Kuvernööri joka neljäs vuosi; tuleva vaali marraskuulla 1924. Muut valtion virkamiehet joka toinen vuosi; tuleva vaali marraskuulla 1924.

Iowa. — Kuvernööri, varakuvernööri, opetusasiain johtaja, ylioikeuden tuomari ja rautateiden komissioneri joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Kansas. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Kentucky. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marrask. 4 p. 1923.

Louisiana. — Joka neljäs vuosi; huhtikuun kolmantena tiistaina. Tuleva vaali huhtikuulla 1924.

Maine. — Joka toinen vuosi; syyskuun toisena maanantaina. Tuleva vaali syyskuulla 1924.

Maryland. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marrask. 4 p. 1923.

Massachusetts. — Vuosittain. Tuleva vaali marraskuulla 1923.

Michigan. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Minnesota. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Mississippi. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marrask. 4 p. 1923.

Missouri. — Valtion päävirkamiehet joka neljäs vuosi. Tuleva kuvernöörin, varakuvernöörin, valtiosiihteerin, auditorin, rahastonhoitajan ja yleisen syyttäjän vaali marraskuulla 1924.

Montana. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Nebraska. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Nevada. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

New Hampshire. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

New Jersey. — Kuvernööri joka kolmas vuosi; muut virkamiehet nimitetään. Tuleva vaali marraskuulla 1925.

New Mexico. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

New York. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

North Carolina. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

North Dakota. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.

Ohio. — Kuvernööri, varakuvernööri, rahastonhoitaja ja yleinen syyttäjä joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1923. Valtiosiihteerin ja lentotavarain komissioneri joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924. Auditori joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marrask. 4 p. 1923.

Oklahoma. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1926.

Oregon. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1926.

Pennsylvania. — Kuvernööri, varakuvernööri ja valtiosiihteerin joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1926. Rahastonhoitaja joka toinen vuosi. Tuleva vaali marrask. 4 p. 1923. Muut virkamiehet nimitetään.

Rhode Island. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 South Carolina. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 South Dakota. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 Tennessee. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 Texas. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 Utah. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 Vermont. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 Virginia. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 Washington. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 West Virginia. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 Wisconsin. — Joka toinen vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1924.
 Wyoming. — Joka neljäs vuosi. Tuleva vaali marraskuulla 1926.

TIETOJA YHDYSVALTAIN POSTILAISTA.

Ulkomaan posti.

Postimaksu kirjeestä Canadaan ja muihin brittiläisiin siirtomaihin sekä Suur-Britanniaan ja Irlantiin on 2 senttiä unssilta tai sen osalta. — Postikortit, 2 senttiä. Muualle ulkomaille (Suomi siihen luettuna) on postimaksu kirjeestä 5 senttiä ensimmäiseltä unssilta ja 3 senttiä jokaiselta seuraavalta unssilta tai sen osalta. Postimaksu paketeista ulkomaille on 12 senttiä paunalta tai sen osalta. Painotuotteet (kirjat, sanomalehdet y. m. sellaiset) 1 sentti jokaiselta 2 unssilta tai sen osalta.

Kotimaan posti.

Postimaksu kirjeistä on 2 senttiä unssilta tai sen osalta. — Postikortit 1 sentti.

Painotuotteet (kirjat y. m.) 1 sentti jokaiselta 2 unssilta tai sen osalta. (Tulee olla kääritty niin että ne voidaan tarkastaa.)

Pakettipostitaksat ovat laaditun matkan pituuden mukaan, vaihdellen 5 sentistä paunalta aina 12 senttiin. Paketit tulee olla kääritty niin, että ne voidaan tarkastaa. Korkein painomäärä 1:seen, 2:seen ja 3:teen piiriin on 70 paunaa; muihin piireihin 50 paunaa.

YHDYSVALTAIN MITAT JA PAINOT.

Apteekkarien mitat: 20 grainia on 1 scruple; 3 scruplea on 1 drakma; 8 drakmaa on 1 unssi; 12 unssia on 1 pauna.

Avoidupoimitat (niillä mitataan kaikki muu, paitsi ei jaloja metalleja, jalokiviä ja lääkkeitä): 27 11-32 grainia on 1 drakma; 16 drakmaa on 1 unssi; 16 unssia on 1 pauna; 25 paunaa on 1 kvartti (quarter); 4 kvarttia on 100-weight (hundredweight); 20 hundredweightiä on 1 tonni (n. k. short ton; long ton on sen sijaan 2,240 paunaa).

Troymitat (käytetään punnittaessa kultaa, hopeaa ja jalokiviä): 24 grainia on 1 pennyweight; 20 pennyweightiä on 1 unssi; 12 unssia on 1 pauna; 3.2 grainia, 1 karaatti, on timantin punnitus.

Lyhennettyinä nämä mitat merkitään yleisessä käytännössä: grain, gr.; pennyweight, dwt.; unssi, oz.; drakma, dr.; pauna, lb.; kvartti, qr.; 100-weight, cwt.

Kuutiomitat: 1,728 kuutiotuumaa on 1 kuutiojalka; 27 kuutiojalkaa on 1 kuutiojaardi.

Kuivat mitat: 2 pintia (pint) on 1 kvartti (quart); 8 kvarttia on 1 pekki (peck); 4 pekkiä on 1 busheli; 36 bushelia on 1 chaldron. — Yhdysvalloissa on standard bushelinmittana neliöastia, joka sivuilleen sisältä mitaten on 1 1/2 tuum. ja syvyys 8 tuum., käsittäen 2,150.42 kuutiotuumaa.

Märät mitat: 4 gilliä on 1 pinti (pint); 2 pintia on 1 kvartti (quart); 4 kvarttia on 1 gallona: 3 1/2 gallonaa on 1 tynnyri; 2 tynnyriä on 1 härkätyynyri (hogshead). — Yhdysvaltain standardin mukaan on 1 gallona 231 kuutiotuumaa.

Pituusmitat: 3 barleycornia on 1 tuuma; 12 tuumaa on 1 jalka; 3 jalkaa on 1 jaardi; 5 1/2 jaardia on 1 rod; 40 rodia on 1 furlong; 8 furlongia on 1 maili; 3 mailia on 1 league.

Maanmittarin mitat: 7.92 tuumaa on yksi link (ketjupolvi); 25 linkkiä on 1 rod; 4 rodia on 1 ketjumitta (chain); 10 neliöketjumittaa (160 neliörodia) on 1 eekerinala; 640 eekeriä on 1 neliömaili.

Neliömitat: 144 neliötuumaa on 1 neliöjalka; 9 neliöjalkaa on 1 neliöjaardi; 30.25 neliöjaardia on 1 neliörodi; 40 neliörodia on 1 eekeri; 640 eekeriä on 1 neliömaili; 36 neliömailia (6 mailia kulmalleen) on 1 township.

Kuutiomitat: 1,728 kuutiotuumaa on 1 kuutiojalka; 27 kuutiojalkaa on 1 kuutiojaardi; 128 kuutiojalkaa on 1 koordi halkoja; 40 kuutiojalkaa on 1 tonni (tavaralahetyksessä); 2,150.42 kuutiotuumaa on 1 standard busheli; 231 kuutiotuumaa on 1 standard gallona. — 1 kuutiojalka on neljäviidettä-osaa bushelia. Kun tahdotaan tietää jonkin hinkalon sisältö busheleina, kerrotaan kolmen yhteensattuvan sivun jalkamäärä keskenään ja siitä vähennetään viides-osa.

Merimitat: 6 jalkaa on 1 fatomi; 120 fatomia on 1 kaapelinmitta; $7\frac{1}{2}$ kaapelinmittaa on 1 maili; 5,280 jalkaa on 1 laillinen maili; 6,085 jalkaa on 1 meripenikulma.

Tusinaluku: 12 kappaletta muodostavat tusinan; 12 tusinaa grossin; 12 grossia suurgrossin. — 20 kappaletta on Yhdysvalloissa score.

Tilavuusmitat.

- 1 tynnyri, 32 kappaa, 63 kannua, 4.686 bushelia, 1.65 hehtolitraa.
- 1 kappaa, 0.585 pakkia, 5.156 litraa.
- 1 kannu, 0.297 pakkia, 2.617 litraa.
- 1 busheli, 6.834 kappaa, 13.46 kannua, 1.346 kuutiojalkaa, 35.238 litraa.
- 1 pakkia, 1.7 kappaa, 3.36 kannua, 33.65 kuutiotuumaa, 8.8 litraa.
- 1 kvartti (kuivia aineita) 0.42 kannua, 4.2 kuutiotuumaa, 1.1 litraa.
- 1 painti (kuivia aineita) 0.55 litraa, 2.1 kuutiotuumaa.
- 1 gallona (neste-aineita) 1.446 kannua, 3.785 litraa.
- 1 kvartti (neste-aineita) 36.17 kuutiotuumaa, 9.465 desilitraa.
- 1 painti (neste-aineita) 18.085 kuutiotuumaa, 4.73 desilitraa.
- 1 hehtolitra (kuivia aineita) 38.21 kannua, 2.84 bushelia.

- 1 litra, 38.31 kuutiotuumaa, 1.76 paintia, 0.22 gallonaa.
- 1 desilitra, 3.82 kuutiotuumaa, 0.176 paintia.
- 1 kuutiojalka, 0.936 amer. kuutiojalkaa, 0.02617 kuutiometriä.
- 1 kuutiouuma, 1.59 amer. kuutiotuumaa, 26.17 kuutiოსenttimetriä.
- 1 amer. kuutiojalka, 1.068 kuutiojalkaa, 28.316 kuutiოსenttimetriä.
- 1 amer. kuutiouuma, 0.626 kuutiouumaa, 16.387 kuutiოსenttimetriä.
- 1 kuutiometri, 38.21 kuutiojalkaa, 35.315 amer. kuutiojalkaa.

Painomitat.

- 1 leiviskä, 8.5 kiloa, 19.2 paunaa.
- 1 naula, 0.425 kiloa, 0.96 paunaa.
- 1 kilo, 2.35 naulaa, 2.2 paunaa.
- 1 hehtogramma, 0.235 naulaa, 3.53 unssia.
- 1 gramma, 0.353 unssia.
- 1 pauna, 1.067 naulaa, 0.453 kiloa.
- 1 unssi, 28.35 grammaa.
- 1 tonni, 106.7 leiviskää, 2,134 naulaa, 907.18 kiloa.

Pinta-alamitat.

- 1 neliöjalka, 0.947 amer. neliöjalkaa, 0.088 neliömetriä, 8.8 neliödesimetriä.
- 1 neliötuumaa, 1.37 amer. neliötuumaa, 8.8 neliösenttimetriä.
- 1 amer. neliöjalka, 1.557 neliöjalkaa, 0.0929 neliömetriä, 9.29 neliödesimetriä.
- 1 amer. neliötuumaa, 0.733 neliötuumaa, 6.45 neliösenttimetriä.
- 1 tynnyrinala, 1.22 eekeriä, 49.36 aaria, 4.936 neliömetriä.
- 1 kapanala, 0.038 eekeriä, 1.659 amer. neliöjalkaa, 1.54 aaria, 154.25 neliömetriä.
- 1 hehtaari, 2.0257 tynnyrinalaa, 64.8 kapanalaa, 2.4736 eekeriä, 11.344 neliöjalkaa, 11,960 neliöjaardia.
- 1 eekeri, 0.82 tynnyrinalaa, 26.23 kapanalaa, 0.4046 hehtaaria, 40.46 aaria, 4,046.7 neliömetriä.

Pituusmitat.

- 1 syli, 5.844 amer. jalkaa, 1.7814 metriä.
 1 jalka, 0.974 amer. jalkaa, 11.689 amer. tuumaa, 0.2969 metriä.
 1 tuuma, 1.169 amer. tuumaa, 2.969 senttimetriä.
 1 penikulma, 6.641 mailia, 10.68 kilometriä.
 1 jaardi, 3.0795 jalkaa, 0.9144 metriä.
 1 amer. jalka, 1.026 jalkaa, 11.68 tuumaa, 0.3048 metriä.
 1 amer. tuuma, 0.855 tuumaa, 2.54 senttimetriä.
 1 maili, 0.15 penikulmaa, 1,60933 metriä.
 1 metri, 3.368 jalkaa, 3.28 amer. jalkaa.
 1 desimetri, 3.368 tuumaa, 3.937 amer. tuumaa.
 1 senttimetri, 0.336 tuumaa, 0.394 amer. tuumaa.
 1 millimetri, 0.0366 tuumaa, 0.0394 amer. tuumaa.
 1 kilometri, 0.0935 penikulmaa, 0.6213 mailia, 3,361 jalkaa, 3,280 amer. jalkaa.

Rautanaulojen mitat.

Numero	Pituus tuumissa	Luku nauvoja 1:ssä paunassa
3-penny	----- 1	----- 557
4-penny	----- 1¼	----- 535
5-penny	----- 1¾	----- 282
6-penny	----- 2	----- 177
7-penny	----- 2¼	----- 141
8-penny	----- 2½	----- 101
10-penny	----- 2¾	----- 68
12-penny	----- 3	----- 54
20-penny	----- 3½	----- 34

Eri aineitten paino.

- 1 kuutiotuuma takomaterästä, 284 paunaa.
 1 kuutiojalka graniittia, 170 paunaa.
 1 kuutiojalka santakiveä, 151 paunaa.
 1 kuutiojalka tavallista tiilikiveä, 112 paunaa.
 1 kuutiojalka puristettua tiilikiveä, 140 paunaa.
 1 kuutiojalka asfalttia, 132 paunaa.
 1 kuutiojalka sementtikäytävää, 132 paunaa.
 1 kuutiojalka kuivaa maata, 95 paunaa.
 1 kuutiojalka mutaa, 120 paunaa.
 1 kuutiojalka kuivaa santaa, noin 95 paunaa; märkää noin 130 paunaa.
 1 kuutiojalka lasia, 157 paunaa.

- 1 kuutiojalka vettä, 62.3 paunaa; sama määrä meri vettä, 64.3 paunaa.
 1 kuutiojalka korkkia, 15 paunaa.
 1 kuutiojalka pehmeää kivihiihtä, 84 paunaa.
 1 kuutiojalka kovaa kivihiihtä, 50 paunaa.
 1 kuutiojalka savea, 135 paunaa.
 1 neliojalka 1/16 tuuman paksuista teräslevyä, 2.55 paunaa.
 1 neliojalka 1/8 tuuman paksuista teräslevyä, 5.10 paunaa.
 1 neliojalka 3/16 tuuman paksuista teräslevyä, 7.65 paunaa.
 1 neliojalka 1/4 tuuman paksuista teräslevyä, 10.20 paunaa.
 1 neliojalka 5/16 tuuman paksuista teräslevyä, 12.75 paunaa.
 1 neliojalka 3/8 tuuman paksuista teräslevyä, 15.30 paunaa.

Emäntäin mittoja.

- Nisujauhot, yksi pauna vastaa yhtä kvarttia.
 Maissijauhot, 1 pauna ja 2 unssia vastaa yhtä kvarttia.
 Pehmeä voi, yksi pauna vastaa yhtä kvarttia.
 Jauhosokeri, runsas pauna vastaa yhtä kvarttia.
 Kymmenen kananmunaa painaa yhden paunan.
 Tavallinen juomalasi vetää yhden paintin.
 Teelusikkaan menee 40 tippaa.
 Kaksi teelusikallista vetää yhden unssin.

AITALAIT.

Kaikissa valtioissa on erikoiset omat aitalakinsa. Kumminkin on olemassa sellaisia yleisiä määräyksiä, jotka ovat kaffkiialla voimassa ja joita ylimalkaisesti noudatetaan jokaisessa valtiossa. Niitä ovat:

Lallinen aita useimpien valtioiden säädösten mukaan on 4 jalkaa korkea ja siinä riittävästi joko lautoja taikka aitalankaa estämään eläimen pääsyn läpi ja yli.

Ellei jokin ala ole laillisessa aidassa, ei vahingonkorvausta eläinten tuottamasta vahingosta voida saada, jos ei ole voimassa se säädös, että kunkin tulee pitää eläimet omalla maallaan aitauksessa.

Jos on kysymys kahden rajanaapurin välisestä aidasta, tulee rajanaapurin vastata puolesta aidasta, ra-

kentaa puoli aitaa. Kummankin tulee pitää oma aiantansa kunnossa.

Muutamissa valtioissa määrää valtioasetus että on laitettava kuhunkin tauniin lainmääräämät aitojen tarkastajat, jotka antavat määräykset korjauksista ja kunnossapidosta.

Useimpien valtioiden asetukset määräävät, että rautateiden tulee pitää laillisesti määrätynlaiset aidat teittensä varsilla. Elleivät niiden aidat ole määrätyn korkeat ja tiheet, joutuvat ne maksamaan eläimet, joiden yli ne ajavat.

MITEN MITATA PIENEMPIÄ MAALOHKOJA.

1	acren	kukin	sivu	on	208 7/16	jalkaa
1/2	"	"	"	"	147 1/2	"
1/3	"	"	"	"	120 1/2	"
1/4	"	"	"	"	104 3/8	"
1/8	"	"	"	"	73 3/4	"

HALLITUKSEN MAANMITTAUSJÄRJESTELMÄ.

Township—36 sectionia, kukin 1 mailin sivuinen neliö.

Section—640 acra.

Neljäsosa sectionia—neliö puolen mailin sivuilla, 160 acra.

Kahdeksas-osa sectionia—pohj-, etelä-suuntainen sivu puoli maili ja itä-länsi-suuntainen neljäsosa mailia, 80 acra.

Kuudestaostaasa sectionia—neliö neljäsosa mailin sivuilla, 40 acra.

K kaikki sectionit ovat numeroidut 1:stä 36:teen, alkaen koillisesta kulmasta, sekä jaetut neljään osaan, jotka osat merkitään ilmansuuntamerkeillä: NE, koillinen; SE, kaakko; SW, lounas; NW, luode. — 40 acren suuruisen maalohkon asema määrättäisiin siis seuraavasti: eteläinen puolisko läntisestä puoliskosta kaakkoisesta neliöstä 1 sectionista, 26 townshipissä, pohjoispuolella rangea, j. n. e.

Nämä maaneliöt eivät aina ole yhtä suuria, vaan ovat jotkut joitakin acreja suurempia, toiset taas saman verran pienempiä oletetusta koosta.

MAAPALLO.

Maapallon koko pinta-ala on 510,100,700 neliökm., josta 148,711,500 neliökm. (29.2 pros.) on maata ja 361,389,200 neliökm. (70.8 pros.) vettä. Maapallon lävistäjän pituus on päiväntasaajan kohdalla 12,756.8 km. ja navasta napaan 12,713.8 km. Päiväntasaajan kehän pituus on 40,076.6 km., joka maantieteellisesti jaetaan 360 pituus- (longitudi) asteeseen, kukin 60 maantiet. peninkulmaa (@ 7.42 km.); nämä asteet mitataan Greenwichistä (Lontoon esikaupungista) alkaen länteen ja itään, kohdaten toisensa 180°:n kohdalla, Iso'la valtamerellä. Välimatka päiväntasaajasta pohjoiseen ja etelään mitataan leveys- (latitudi) asteissa, alkaen päiväntasaajasta napoihin, jotka merkitään 90°:lla. Nopeus päiväntasaajan kohdalla maanpinnalla on yli 1,600 km. tunnissa. Maan nopeus sen kierroksessa aurinkoa on noin 106,200 km. tunnissa. Maapallon etäisyys auringosta on 149,471,000 km. ja kuusta 384,416 km.

MAANKUOREN KOKOONPANO.

Maankuori, siihen luettuna irtaimetkin maakerrokset, on kokoonpantu verraten harvoista alkuaineista. Erään laskelman mukaan olisivat eri alkuaineet edustettuina maankuoressa osapuilleen seuraavin painosuhdeluvin:

Alkuaine	Pros.	Alkuaine	Pros.
Happi	47.13	Fosfori	0.09
Pii	27.89	Mangani	0.07
Alumiini	8.13	Rikki	0.06
Rauta	4.71	Bariumi	0.04
Kalsiumi	3.53	Kromi	0.01
Magnesiumi	2.64	Nikkeli	0.01
Kaliumi	2.68	Strontiumi	0.01
Natriumi	2.35	Lithiumi	0.01
Titani	0.32	Kloori	0.01
Vety	0.17	Fluori	0.01
Hiili	0.13		

Yhteensä 100.00

Tämän mukaan ensiksi mainitut kahdeksan alkuainetta tekisivät yhteensä yli 90° maankuoren painosta; hallitsevia aineita ovat happi ja pii, jotka kahden tekevät päälle 75° maankuoren painosta.

MAAPALLON KASVILLISUUS.

Erilaisten kasviyhdyksuntain laajuudesta maailmassa antanee käsityksen seuraava yleislaskelma, jossa myöskin viljelysmaat on otettu huomioon (luvut miljoon. neliökm.):

Maanosat	Mets.	Viljelysm.	Aroja	Aavik.	Yht.
Europa	3.0	4.4	0.6	2.0	10.0
Aasia	13.0	9.0	9.2	13.0	44.2
Afrikka	9.0	5.3	8.5	7.0	29.8
Australia saarineen	1.3	1.0	3.4	3.3	9.0
P.-Amerikka	9.0	3.5	4.0	7.5	24.0
E.-Amerikka	8.0	3.8	4.0	2.0	17.8
Napaseudut	—	—	—	9.6	9.6
Yhteensä	43.3	27.0	29.7	44.4	144.4

MAANOSAT.

Maanosia erotetaan nykyään 6, joiden lisäksi arktiset eli napa-alueet muodostavat erikoiset alueensa. Maanosain pinta-alat ja asukasluku arvioidaan nykyisin seuraaviksi:

Maanosat	Pinta-ala neliökm.	Väkiluku yhteensä	Pros.
Europa	9,969,767	468,137,000	27.4
Aasia	44,444,614	895,350,000	52.4
Afrikka	29,803,611	136,178,000	7.9
Amerikka	41,157,309	204,127,000	11.8
Australia	8,948,616	7,995,000	0.4
Napamaat	12,669,510	15,000	0.0
Yhteensä	146,993,427	1,711,802,000	100.0

On arvioitu, että maa voi elättää kaikkiaan noin 6,000,000,000 ihmistä. Jos väestön kasvu pysyy nykyisellään, ihmiskunta saavuttaa tämän lukumäärän noin vuonna 2,100.

VALTAMERET.

Valtameriä on vanhastaan laskettu olevan 5, nim. Atlantin valtameri (suuruus n. 79.8 milj. neliökm., Iso

eli Tyyni valtameri (165.7 milj. neliökm.), Intian valtameri (74 milj. neliökm.), Pohjoinen jäämeri (15.3 milj. neliökm.) ja Eteläinen jäämeri (20.5 milj. neliökm.) Nykyään monet maantieteilijät katsovat itenäisiä valtameriä olevan vain kolme: Atlantin valtameri, Iso valtameri ja Intian valtameri; jäämeret ovat vain näitten merien äärimmäisiä osia.

Valtamerien keskimääräinen syvyys on n. 3,500 m. Välimeret ovat suhteellisesti syviä (Europan Välimeri keskimäär. 1,450 m.), sisä- ja rantameret verraten matalia (Pohjanmeri keskimäär. 90 ja Itämeri vain 70 m.) Syvimmät tavatut kohdat ovat Isossa valtameressä 9,790 m., Atlantin valtameressä 8,256 m., Intian valtameressä 7,000 m., Välimeressä 4,400 m., Japanin meressä 3,575 m., Punaisessa meressä 2,250 m., Pohjanmeressä 808 m. ja Itämeressä 469 m.

SUUREMMAT SAARET.

Maailman pinta-alaitaan suurimmat saaret ovat seuraavat:

Nimi	Valtameri	Pinta-ala neliökm.	Väkiluku
Grönlanti (Tanskan)	P. Jäämeri	2,169,750	13,459
Uusi Guinea (Engl. ja Hollannin)	Iso valtameri	785,000	n. 1 milj.
Borneo (Englannin ja Hollannin)	" "	736,500	n. 1 milj.
Baffinmaa (Englan.)	P. jäämeri	611,000	—
Madagaskar (Ransk.)	Intian meri	585,533	3,545,264
Sumatra (Hollann.)	" "	413,724	5,027,073
Celebes (Hollannin)	" "	286,661	3,094,074
Suurbrit. (Englann.)	Atlantin meri	229,763	40,831,396
Honshiu (Japanin)	Iso valtameri	226,500	n. 20 milj.
Prinssi Albertin saari (Englannin)	P. jäämeri	155,400	—
U. Seelannin etel. saari (Englannin)	Iso valtameri	151,500	—
Jaava (Hollannin)	Intian meri	131,508	34,157,348
U. Seelannin pohj. saari (Engl.)	Iso valtameri	115,200	—
Kuuba (itsen.)	Atlantin meri	114,385	2,627,536

MAAILMAN SUURIMMAT JOET.

Joet	Pituus km.	Vesialue milj. nkm.	Joet	Pituus km.	Vesialue milj. nkm.
Missouri-Mississippi	6,792	3.2	Ob	3,620	3.0
Niili	6,400	2.9	Europ. suurimm. joet:		
Amazon	5,300	7.2	Volga	3,395	1.5
Jangtsekiang	5,000	2.0	Tonava	2,860	0.8
Janisei	4,300	2.5	Dnjepr	2,146	0.5

IHMISRODUT.

Ihmiskunnan jako eri rotuihin on vielä ratkaise-matta. Jaotusta vaikeuttaa se, etteivät rodut ole pysy-viä, vaan aikain kuluessa kehittyneitä; siten ovat rodut katsottavat saman ihmislajin muunnoksiksi, sam-an kantaheimon jälkeläisiksi. Etupäässä ihonvärin ja myös alkuperäisen asuinpaikan mukaan voidaan erottaa seuraavat rodut:

Rodut.	Asuinpaikka.	Luku.
Mongolilainen	Aasia	655,000,000
Kaukasialainen	Eurooppa ja Vähä-Asia	645,000,000
Neekeri	Afrikka	190,000,000
Seemiläinen	Pohjois-Afrikka	81,000,000
Malajilainen	Austraalia	52,000,000
Intiaani	Amerikka	23,000,000

Koko ihmiskunta ----- 1,646,000,000

Ihonväriin nähden on merkittävä, että yleisin on kel-tainen väri, sen jälkeen tulee valkoinen, musta, ruskea ja punainen.

Esitämme seuraavassa vielä erään uusimmista rotu-jaotuksista, jonka on laatinut venäläinen tutkija D.

I. Korvin-Velednitskij.

I. Keltainen rotu	860,000,000
1. Mongolilainen haara Aasia, Bul-garia	555,000,000
3. Malajilainen haara Itä-Euroopa, Unkari, Suomi	20,000,000
3. Malajilainen haara Kaakkois-Aasia	250,000,000
4. Intianien haara Amerikka	35,000,000

II. Valkoinen rotu	750,000,000
1. Arjalainen haara Eurooppa, Lou-nais-Aasia	685,000,000
2. Haamilainen haara Pohjois-Af-rikka, Kaukasia	32,000,000
3. Seemiläinen haara Syyria, Ara-bia	32,000,000
III. Musta rotu	150,000,000
1. Afrikkalainen haara Keski-Af-rikka, Amerikka	147,000,000
2. Aasialais-austraal. haara Intia, Austraalia	3,000,000
IV. Tummanruskea rotu Austraalia, Aasia, Afrikka	1,000,000

Yhteensä 1,760,000,000

Ratkaisevana jakoperustana on tässä käytetty ihon väriä, pään eri ominaisuuksia jne. Tätäkään jaotusta ei voi pitää täysin onnistuneena. Suomalaiset esim. ovat lasketut "keltaiseen" rotuun kuuluviksi, vaikka viime aikoina on erotettu erikoinen urallilainen rotu, joka on yhtä lähellä arjalaisia kuin mongolejakin. Tosiasiallisesti ei suomalaisia rodullisesti voi erottaa muista Itämeren ympäristöillä elävistä kansoista, vaan muodostavat ne kaikki "pohjoiseurooppalaisen" alarodun tai ryhmän valkoisessa rodussa.

JUUTALAISIA

on viimeisten laskujen mukaan eri maissa seuraavia määriä:

Venäjällä (enn.)	6,946,090	Yhdysvall.	3,300,000
Itävalta-Unk.	2,258,262	Kanadassa	75,681
Saksassa	615,021	Et.-Amerikassa	114,000
Englannissa	263,021	Marokossa	103,712
Rumaniassa	239,967	Algeriassa	70,271
Hollannissa	106,309	Tunisissa	54,664
Ranskassa	100,000	Muussa Afr.	129,495
Kreikassa	88,787	Turkin Aas.	177,500
Turkissa	75,000	Palestinassa	85,000
Bulgariassa	67,650	Persiassa	40,000
Serbiassa	45,000	Muussa Aas.	50,000
Italiassa	34,324	Australiassa	17,287
Sveitsissä	19,023		
Belgiassa	15,000		
Espanjassa	4,000		
		Yhteensä	15,124,349

MAAILMAN KIELET.

Maailman 1,646 milj. asukkaasta noin 600 milj. puhuu eurooppalaisia kieliä, enimminkin levinneiden kielten ollessa seuraavat:

Englantti -----	160 milj.	Espanja -----	50 milj.
Saksa -----	100 milj.	Italia -----	50 milj.
Venäjä -----	100 milj.	Portugali -----	25 milj.
Ranska -----	70 milj.		

MAAILMAN SUURIMMAT KAUPUNGIT.

Nimi	Maa	Laskuvuosi	Väkiluku
Lontoo	Englantti	1921	7,476,168
New York	Yhdysvallat	1920	6,141,445
Parisi	Ranska	1911	2,888,000
Chicago	Yhdysvallat	1920	2,700,000
Pietari	Venäjä	1915	2,318,646
Tokio	Japani	1913	2,225,000
Berlin	Saksa	1910	2,071,000
Wien	Itävalta	1920	1,830,000
Philadelphia	Yhdysvallat	1920	1,825,000
Buenos Ayres	Argentina	1916	1,597,000
Osaka	Japani	1916	1,460,000
Hankou	Kiina	1918	1,443,950
Kalkutta	Intia	1911	1,222,000
Río de Janeiro	Brasilia	1910	1,130,000
Moskova	Venäjä	1919	1,121,000
Glasgow	Skotlanti	1915	1,072,293
Peking	Kiina	1921	1,000,000
Shanghai	"	1918	1,000,000
Konstantinopoli	Turkki	1918	1,000,000
Cleveland	Yhdysvallat	1920	1,000,000

AIKA.

Kun Washingtonissa, D. C., on kello 12 päivällä, osoittaa kello muissa maailman keskuspaikoissa seuraavaa määrää:

Lontoossa 4:30 i. p.	Melbournessa 2:30 i. p.
Valparaisossa 11:40 a. p.	Manilassa 11:30 a. p.
Chicagossa 11:5 a. p.	Havanassa 11:30 a. p.
Paris 4:45 i. p.	Calcuttassa 10:45 a. p.
Berlinissä 5:55 i. p.	Pietarissa 6:45 i. p.
San Franciscossa 8:45 a. p.	Konstantinopolissa 6:45 i. p.

TIETOJA SUOMESTA

SUOMEN TASAVALLTA.

Itsenäinen Suomi.

Kun maaliskuussa 1917 alkaneen valtakumouksen jatkuessa Venäjän valtakunta lopulla mainittua vuotta alkoi kokonaan hajota, täytyi Suomen itsensä tarttua omaan kohtalajensa ohjiin. Suomen koossa oleva eduskunta otti 15 p. marrask. 1917 haltuunsa Suomen korkeimman valtiovallan ja 6 p. jouluk. julisti Suomen riippumattomaksi tasavallaksi. Sisällisten levottomuuksien vuoksi jäivät valtio-olot väliaikaiselle kannalle, kunnes vihdoin heinäkuussa 1919 tasavallalle vahvistettiin uusi hallitusmuoto ja valittiin ensimmäinen presidentti. Tärkeimmät vieraat vallat olivat jo aikaisemmin tunnustaneet Suomen itsenäisyyden.

Suomen tasavallan ulkonaisena tunnuksena on valtiolippu (merensininen risti valkealla pohjalla ja ristin keskellä Suomen vaakuna; merenkulku- ja kauppalippua käytetään eri merkeillä varustettuna myös luotsi-, tuli- ja postilippuna: luotsilipun merkinä mustan ruorirataan ympäröimä Suomen vaakuna, tullilipun kahden ristikkäisen merkuriussauvan väliin asetettu Suomen vaakuna ja postilipun merkinä kaksi ristikkäistä keltaista mustareunaista postitorvea). Tärkeimpään ulkovaltain hallitusten luona on Suomeilla erityisiä lähettiläitä tai muita edustajia; samoin on useilla ulkovalloilla Suomessa omat valtiolliset edustajansa.

Perustuslait.

Valtion toiminnan ylimmät ohjeet (valtiosääntö) säätyvät perustuslakeihin. Varsinaiset perustuslait ovat hallitusmuoto 17 p:ltä heinäk. 1919 sekä valtiopäiväjärjestys 20 p:ltä heinäk. 1906. Perustuslain säätämiseen, selittämiseen, kumoamiseen ja muuttamiseen vaaditaan eduskunnan päätös, joka on tehty 2/3 äänten enemmistöllä annetuista äänistä, sekä erinäisten muitenkin ehtojen täyttäminen.

Valtiotalta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta. Lainsäädäntövaltaa käyttää eduskunta yhdessä tasavallan presidentin kanssa. Ylin toimeenpanovalta on uskottu tasavallan presidentille. Sen ohessa on valtion yleistä hallitusta varten valtioneuvosto, johon kuuluu pääministeri ja ministereitä. Parlamentillisuuden periaate, että minis-

teristö on kokoonpantava eduskunnan luottamusta nauttivista kansalaisista on nimenomaisesti vahvistettu. Tuomiovaltaa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet.

Kansalaisvapaudet.

Hallitusmuodossa on vakuutettu Suomen kansalaisille hengen, kunnian, henkilökohtaisen vapauden ja omaisuuden turva, uskonnon vapaus, kotirauha sekä oleskelu-, asumis- ja kulkemismvapaus kotimaassa. Suomen kansalaiset ovat yhdenvertaisia lain edessä, ja heitä voidaan tuomita ainoastaan siinä oikeudessa, jonka alaisia he lain mukaan ovat. Kansalaisten työvoima on valtakunnan erityisessä suojeluksessa. Kirje-, lennätin- ja puhelinsalaisuus on loukkaamaton. Hallitusmuodossa vakuutetaan kansalaisille sanan-, paino-, kokoontumis ja yhdistymismvapaus, jotka ovat lähemmin järjestetyt lailla (laki kokoontumismvapaudesta v:lta 1907, painovapauslaki v:lta 1919, yhdistyslaki v:lta 1919). Suomen kansalaiselle turvataan oikeus käyttää oikeudessa ja hallintoviranomaisten luona omassa asiansaan äidinkieltään, suomea tai ruotsia, sekä tällä kielellä saada toimituskirjansa, ja ovat maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön oikeudet järjestettävät samanlaisten perusteiden mukaan. Suomen ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisiä ja taloudellisia tarpeita tulee valtion tyydyttää samanlaisten perusteiden mukaan. Tasavallassa ei saa antaa aateli- eikä muita perinnöllisiä arvoja.

Valtiolliset vaalit.

Eduskunta on yksikamarinen ja siihen kuuluu 200 edustajaa. Edustajavaalit toimitetaan joka kolmas vuosi samaan aikaan koko maassa. Tasavallan presidentti voi kuitenkin määrätä uudet vaalit toimitettavaksi ennen koimivuotisen vaalikauden päättymistä; siinä tapauksessa edustajan valtakirjat ovat voimassa kolme vuotta, ellei eduskuntaa uudelleen hajoiteta. Äänioikeutettu valtiollisissa vaaleissa on muutamien poikkeuksin jokainen Suomen kansalainen, joka ennen vaalivuotta on täyttänyt 24 vuotta. Äänioikeus on kaikille äänioikeutetuille yhtäläinen. Vaalitapa on suhteellinen ja vaalit toimitetaan vaalipiireittäin. Vaalipiirejä on nykyään 15, joiden kesken 199 edustajapaikkaa jaetaan joka kymmenes vuosi piirien hengillepantujen asukkaiden luvun mukaan. Lisäksi tulee Lapin vaalipiiri, jossa

valitaan yksi edustaja. Vaalipiirit ja niissä vaittavien edustajain lukumäärät ovat seuraavat:

	Edust.		Edust.
Vaalipiirit	luku	Vaalipiirit	luku
Uudenmaan läänin	-- 25	Kuopion ln läntinen	-- 12
Turun ln eteläinen	-- 16	Kuopion ln itäinen	-- 10
Turun ln pohjoinen	-- 15	Vaasan ln itäinen	-- 10
Hämeen ln eteläinen	11	Vaasan ln eteläinen	-- 12
Hämeen ln pohjoinen	11	Vaasan ln pohjoinen	-- 10
Viipurin ln läntinen	17	Oulun ln eteläinen	-- 13
Viipurin ln itäinen	-- 17	Oulun ln pohjoinen	-- 7
Mikkelin läänin	---- 13	Lapin	----- 1

Ehdokkaiden asettamisesta, äänestyksen toimittamisesta ja äänten laskemisesta on annettu yksityiskohtaisia määräyksiä.

Uuden valtiopäiväjärjestyksen aikana on toimitettu yhdeksät yleiset vaalit.

Eduskunta

kokoontuu vuosittain helmik. 1 p:nä ilman erityistä kutsumista lakimääräisille valtiopäiville, jotka kestävät 120 päivää yhteen menoon tai väliajoin eduskunnan päätöksen mukaan. Eduskunta voi myös päättää, että valtiopäivät voivat kestää vähemmän tai kauemman aikaa kuin 120 päivää. Jos varsinaisten valtiopäiväin aikana määrätään uudet vaalit toimitettaviksi, on eduskunnan uusien vaalien jälkeen kokoonnuttava viimeistään sen kalenterikuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa lähinnä 90 päivän kuluttua valtiopäiväin hajottamisen jälkeen. Tasavallan presidentti saa kutsua eduskunnan ylimääräisille valtiopäiville ja määrätä, milloin ne ovat lopetettavat. Valtiopäivät asettavat asiain valmistamista varten määrättyjä valiokuntia ja tekevät päätöksensä täysi-istunnoissa. Eduskunta asettaa valtakunnanoikeuden ja eduskunnan pankkivaltuusmiehet sekä valitsee eduskunnan oikeusasiamiehen ja valtion tilintarkastajat.

Tasavallan presidentti.

Presidentin valitsee aina kuudeksi vuodeksi 300-jäseninen valitsijakunta, joka valitaan samalla tavoin kuin eduskunta. Valitsijakunnan vaali tapahtuu tamik. 15—16 p. sinä vuonna, jolloin presidentti on valittava, presidentin vaali toimitetaan seuraavan helmi-

kuun 15 p. ja presidentti astuu toimeensa seuraavan maaliskuun 1 p. Ensimmäisen presidentin (K. J. Ståhlbergin) valitsi eduskunta 25 p. heinäk. 1919, ja kestää hänen virka-aikansa maalisk. 1 p:ään 1925.

Presidentin asiana on kutsua eduskunta ylimääräisille valtiopäiville, antaa määräys edustajavaalien toimittamisesta, avata ja päättää valtiopäivät sekä määrätä uudet vaalit toimitettaviksi ja hajoittaa eduskunta. Hänellä on lainsäädännöllinen alote oikeus ja hän vahvistaa lait; hänellä on oikeus jättää eduskunnan päättämä laki vahvistamatta, jolloin kuitenkin laki tulee ilman vahvistustakin voimaan, jos eduskunta uusien vaalien jälkeen uudelleen hyväksyy lain yksinkertaisella ääntenemmistöllä. Presidentillä on rajoitettu armahdusoikeus, oikeus antaa hallinnollisia asetuksia, määrätä visseissä rajoissa Suomen suhteista ulkovaltoihin, nimittää joukon korkeita virkamiehiä. Presidentillä on Suomen sotavoiman ylin päällikkyys, mutta hän voi sen sodan aikana toiselle luovuttaa. Presidentti tekee kaikki päätöksensä, paitsi eräitä sotilasasioita koskevat, valtioneuvostossa sen ministerin esittelyssä, jonka toimialaan asia kuuluu, ja presidentin päätökset ovat presidentin allekirjoitettavat ja esittelvän ministerin varmennettavat.

Keskushallinto.

Maamme yleinen hallinto (administratio) on suureksi osaksi keskitetty valtioneuvoston kansliaan ja ministeriöihin; niitä lähinnä alempia virastoasteita ovat "hallitukset" ja erinäiset viranomaiset, joiden toiminta käsittää koko maan ja joita senvuoksi sanotaan "keskusvirastoiksi".

Valtioneuvoston kansliaan luetaan erinäisiä valtioneuvoston laitoksia, tilastollinen päätoimisto ja valtion keskuskirjasto.

Ulkoasiainministeriö hoitaa Suomen ja ulkomaiden suhteita. Sen alaisia ovat Suomen ulkomailla olevat valtiolliset ja taloudelliset edustajat. Kauppa-asioita varten on oikeusministeriössä erityinen osasto.

Oikeusministeriön alaisia ovat tuomioistuimet, lainvalmistelukunta ja vankeinhoitohallitus.

Sisäasiainministeriöön luetaan lääninhallitukset, maistraatit, järjestyslaitokset ja lääkintähallitus.

Valtiovarainministeriön alaisia ovat Suomen pankki, valtiokonttori, tullihallitus, leimakonttori, rahapaja,

yleinen revisio-oikeus, revisiokonttori sekä säästöpankkien ja panttilainauslaitosten tarkastaja.

Kirkollis- ja opetusministeriöön luetaan tuomiokapitulit, kouluhallitus alaisine oppilaitoksineen, kansallismuseo, valtioarkisto sekä merentutkimuslaitos.

Maatalousministeriöön luetaan maataloushallitus ja sen alaiset oppilaitokset, maanmittaushallitus, metsä-vartijakoulut, asutushallitus, vakauslaitos, kalastushallitus, ilmatieteellinen keskuslaitos ja geodetinen laitos.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöön luetaan rautatiehallitus, tie- ja vesirakennusten ylihallitus, postihallitus, väliaikainen lennätinhallitus ja yleisten rakennusten ylihallitus.

Kauppa- ja teollisuusministeriöön luetaan kauppa- ja teollisuushallitus ynnä sen alaiset oppilaitokset, teknillinen korkeakoulu merenkulkuhallitus alaisine oppilaitoksineen ja geologinen komissio.

Sosiaaliministeriöön luetaan sosiaalihallitus, vakuutusneuvosto ja työaikalautakunta.

Sota-asiainministeriöön luetaan maa- ja merisotavoimat.

Kunnallinen itsehallinto.

Yksityisiä paikkakuntia koskevain yhteisten asiain hoidon on valtio luovuttanut kuntain huostaan, joita suorittavat tehtävänsä valittujen luottamushenkilöitten ja omien virka- ja palvelusmiestensä kautta. Tällaista hallintoa sanotaan kunnalliseksi itsehallinnoksi. Siihen kuuluu esim. kansanopetuksen, terveydenhoidon, köyhäinhoidon, valaistuksen, vesijohtojen, palosammutuksen y. m. s. asiain hoito. Suomessa on 38 kaupunkia ja 492 maalaiskuntaa.

Marrask. 27 p. 1917 julaistiin Suomen uudet kunnallislait (maalaiskuntain kunnallislaki, kaupunkien kunnallislaki ja kunnallinen vaalilaki). Näiden lakien ja niihin tehtyjen muutosten mukaan on kunnallinen äänioikeus pienin rajoituksin jokaisella 20 vuotta täytäneellä kuntalaisella, miehellä ja naisella. Äänivaltaiset kuntalaiset valitsevat suhteellisella vaalitivalla kunnan päätösvaltaisen eduskunnan (kunnanvaltuuston ja kaupunginvaltuuston). Uudet kunnallislait eivät koske kunnallista verotusta, jossa siten vanhat asetukset edelleenkin ovat voimassa.

Kaupunkien hallinnossa on kaupunginvaltuustolla apunaan erinäisiä virastoja, lautakuntia ja virkamiehiä (rahatoimikamari, koufujen johtokunnat, köyhäinhoito-

hallitus, terveydenhoitolautakunta, kaupungin-insinööri, palomestari y. m.). Maistraatilla, jonka esimiehenä on (kunnallis-) pormestari, on laaja toimivalta varsinkin toimeenpanoissa ja kunnallisasiain valvonnassa.

Valtioneuvosto.

Tasavallan varsinaisena hallituselimenä on valtioneuvosto. Sen jäseniksi, joiden tulee nauttia eduskunnan tuottamusta, kutsuu presidentti rehellisiksi ja taitaviksi tunnettuja syntyperäisiä Suomen kansalaisia. Valtioneuvostoon kuuluu myös oikeuskansleri. Valtioneuvosto tekee päätöksensä yleisessä istunnossa, johon asiat valmistetaan asianomaisessa ministeriössä; eräitä asioita voidaan kuitenkin uskoa ministeriön päällikkönä olevan ministerin päätettäväksi. Jokainen valtioneuvoston jäsen, joka on ottanut osaa asian käsittelyyn valtioneuvostossa, on vastuunalainen päätöksestä, ellei hän ole pöytäkirjaan merkityttänyt eroavaa mielipidettä.

Valtioneuvostoon kuuluu nykyään seuraavat kymmenen ministeriötä:

ulkoasiainministeriö,	kulkulaitosten ja yltöitten ministeriö,
oikeusministeriö,	kauppa- ja teollisuusministeriö,
sisäasiainministeriö,	sosiaaliministeriö,
valtiovarainministeriö,	sota-asiaiministeriö.
kirkollis- ja opetusminist.,	
maatalousministeriö,	

Paikallista hallintoa

hoitavat etupäässä lääninhallitukset, joita johtavat maaherrat. Maaherranvirasto jakautuu lääninkansiaan, jonka esimies on lääninsihteeri, ja lääninkonttoriin, jota lääninkamreeri johtaa. Lääninhallitus hoitaa läänissä yleistä järjestystä, poliisilaitosta ja oikeudenpalvelusta (vankien kuljetusta y. m.), terveydenhoidollisia ja irtolaisasioita, välittömän verojen kantoa ja tilitystä, teitä, siftoja ja kestikievareita, valvoo kuntain itsehallintoa ja läänin yleisiä talousasioita. Läänejä on yhdeksän, nim.: Uudenmaan, Turun ja Porin, Ahvenanmaan (per. 1918). Hämeen, Viipurin, Mikkelin, Kuopion, Vaasan ja Oulun.

Verotus- ja järjestysasioita varten ovat läänit jaetut kihlakuntiin (nyk. 53), joiden virkamiehiä ovat kruununvoudit ja henkikirjurit. Kihlakunnat jakautuvat nimismiespiireihin (nyk. 294), joissa nimismiehet toimivat.

Lainkäyttö.

Tuomiovaltaa käyttävät oikeuslaitokset, jotka ovat riippuvia ainoastaan laeista. Suomen maaseudulla on 62 tuomiokuntaa, joiden tuomarit ovat käräjäkunnissa istuvain kihlakunnanoikeuksien puheenjohtajia. Kusakin käräjäkunnassa (niitä on yhteensä 231) pidetään vuosittain kahdet varsinaiset käräjät sekä ylimääräisiä eli välikäräjiä tarpeen mukaan. Kihlak. oikeuteen käräjäkunnan miespuoliset asukkaat valitsevat 12-miehisen lautakunnan. Kaupungeissa käyttävät tuomiovaltaa raastuvanoikeudet (37), joihin kuuluu pormestari ja kaupungin äänivaltaisten miespuolisten asukkaiden valitsemia neuvosmiehiä. — Näitä alioikeuksia ylempiä oikeusistuimia (ylloikeuksia) ovat hovioikeudet, joita on Turussa, Vaasassa ja Viipurissa. — Ylimpänä oikeusistumena on 1918 Helsingissä toimensa alkanut korkein oikeus, johon kuuluu presidentti ja vähintään 12 oikeusneuvosta. Ylimpänä tuomioistuimena hallinto-oikeudellisissa valitusasioissa on korkein hallinto-oikeus (per. 1918); siihen kuuluu presidentti ja vähintään 7 hallintoneuvosta. — Valtioneuvostoon kuuluu oikeudellinen virkamies on oikeuskansleri, joka on lakien ylin valvoja. Eduskunnan oikeusasiamiehellä on samantapainen syytevalta kuin oikeuskanslerilla. — Yleisenä lakina Suomessa on v:n 1734 laki, jota kuitenkin on myöhemmin suuresti muutettu erikoislajeilla.

SIIRTOLAISUUS SUOMESTA.

Siirtolaisuuden kehitys.

Suomen siirtolaisuus on Skandinaavian maihin ja muuhun Eurooppaan verraten hyvin myöhäsyntyinen. Ennen 1880-lukua oli maastamme muuttanut tuskin 1,000 henkeä. Viime vuosisadan lopulla siirtolaisuus alkoi kuitenkin nopeasti nousta, ja aikana lähinnä ennen sotaa oli siirtolaisuutemme jo sekä ehdottomasti että suhteellisesti suurempi kuin Skandinaavian maiden, eikä Euroopassa monikaan maa ollut suhteellisesti sen tasalla. On laskettu, että siirtolaisten luku teki 10-vuotiskaudella 1881—1890 maassamme 25,685, vv. 1891—1900 jo 59,046 ja vv. 1901—1910 kokonaista 158,832 henkeä. Vv. 1911—1920 oli siirtolaisia yht. 67,345 (kuten tunnettua, ovat sodanaikaiset olot alentaneet siirtolaisuutta pienempiin määriin kuin 15 vuotta aikaisemmin). Kaikkiaan on Suomesta siirtynyt ul-

komalle tähän mennessä jonkun verran yli 300,000 henkeä. Todellisuudessa on maamme väestötappio kuitenkin pienempi kuin nämä luvut osoittavat. Ainakin noin 40 pros. siirtolaisista palannee nykyään kotimaahan. On laskettu, että esim. 10-vuotiskautena 1904—1913 Suomesta lähti vuosittain keskim. 14,631 henkeä, mutta palasi keskim. 7,072 henkeä vuodessa.

Siirtolaisuus ja kansallisuusolot.

Suomen siirtolaisuus alkoi ensiksi Pohjanmaan ja Ahvenanmaan ruotsinkielisen väestöaineksen keskuudessa, mikä katsoen tämän väestön rannikkoasemaan ja yhteyteen Ruotsin kanssa onkin ymmärrettävää. 20-vuotiskaudella 1894—1913 lähti maamme ruotsinkielisistä maalaiskunnista yht. 39,578 henkeä ja suomenkielisistä 166,636. Ruotsinkielisten kuntien siirtolaisuus oli vv. 1894—1898 33 pros., vv. 1899—1903 22 pros., vv. 1904—1908 17 pros. ja vv. 1909—1913 16 pros. koko maaseudun siirtolaisuudesta. 5-vuotiskaudella 1909—1913 lähti ruotsinkielisiä siirtolaisia 38 henkeä tuhatta ruotsalaista kohti, suomenkielisiä taas vain 20 tuhatta kohti. Näiden lukujen nojalla voi sanoa, että siirtolaisuus yhä vieläkin uhkaa enemmän ruotsinkielistä kuin suomenkielistä asutusta; eroavaisuus on kuitenkin pienenevään päin.

Siirtolaisuus ja yhteiskunnallinen kysymys.

Siirtolaisuuden pohjimmaisena syynä on yhteiskunnan kulloinkin vallitseva taloudellinen tila. Suomessa on ollut "suhteellista liikaväestöä", t. s. maassamme tosiasiallisesti vallitsevissa taloudellisissa oloissa ei erällä suurella osalla väestöä ole ollut riittävää elinmahdollisuutta, kun nim. otetaan huomioon myöskin elämänvaatimusten luonnollinen kohoaminen. Maanviljelysväestön piirissä syntyi viime vuosisadalla sekä mäkitupalais- että loisloukka, jotka viime aikoina ovat muodostaneet n. 70 pros. maanviljelysväestöstä.

Siirtolaisuuden taloudellinen kysymys.

Kuinka suuri on siirtolaisuuden aiheuttama voitto ja tappio maallemme? Voitoksi voidaan lukea ne rahamäärät, joita siirtolaisuuden kautta saadaan ulkomailta. 1890-luvun alussa arvioitiin nämä määrät 5—7

milj. mkksi. Erityisellä tiedustelulla on saatu selville, että 5-vuotiskaudella 1909—1913 tuli siirtolaisilta kotimaahan kaikkiaan 109,329,000 mk. eli keskimäärin 21,866,000 mk. vuodessa. Tärkeämpi kysymys on, kuinka suuri on maamme siirtolaisuuden kautta menetettävän työvoiman arvo; sitä on kuitenkin mahdoton tarkemmin rahassa arvioida; sitä pienentävät naiset, ala- ja yli-ikäiset ja palaavat siirtolaiset.

Suomen siirtolaisuus vuonna 1920.

Ennakkotietojen mukaan oli Suomesta lähtevien siirtolaisten luku v. 1920 kaikkiaan 5,594. Verrattuna lähinnä edellisiin vuosiin lisääntyi siirtolaisuus moninvertaiseksi, mutta verrattuna ennen maailmansotaa valinneisiin aikoihin siirtolaisuus edelleenkin oli pieni. Siirtolaisten luku on nim. viime aikoina ollut seuraava:

v. 1911	9,372	v. 1914	6,474	v. 1918	1,900
„ 1912	10,724	„ 1915	4,041	„ 1919	1,085
„ 1913	20,057	„ 1916	5,325	„ 1920	5,594
		„ 1917	2,773		

Kuten ennenkin on Vaasan lääni myös vuonna 1920 ollut siirtolaisuuden varsinaisena pesäpaikkana. Sieltä oli näet kotoisin 2,425 henkeä eli 43 pros. siirtolaisista. Lähinnä seurasivat Turun (729), Viipurin (534), Oulun (499) ja Hämeen (467) läänit.

Siirtolaisuus on edelleen ollut epänormaalia m. m. sikäli, että siirtolaisista 3,078 oli naisia ja vain 2,516 miehiä, kun, kuten tunnettua, säännöllisin aikoina miehet siirtolaisten keskuudessa ovat melkoisesti naisia lukuisimmat.

VÄKILUKU SUOMEN KAUPUNGEISSA 1919.

Vuosiluku kaupungin nimen jäljessä osoittaa perustamisvuotta.

Helsinki (1550)	-----	188,922
Porvoo (1346)	-----	5,161
Loviisa (1745)	-----	3,796
Tammisaari (1528)	-----	3,198
Hanko (1874)	-----	5,936
Turku (1200-luv.)	-----	55,584
Naantali (1443)	-----	814

Uusikaupunki (1616) -----	4,231
Rauma (1441) -----	7,956
Pori (1365) -----	17,045
Maarianhamina (1861) -----	1,546
Tampere (1779) -----	46,819
Hämeenlinna (1638) -----	6,562
Lahti (1905) -----	6,645
Viipuri (1403) -----	30,039
Hamina (1653) -----	3,217
Kotka (1879) -----	11,563
Lappeenranta (1649) -----	3,508
Käkisalmi (n. 1300) -----	2,389
Sortavala (1632) -----	3,642
Mikkeli (1838) -----	4,607
Heinola (1839) -----	1,738
Savonlinna (1639) -----	4,806
Kuopio (1782) -----	18,137
Joensuu (1848) -----	5,108
Iisalmi (1891) -----	3,054
Vaasa (1606) -----	24,479
Kaskinen (1785) -----	1,625
Uusikaarleby (1620) -----	1,268
Kristiinankaupunki (1649) -----	3,521
Pietarsaari (1653) -----	7,171
Kokkola (1620) -----	4,298
Jyväskylä (1837) -----	5,523
Oulu (1605) -----	21,216
Raahel (1649) -----	4,037
Tornio (1621) -----	2,072
Kajaani (1651) -----	4,048
Kemi (1869) -----	2,563

SUOMEN PÄÄKAUPUNGIN HISTORIAA.

Helsingin perusti v. 1550 Kustaa Vaasa Vantaanjoen suuhun. Hän aikoi siitä saada kaupungin, joka hallitsisi koko Suomenlahden kauppaa. Kun kaupungin asema matalan Vanhankaupungin lahden perukassa osoitautui sangan epäedulliseksi, siirrettiin se 1639 nykyiselle paikalleen.

Kaupunki pysyi toista sataa vuotta varsin pienenä. Asukasluku oli 1600-luvun puolivälissä 600. Vasta Viaporin (nyk. Suomenlinnan) linnoituksen rakentaminen Helsingin edustalle 1700-luvun keskivaiheilla antoi

voimakkaan sysäyksen kaupungin kehitykselle. Asukasluku oli 1800-luvun alussa 4—5,000 ja kaupunki oli suuruudessa toinen Turun jälkeen.

1800-luvun alkupuolella on kaksi kohtaa, jotka merkitsevät kaupungille uuden kehityskauden alkamista. V. 1812 se, ollen lähempänä Pietaria kuin Turku, julistetaan maan pääkaupungiksi ja joutuu valtiollisen elämän keskipisteeksi. Samanlaisen aseman henkisen elämän alalla se saa vuodesta 1828, jolloin yliopisto Turun palon jälkeen siirretään Helsinkiin.

Alussa asutus käsitti melkein yksinomaan nykyisen Kruunuhaan kaupunginosan. Niillä seuduilla, missä Aleksanterin-, Mikon- ja Pohjois-Esplanadikadun koimet liikepalatsit sijaitsevat, oli sata vuotta sitten meri, osa Töölönlahtea. Vielä 1830-luvulla oli Kaivopuisto asumaton erämaata, samoin osaksi Katajanokka. Nykyisen Valtioneuvoston linnan luona oli suo. Ihmiskäsi ja pääoma ovat sitten luoneet nykyiset rakennukset ja laitokset.

Varhaisemman rakennustoiminnan huomattavin nimi on Carl Engel. Hänen luomiaan ovat rakennukset sellaiset kuin Valtioneuvoston linna, Nikolainkirkko, Yliopisto ja Kaartin kasarmi, jotka edustavat uusrenessanssityyliä. Vähäisestä alusta on Helsinki niinollen kasvanut suureksi ja uudenaikaiseksi kaupungiksi. Asukasluku, joka v. 1812 oli 8,000, v. 1863 20,000 ja v. 1898 80,000, oli maailmansodan alkaessa noin 200,000 ja venäläisten poistuttua kaupungista hiukan pienempi.

Kolme kertaa on Helsinki eri syistä ollut raunioina. Venäjän sodan, "ison vihan", aikana sen hävitti raunioiksi sota. V. 1710 hävitti rutto suurimman osan asujamista ja vuosina 1557, 1713 ja 1808 tuli. Se näki v. 1742 Ruotsin sotajoukon luovuttavan aseensa venäläisten ylivoiman edessä ja vihdoin v. 1808 se näki Viaporin antautumisen ja maan joutuvan uuden isännän, Venäjän, haltuun ja kulkevan tulta tuntematonta tulevaisuutta kohden.

V. 1840 kaupunki eli suuren juhlahetken, kun yliopisto vietti 200-vuotista riemujuhlaansa, ja samantapaisen isänmaallisen innostuksen hetken v. 1848, jolloin Maamme-laulu täällä ensimmäistä kertaa esitettiin. V. 1863 suuret valtiopäivät, jotka Aleksanteri II kutsui koolle ja itse avasi Helsingissä, olivat myöskin historiallinen merkkitapaus kaupungille.

Helsinki on huori kaupunki. Historiallisesti arvokkaita vanhoja muistomerkkejä ei sillä ole. Suuret esi-

kaupungit uusine kivitaloineen ovat viimeisimmän ajan työtä ja ovat seurauksena asukasluvun nopeasta kasvamisesta varsinkin tällä vuosisadalla. Teollisuus keskityneenä Helsinkiin on luonut sinne monet tehtaot, kauppa suuret liikepalatsit, kasvanut sivistyksentarve lukuisat koulut jne. Se, mihin ulkomaalaiset täällä kiinnittävät huomionsa, on juuri kaupungin uuden-aikaisuus, tilavuus ja ilmavuus, rakennustavan säännöllisyys ja vaatimaton kauneus.

TIETOJA SUOMEN VALTIONRAUTATEILLÄ MATKUSTAVILLE.

Asemien odotussalit avataan tuntia ennen niitten junien tuloa ja lähtöä, joissa matkustajia kuljetetaan.

Piletinmyynti alkaa kaupunkiasemilla tuntia ja maa-seutuasemilla vähintään puolta tuntia sekä päätetään 3 minuuttia ennen kunkin junan lähtöä.

Muistutus väärää piletteä tahi rahanvaihtoa vastaan on tehtävä ennenkuin piletin ostaja lähtee pilettiluukulta.

Piletteä ei saa toiselle henkilölle luovuttaa.

Ostettua piletteä ei oteta takaisin.

5:tä vuotta nuoremmat lapset saavat maksutta, mutta oikeudetta eri paikkaan, seurata matkustajan mukana, ei kuitenkaan useampaa kuin yksi kutakin täysikäistä henkilöä kohti. 5—12:sta vuotiaat lapset maksavat puolen hinnan.

Yksinkertaiset piletit.

Matkustaja on oikeutettu keskeyttämään matkansa kerran niiden keskeytysten lisäksi, jotka aiheutuvat junayhtymistä, mutta on piletteä silloin, oikeuttaakseen matkan jatkamiseen, näytettävä keskeytysaseman päällykölle, joka leimaa piletin.

Paikallisjunaliput, joilla on erityinen tariffinsa, ovat voimassa yhden päivän eivätkä oikeuta matkaa keskeyttämään.

Ostetun yksinkertaisen matkustajapiletin kelpaavaisuusaika on, matkan pituudesta riippumatta, 5 päivää, leimasinpäivää lukuunottamatta.

Kyytimaksu on Smk. 1:70 kilometriltä päivällä ja 50 pros. korotus yöaikana ja pyhäpäivänä. Yökydyiksi

lasketaan jokainen kello 9:n jälkeen illalla ja ennen kello 6:tta aamulla alettu kyyti. Odotuksesta suoritetaan korvausta 1 mk. kustakin kokonaisesta tunnista ja on kyyditsijällä valta 2 tuntia odotettuaan mennä pois. Jos viipyminen tapahtuu kyytiesityksessä, saa hevosen tunnin kuluttua antaa toiselle.

SUOMEN NYKYISET POSTIMAKSUT:

	Koti- maassa mk.	Ulko- maalle mk.
Kirjeet: ensimmäiseltä 20 grammalta tai sen osalta -----	1:00	2:00
Seuraavalta 20 grammalta tai sen osalta -----		1:00
Postikortit: -----	0:60	1:20
Ristisidelähetykset: jokaiselta 50 gram- malta tai sen osalta -----	0:30	0:40
Vähin maksu asiakirjoista -----	1:00	2:00
Vähin maksu tavaränäytteistä -----	0:50	0:80
Paketit: Painon ollessa 0—1 kg. -----	5:00	
Painon ollessa 1—3 kg. -----	7:00	
Painon ollessa 3—5 kg. -----	9:00	
Painon ollessa 5—6 kg. -----	11:50	
Painon ollessa 6—7 kg. -----	14:00	
j. n. e. kultakin kg. tai sen osalta.		
Korkein sallittu paino:		
Maanteitse kuljetettavaan ---- 10 kg.		
Höyrylaivalla ----- 20 "		
Yksinomaan rautateitse ----- 50 "		
Sisäänkirjoitusmaksu -----	1:00	2:00
Vakuutusmaksu:		
Korkeintaan 100 mk. arvosta -----	0:50	
Seuraavalta 100 mk. tai osalta ----	0:25	
Jokaiselta 300 frangilta -----		2:00
Postiosotukset:		
Kork. 100 mk. määrältä -----	1:00	
Seur. 100 mk. tai sen osalta -----	0:50	
Pikalähetykset -----	3:00	3:00

KATSAUS VUODEN VAIHEISIIN YHDYSVALLOISSA

Maailman kehityksessä on vuosi useimmissa tapauksissa melkein merkityksettömän lyhyt aika, jonka kuluessa olojen yleisemmässä kudoksessa ei ehdi paljoakaan muutoksia tapahtua. Kansojen elämässä alin-omaa esiintyvät muutokset ja mullistukset, jotka historioitsijat tavallisesti merkitsevät tämän tai tuon vuoden tiliin, ovat todellisuudessa vuosikausien, vuosikymmenien ja vuosisatojenkin vaikutusten tuloksia, seurauksia olojen ja asioiden johdonmukaisesta kuluusta. Kukin vuosi vie tuota kulkua tavallaan eteenpäin, toinen rivakammin, toinen hitaammin, riippuen siitä millä kannalla asiat kulloinkin ovat, millaisten seutujen läpi, niin sanoaksemme, kehityksen virta on kulkemassa. Mutta tuon virran yleinen suunta on aina eteenpäin, täydellisempien, eheämpien ja korkeampien olosuhteitten merta kohti.

Kulunut vuosi Yhdysvalloissakin on ollut lyhyt jatko työhön, jonka suorittaminen on langennut tämän kansakunnan osaksi. Se on ollut vuosi, jonka kuluessa on paljastunut paljon ihmisille ja heidän yhteistoiminoilleen ominaisia heikkouksia, vaan jonka varrella on samalla ilmennyt selvää pohjapyrkimystä parempien, tasapuolisempien ja onnellisempien elämänmuotojen tavoittelemiseen. Sopusointua tuossa tavoittelussa ei ole luonnollisesti voitu saavuttaa. Ristiriidat ovat

olleet räikeitäkin, sillä mielipiteet uudistuksista ja parannuksista ovat olleet eri yksilöiden ja ryhmien kesken toisistaan eroavia ja ovat eri kansanluokkien edutkin törmänneet vastakkain, kun erinäiset yhteiskunnalliset, taloudelliset tai muut muutokset ovat tulleet kysymykseen. Sovittelumuotojen löytämisellä eriävien katsantokantojen välillä on ristiriidat voitu estää kehittymästä hävittäväksi voimaksi ja saatu ne vaikuttamaan yhteishyvään nähden rakentavastikin.

Sodanjälkeisten olojen uudelleensovittelun aikaa.

Samoin kuin edeltäjänsäkin, on kulunut vuosi ollut sodan luomien poikkeuksellisten olojen uudelleensovittelun aikaa, ollen tämä maa tekemisissä samojen ongelmien ja pulmien kanssa, joiden ratkaisemiseksi koko maailma on työskennellyt, toinen kansa paremmalla, toinen huonommalla onnella. Yleensä voidaan sanoa, että Amerikan kansan toipuminen sodan aiheuttamasta poikkeuksellisuudesta on ollut ripeämpää kuin ennen, varsinkin vuoden jälkipuoliskolla. Viime vuoden lopulla oli liike-elämän ja teollisuuden lamauskausi ylimmillään, mutta sen jälkeen on asioiden luonnollinen kulku ollut omiaan tuomaan lähemmäksi joillakin tahoilla niinkutsuttua hyvinvointia, tuota perin epämääräistä ja suhteellista käsitystä, jota viime vuosien aikana on mitattu niiden olojen mukaan, jotka vallitsivat sotavuosina, jolloin liiketoiminta laajeni ennenkuulumattomissa mittasuhteissa ja jonka supistuminen vaikutti maahan hyvin tuskallisesti. Toipuminen, mikäli sitä on tapahtunut, on johtunut suu-

rimmaksi osaksi kotimaisesta rohkaistumisesta, sillä yleinen maailmantilanne on pysynyt edelleen alhaisella asteella, mitä kauppa- ja liikeoloihin tulee. Amerikan ulkomaankauppa ei ole osoittanut suurempaa laajentumista, sillä sodan köyhdyttämät Euroopan maat ovat yhä olleet ostokyvyyttömiä. Erinäiset seikat ovat vaikuttaneet siihen, että liiketoiminta on alkanut nousta tässä maassa. Hyvin paljon on kieltämättä vaikuttanut se, että sodan aikana jäi viljalti rauhanaikaisia toimia suorittamatta, joiden edemmäksi lykkääminen ei käynyt enää päinsä. Lamaus voidaan sanoa johtuneen osaltaan siitäkin, että yritettiin liian nopeasti palata "normaalisuuteen". Lopulta täytyi kuitenkin tunnustaa, että mahdotonta oli palata sodan edellä vallinneisiin olosuhteisiin ja sai tällainen havaitseminen teollisuuden harjoittajat ja liiketoiminnan johtajat käymään jälleen käsiksi tuotannon jatkamiseen. Jos tavaroille tahdottiin saada menekkiä, oli kuluttajien kyettävä niitä ostamaan.

Erinäisin toimenpitein on kansakuntamme hallitus koettanut jouduttaa uudelleen sovittelun työtä, vaikkakin on tunnustettava, että se moniin asioihin nähden on ollut pikemmin odottavalla kannalla pitäen viisaampana yleisenä ohjelmana sitä, että asioiden annetaan kulkea omaa luonnollista latuaan, kuin että yrittää niiden kulkua kiihdyttää keinotekoisesti.

Ulkopoliittiset asiat.

Kun Siirtokansan Kalenteri viime vuonna ilmestyi, oli pääkaupungissamme Washingtonissa juuri kokoon-

tunut suuri kansainvälinen aseistariisumiskonferenssi. Sen tuloksia voidaan hyvällä syyllä pitää tämän maan suurimpana ulkopoliittisena saavutuksena kuluneen vuoden ajalla. Konferenssin neuvottelemat ja hyväksymät sopimukset eivät ole vielä voineet suuremmasti näyttää vaikutuksiaan, sillä kaikki asianomaiset vallat eivät ole niitä virallisesti vahvistaneet. Mutta nyttemmin jo voidaan selvästi huomata, että konferenssi täytti kaksi suurta tarkoitusta, joita varten tämän maan hallitus kutsui sen koolle: sotalaivastojen rakentamiskilpailu Yhdysvaltain ja Suurbritannian välillä on loppunut ja kokonaan ovat ainakin toistaiseksi vaienneet puheet sodan vaarasta Yhdysvaltain ja Japanin välillä. Selvempi yhteisymmärrys on vallitsemassa kokoukseen osaaottaneiden valtojen välillä, ainakin johtavien merivaltojen kesken, jotka ovat voineet tuntuvasti supistaa menoarvioita laivastoja varten, kun voimasuhteet on sopimuksen kautta määritelty. Yhdysvaltain asema Tyynellämerellä on varmistunut. Filippiinien ja toisten etäisten saarialusmaiden turvallisuus on tullut taatuksi. Useita sekavia asioita, jotka tuottivat valtojen kesken selkkauksia Tyynenmeren takaisissa maissa, kuten suhtautuminen Kiinaan, on selvennyt Washingtonin konferenssin sopimusten ja yhteisymmärrysten kautta. Yhdysvalloissa on voitu tuon konferenssin jälkeen hengittää paljon helpommin ja kohdistaa toiminta suuremmassa määrässä kotoisiin asioihin.

Johtavana lankana Yhdysvaltain ulkopoliittisessa ohjelmassa on ollut vanhan maailman asioihin sekaantumisen välttäminen. Tämän johdosta on Yhdysvaltoja arvosteltu moittivasti ja leimattu sen toiminta itse-

kääksi. Mutta hallituksemme on katsonut viisaammaksi odottaa Europan toipumista ja sen olojen edelleen järjestymistä, ennenkuin sen asioihin voitaisiin välittömämmin ottaa osaa. Tärkeissä Genoan ja Haagin konferensseissa olivat Yhdysvallat vain epävirallisesti edustettuina. Erinäisin tavoin on tämä maa antanut kuitenkin ymmärtää, mitkä olisivat sen toivomukset Europan suhteen, ennenkuin voitaisiin käydä pönkittämään sen horjuvia taloudellisia ja rahallisia asioita minkäänlaisella tämän maan hallituksen välittömällä avustuksella. Ennenkaikkea on se huomauttanut, että ensimmäisenä ehtona tuollaisen avustuksen saantiin tulisi olla Europan maiden sotilaallisten rasitusten vähentäminen, jonka toteutuminen näyttää tällä hetkellä pikemmin epäilyttävältä.

Tärkeimpänä Europan valtojen ja Yhdysvaltojen välisenä kysymyksenä on ollut niiden suurten lainojen takaisin maksamisen järjestäminen, jotka tämä maa antoi sotaliittolaisilleen. Yhdysvalloissa on kongressin valtuutuksella muodostettu erikoinen komissioni tuota asiaa valvomaan ja toimittamaan. Mitään valmiimpaa ei ole kuitenkaan vielä kehittynyt, sillä asia on parhaimmassakin tapauksessa perin pitkälinen ja mutkallinen. Europan maissa on käyty voimakasta agitatsioonin sen puolesta, että nuo velat pyhittäisiin kokonaan pois kaikkien liittoutuneitten ja yhdistyneiden valtojen kesken. Yleinen mielipide tässä maassa on kuitenkin, ainakin tällä kertaa, velkojen anteeksiantamista vastaan, sillä Amerikan kansan mielestä ovat sodan aiheuttamat taakat aivan kylliksi raskaat, vaikka mainitut velat maksettaisiinkin. Useat vaikutusvaltai-

set henkilöt, heidän joukossaan suuret kansainväliset pankkiirit, ovat kuitenkin velkojen poispyyhinnän puolella.

Ulkopoliittisista asioista puhuttaessa voidaan mainita, että Yhdysvaltain hallitus on tunnustanut Itämeren valtioiden, Viron, Latvian ja Liettuan, poliittisen suverenisuuden. Mexican hallitusta ei Amerikka ole voinut vielä tunnustaa, vaikka välit eteläisen naapuritasavallan kanssa ovat olleet ystävälliset ja rettelöistä vapaat, syynä tunnustuksen viivyttämiseen ollen suurimmaksi osaksi tämän maan vaikutusvaltaisten piirien mielipide, että Mexican uusi peruslaki ei takaa ulkomaalaisten teollisuuden harjoittajien omaisuuksien koskemattomuutta. Mitään virallista lähentelyä ei ole tapahtunut Yhdysvaltain ja Venäjän neuvostohallituksen välillä, tämän maan hallitus ollen edelleen sitä mieltä, että Venäjän omistusoikeutta koskevissa laeissa ja asetuksissa on tapahduttava lisää muutoksia ja olojen tuossa maassa edelleen järjestyttävä ulkomaiden luottamusta herättävästi, ennenkuin minkäänlaiset viralliset suhteet voidaan alottaa näiden kahden maan välillä.

Suurten lakkojen vuosi.

Maan taloudellista nousua ovat tuntuvasti häirinneet kuluneen vuoden ajalla useat suuret lakot, joista suurimmat ja vaikuttavimmat ovat olleet viime huhtikuun alussa alkanut hiilenkaivajien lakko ja heinäkuun alussa puhjennut rautateitten korjauspajamiesten työnseisähdys. Osanottajia noissa kahdessa lakossa oli toista

miljoonaa. Niiden historian tyhjentävämpi kertominen ei voi tulla tässä kysymykseen. Hiilikaivoslakon välitömänä syynä oli työnantajien kieltäytyminen neuvotelmasta uutta yleistä sopimusta viime maaliskuun lopussa umpeenkuluneen sopimuksen tilalle, mutta varsinaisena syynä oli se, että kaivostenomistajilla oli aikomuksena tuntuvasti alentaa miesten palkkoja. Lakkoa kesti eheänä elokuun lopulle saakka, jolloin osa bituminitti-kaivosten omistajia antoi perään, suostuen maksamaan miehille saman palkan kuin ennenkin, kunnes uudet sopimukset laaditaan. Toisia kaivantojen omistajia yhtyi tähän sovitteluun. Vähän myöhemmin tehtiin antrasiittikaivoksilla samankaltainen sopimus. Lakon aikana osoittivat kaivosmiehet horjumatonta yksimielisyyttä ja erinäiset yritykset kaivantojen käyntiin panemiseksi ilman lakkosovitusta epäonnistuiivat kokonaan, vaikka liittohallitus ja valtioiden hallitukset lupasivat suojella sotaväellä työssä kulkevia. Hiilenkaivajien lakko oli väkivaltaisuuksista rikas, pahin rettelö tapahtuen heinäkuulla Herrinin kaivoskylässä Illinoisin valtiossa, missä kolmattakymmentä lakonrikkuria ja kaksi lakkolaista sai surmansa. Pehmeänhiilen tuotanto ei ollut lakon aikana kokonaan seisahduksissa, sillä unionisoimattomilla kaivantoseuduilla tehtiin edelleen työtä. Kovanhiilen tuotanto sitävastoin oli kokonaan seisahduksissa useita kuukausia. Vähän ennen lakon loppumista alkoi hiilipula ahdistaa maata hyvin vakavasti ja jatkuu sitä edelleenkin toisin paikoin, sillä kuljetus on ollut pikemmin hidasta rautatielakon aiheuttaman tilanteen vuoksi ja senkin tähden, että pulan poistaminen tuli tapahtua samaan aikaan

kuin maanviljelystuotteiden markkinoille lähettäminen oli käynnissä. Hiilen hinnat nousivat tuntuvasti lakon seurauksena. Hallitus on kyllä koettanut ehkäistä hintain liiallista nousua, onnistuen tässä osittain. Vastaitten hiiliteollisuusrettelöiden välttämiseksi hyväksyi kongressi lain, jossa säädettiin muodostettavaksi komissioni, joka tulee tutkimaan tuon teollisuuden eri puolia ja tutkimusten tulosten pohjalla ehdottamaan korjaavaa lainsäädäntöä.

Rautateitten pajatyöläisten lakon vaikutus oli vielä tuntuvampi kuin hiilikaivoslakon. Sen aiheutti Yhdysvaltain Rautateitten Työneuvoston määräämä uusi palkanalennus viime kesäkuussa ja erinäisten muutosten tekeminen rautatieläisten työoloissa. Noin 400,000 miestä otti osaa tähän lakkoon, jota osaltaan on vieläkin jatkumassa ja joka on ollut katkerimpia työtaisteluja, mitä tämän maan historia tuntee. Lakkoon menneet miehet väittivät, että palkanalennukset olivat epäoikeutettuja ja että jos niihin tällä kertaa olisi taistelutta suostuttu, olisi se merkinnyt kaikkien niiden parannusten asteettaista menetystä, jotka tämän maan työväki on järjestyneellä toiminnallaan saavuttanut. Pajatyöläiset eivät saaneet toisia rautatieläisiä, joiden palkkoja oli niinkään laskettu, yhtymään työnseisähdukseen ja näytti heidän taistelunsa alunpitäen pikemmin toivottomalta, yhtiöt kun heti kävivät värväämään suurin joukoin lakonrikkureita ja hankkivat oikeuslaitoksilta estemääräyksiä, jotka kielsivät lakkolaisten harjottamasta mitään tehokkaampaa lakkovartiointia. Tilanteen vakavuuden käsittäen koetti hallitus tehdä voitavansa lakon sovittamiseksi, vaan ei se tässä on-

nistunut, sillä kummallakin puolella oltiin alussa peräänantamattomia, ja kun pajatyöläiset olisivat vihdoinkin hyväksyneet presidentti Hardingin sovitusarjouksen, kieltäytyivät suurimmat ja voimakkaimmat rautatiet sitä hyväksymästä. Lakon aikana tapahtui tavattoman paljon väkivaltaisuuksia, suurempia ja pienempiä, ja näiden nojalla hankki liittohallitus elokuun lopussa kuuluisan estemääräyksen lakkolaisia vastaan, syyttäen heitä valtioidenvälisen liikenteen väkivaltaisesta häiritsemisestä ja kieltäen heidät sekaantumasta millään tapaa tuohon liikenteeseen. Tämä oli omiaan jouduttamaan tilanteen selviytymistä ja hyväksyttiin joittenkin rautateitten johtajien ja pajatyöläisten liiton virkailijain kesken lopuksi yleinen sovittelumuoto, jonka pohjalla käytiin neuvottelemaan yksityisiä sopimuksia eri rautateitten ja lakkolaisten välillä. Tällaisia sopimuksia on saatu tehdyksi yksi toisensa jälkeen ja on lakko tätä kirjottaessa loppunut useimmilla rautateillä. Lakoon yhtyneet miehet ovat palanneet työhön alennetuin palkoin ja toisin paikoin menetetyin vanhemmuus-oikeuksin eikä ole mitään takauksia olemassa siitä, että heidän palkkausasiansa otettaisiin uudelleen harkittavaksi. Samalla on kuljetusliikenne seurauksena lakosta kärsinyt suuria vaurioita ja kestää pidemmän aikaa, ennenkuin se on jälleen samassa kunnossa kuin ennen lakon alkamista.

Useita toisiakin lakkoja ja teollisuusrettelöitä on ollut, vaan niiden mainitseminen veisi liian paljon tilaa. Viimekesäiset suuret lakot ovat tuoneet esiin vaati- muksia, että teollisen lainsäädännön alalla olisi pyrittävä siihen, että lakot yleisön hyvinvoinnille välttämät-

tömissä teollisuuksissa olisi kokonaan kiellettävä. Suuria, voittamattomia vaikeuksia on kuitenkin tällaisen lainsäädännän tiellä, sillä tämän maan järjestynyt työväki on vastaan kaikkea lakkoutumisoikeuden rajoittamista. Niinkauan kuin pääomalla on oikeus rajoittamattomien liikevoittojen hankkimiseen, tulee työväellä olla oikeus vaatia osuutensa pääoman hyvinvoinnista lakkokeinoinkin, ajattelee työväki.

Tullitariffi.

Tärkein koko maata koskeva lainsäädäntö kuluneen vuoden ajalla on ollut Fordney-McCumberin tullitariffiehdotuksen laiksi säätäminen viime syyskuussa. Pitkällisten väittelyiden ja harkintain jälkeen tuo ehdotus vihdoinkin hyväksyttiin. Se säätää erinäisille ulkomaisten tuotteille paljon korkeammat tullitaksat kuin olivat voimassa Underwoodin tullilain aikana ja monessa tapauksessa korkeammat kuin säädettiin kuuluisassa Payne-Aldrichin tullilaissa, jonka vakuutetaan olleen synnä republikaanien häviöön vuoden 1912 vaaleissa. Uuden tullilain tarkoituksena on suojella Amerikan teollisuuksia, erikoisemmin sodan aikana syntyneitä, ulkomaiselta kilpailulta, joka Euroopan maiden rahan alhaisen arvon vuoksi olisi tätä nykyä erikoisemmin tuntuva. Uuden tullilain kannattajat vakuuttavat, että korkeampi tulli on nyt jo vaikuttanut elvyttävästi Amerikan teollisuuteen. Laki antaa presidentille ja tullikomissionille erikoisvaltuudet joittenkin tullitaksujen muuttamiseen, jos näyttäisi siltä, että ne olisivat vahingollisia tämän maan hyvinvoinnille. Ulkomaille, jotka

toivoivat löytävänsä tukalalle taloudelliselle asemalleen huojennusta tavarainsa myymisellä Amerikan markkinoilla, oli uusi tullilaki ankara isku. Amerikassa arvostellaan korkeata tullitariffia etupäässä sen nojalla, että se lujittaa entistä enemmän rahavallan asemaa, antaen erinäisille liikemonopoleille tilaisuuden kiskoa kohtuuttomia hintoja ja että sen yleisenä vaikutuksena on hintojen kohoaminen. Taistelu tästä asiasta ei ole enää käynnissä tässä maassa selvärajaisesti vapaatullin puolustajien ja suojelustullin kannattajien välillä. Tehdasteollisuus on levinnyt etelävaltioihinkin, demokraattien eheään etelään, joten suojelustullin tarpeellisuus sielläkin tunnustetaan. Kahnausta on olemassa enää ainoastaan siitä, miten suuren suojeluksen ulkomaista kilpailua vastaan tämän maan teollisuus kohtuuden ja oikeuden mukaan tarvitsisi.

Muu lainsäädäntö.

Etupäässä on yleinen lainsäädäntö kuluneen vuoden ajalla kohdistunut maanviljelijäin aseman parantamiseen, vaikka tuo parantaminen on ollut hyvin hidasta. Tästä lainsäädännöstä voidaan mainita sotafinanssikorporationilaki, jonka tarkoituksena on huojentaa maanviljelijäin luottoasioita ja rahoittaa heidän tuotteittensa markkinoille lähettämistä. Viljapörssien keinotteluvoimintaa on yritetty rajoittaa n. k. Capper-Tincherin lailla, jonka ylioikeus kuitenkin julisti perustuslakivastaiseksi ja joka hyväksyttiin myöhemmin uudessa muodossa, ilman että sen kohtalosta oltaisiin nytkään varmoja. Näillä ja toisilla laeilla on saatu lievenne-

tyksi erinäisiä epäkohtia, mutta maanviljelijäin asema on edelleen pysynyt huonona, ollen heidän tuotteittensa hinnat liian alhaisia, katsoen siihen mitä kuluttaja saa niistä maksaa ja minkälaisen korvauksen saavat tuottajat muualla vaivoistaan. Tyytymättömyyttä maanviljelysväestön keskuudessa on ilmennyt, heijastuen se hyvin huomattavasti kansakunnan politiikassa.

Tärkeää sotilaiden korvausehdotusta ei saatu ajettua läpi kongressissa. Se hyväksyttiin alkuaan suurin enemmistöin kongressin molemmissa huoneissa, mutta presidentti kieltäytyi allekirjottamasta ehdotusta ilmoittaen syyksi sen, että siinä ei säädetty keinoja, joiden avulla sotilaskorvauksien maksamiseksi olisi hankittu tarvittavat varat. Edustajahuoneessa hyväksyttiin ehdotus presidentin hylkäyksen ylitse, mutta senaatissa ei saatu riittävää kahden kolmattaosan äänten enemmistöä. Ehdotetun korvauksen arvioidaan tulevan maksamaan kansakunnalle noin 4,000 miljoonaa dollaria ja luultavaa on, että taistelua sen myöntämisestä tulee jatkumaan edelleen. On ilmaistu mielipiteitä, että korvaukset olisi maksettava tuloista, joita hallitus saa, kun Yhdysvaltain entiset sotaliittolaiset ryhtyvät maksamaan velkojaan tälle maalle. Mutta tällaisiin tulolähteisiin ei voida luottaa. Varat korvaukseen on saatava uusilla veroilla, jos tahdotaan täyttää maailman sodan veteraaneille annetut lupaukset. Mutta verot ovat entuudestaan liian raskaat, joten pulasta selviytyminen näyttää toistaiseksi epävarmalta. Sellaisiakin vaatimuksia on tuotu esiin, vaikutusvaltaistenkin henkilöiden taholta, että korvauksen entisille sotilaille oli-

sivat velvoitetut maksamaan ne, jotka sodasta eniten hyötyivät.

Puoluepolitiikka.

Tätä kirjoitettaessa valmistaudutaan Yhdysvalloissa kongressivaaleihin. Mielenkiinto niihin näyttää toisaalla olevan laimeaa ja toisaalla hyvin kiivastakin. Vallassa oleva republikaaninen puolue on varma, että se tulee säilyttämään enemmistönsä kongressin molemmissa huoneissa, mutta demokraatit puolestaan uskovat ainakin voivansa supistaa tuota suurta enemmistöä. Vaalitaisteluun on sekautunut useita piirteitä, jotka sekaannuttavat entisiä puoluekäsityksiä. Useissa valtioissa on pyrkimässä kongressiin ehdokkaita, jotka ovat ainoastaan nimellisesti republikaaneja tai demokraateja, joko sitte vapaamielisiä eli radikaaleja, joiden takana on kummankin suurpuolueen edistysmielisiä aineksia, tai sitte vanhoillisempia, joita sekä republikaaniset että demokraattiset konservativisemmat ryhmät kannattavat. Samaa pyrkimystä on huomattavissa eri valtioiden toimipaikkoja tavoitteleviin henkilöihin nähden. Vapaamielisyys on voittanut huomattavasti jalansijaa politiikan areenalla kuluneen vuoden ajalla, ja on tilanne joissakin kohdin muistuttamassa asioiden kehitystä kymmenkunnan vuotta taaksepäin, jolloin tuloksena republikaanien leirissä syntyneestä "kapinasta" oli Theodore Rooseveltin johtaman lyhytikäisen progressiivisen puolueen syntyminen. Mitään uutta puoluetta ei kuitenkaan näytä olevan syntymässä tällä kertaa, vaikkakin mahdollisuudet sen muodostumiseen

olisivat erinomaiset, koska on ilmenemässä selviä osoituksia siitä, että vanhat puoluerajat ovat menettämässä merkitystään.

Taisteluun edistysmielisten ja vanhoillisten välillä ovat tätä nykyä antaneet aiheen monet eri asiat, kuten maanviljelijäin poikkeuksellisen huono asema, työväenolot, rahamahdin suunnaton paisuminen sotavuosien aikana. Radikalisimmilla tahoilla on esitetty sellaisiakin vaatimuksia, että Yhdysvaltain tärkeän ylivoimisuuden suurta valtaa olisi käytävä rajottamaan, että kongressi voisi esteettömämmin säätää oloja parantavia lakeja. Edistysmielisten ohjelmaan, jossa luonnollisesti ei voi mitään yhtenäisyyttä ilmetä, sisältyy erinäisiä valtiotalismiin tähtääviä toimenpiteitä, kuten hiilikaivantojen kansallistuttaminen, rautateitten ottaminen liittohallituksen entistä tehokkaamman ylivallannon alaisiksi, suurten liikevoittojen ja tulojen raskeampi verottaminen y. m. toimenpiteitä, joitten niiden ajajat uskovat aikaansaavan tasapuolisemmat ja oikeudenmukaisemmat suhteet eri kansanluokkien kesken.

Toisia yleisiä asioita.

Kansallinen kieltolaki Yhdysvalloissa on edelleen vakaantunut kuluneen vuoden ajalla, vaikkakin sen voimaannpanossa on kohdattu suuria vaikeuksia lukuisien rikkomusten ja lain noudattamisen leväperäisyyden takia. Voimakasta agitatsionia on käyty Volsteadin lain lieventämisen puolesta, mutta kaikesta päättäen tulee seuraavakin kongressi olemaan kokoonpanoltaan sellainen, että mainitun lain lieventämisestä ei tule mi-

tään. Yhdysvaltain yliprokuraattori antoi äskettäin määräyksen, jonka mukaan laivat, olivat ne kotimaisia tai ulkomaalaisia, ovat kielletyt tuomasta väkijuomia Yhdysvaltain kolmen mailin rannikkorajan sisäpuolelle ja joka kielsi väkijuomien tarjoilemisen amerikalaisissa laivoissa, olivat ne missä hyvänsä. Laivayhtiöt anoivat estetuomiota tätä määräystä vastaan ja on asia parhaillaan ylioikeuden ratkaistavana, jollavain määräyksen voimaanpano ulkomaalaisiin laivoihin nähden on kielletty. Hallitus tahtoi, että tätä tietä saataisiin ehkäistykseksi väkijuomien suuri salakuljetus maahan. Yleensä voidaan sanoa, että kieltolain voimaanpanon suhteen olisi paljon toivomisen varaa.

Vuodentulo Yhdysvalloissa tuli keskinkertaisen hyvä, vaikkakin viimekesäinen kuivuus aiheutti suuria vaurioita toisin paikoin. Maanviljelystuotteiden tämänvuotisen yleisarvon arvioidaan olevan toista tuhatta miljoonaa dollaria suuremman kuin viime vuonna.

Loppukatsaus.

Paljon on vuoden varrella tapahtunut erinäisiä asioita, joista tulisi mainita edellämainittujen lisäksi, vaan on ne syrjäytettävä. Kansakuntamme elämä ja toiminta on ollut kirjavaa ja monivaiheista, levotonta ajan sykähtelyä, heijastusta sodanjälkeisestä maailman yleisestä tavallista kiihkeämmästä verenkierrosta. Asioiden kehitykset ovat kuitenkin osoittaneet, että Amerika maantieteelliseen, ulkopoliittiseen ja erinomaiseen taoudelliseen asemaansa katsoen kykenee paremmin toimimaan sodan luomasta poikkeustilasta kuin useimmat

toiset maat, joiden elinsuoniin maailmanpalo vaikutti liian ehdyttävästi. Tunnustettava kyllä on, että täälläkin maalla ovat omat vaikeutensa, ja että täälläkin tarvitaan lisää valveutumista, että kansan yhteinen onni tulisi taatuksi ja turvatuksi, mutta kansa on kohtalonsa korkein määrääjä ja voi se itse saattaa olonsa ja asiansa sellaiseen kuntoon kuin se katsoo soveltuvaksi. Kulunut vuosi on osaltaan osoittanut, että Amerikan kansaa on innoittamassa terve pohjaisen edistyksen halu.

A. Lundqvist.

AMERIKAN SUOMALAISILLE!

Yhteisen isänmaamme nimessä lähetän Teille tervehdykseni vanhasta kotimaastanne.

Suomalainen kuntonne ja sitkeytenne on raivannut Teille arvokkaan sijan uuden mantereen kansalaisten keskuudessa. Tänne kulkee merten poikki yhä rohkaisevamat sanomat kasvavasta sivistyksestä ja aineellisesta vaurastumisesta samalla kuin saamme todistuksen heimoyhteydestä ja muuttumattomasta isänmaanrakkaudestanne. Yhteiset ovat meillä muistomme, samat ovat olleet ponnistuksemme ja yhdessä olemme riemuinneet maamme vapautumisesta. Yhteisesti olisi meidän rakennettava myös tulevaisuutemme molemmipuolisesti lujittaen ja viljellen yhteisharrastuksiamme.

Senpä takia ojennan Teille tänään käteni yli merten ja maitten kysyen:

Tahdotteko auttaa meitä huolehtimaan siitä osasta kasvavaa polveamme, joka muuten jää kasvatusta vaille. Nuorisostamme riippuu maamme tulevaisuus. Meillä on tätä nykyä kymmeniä tuhansia hoidottomia lapsia, joiden laiminlyöminen tuottaisi heille itselleen ja yhteiskunnallemme arvaamattomia vaurioita. Tahdotteko olla mukana pelastamassa näitä lapsilaumojia elämälle ja isänmaalle?

Tämän vuoden alussa on maahamme perustettu yli

maan ulottuva järjestö huolehtimaan kodittomien lasten sijoituksesta hyviin maalaiskoteihin. *Kasvatuskotiyhdistys* on saavuttanut kannatusta laajoissa piireissä ja yhdistää itseensä jäseninä ja johtokunnan toimihenkilöinä kaikki maamme valtiolliset puolueet ja kaikki yhteiskuntaluokat. Se on siis syntynyt sovinnon merkeissä porvarillisten ja sosialistien yhteistoiminnan perustuksella. Niin ikään ovat eri uskonnolliset näkökannat yhtyneet sitä kannattamaan. Ohjelma on suppea ja selvä, mutta käsittää samalla tärkeimmän puolen nykyajan lastensuojelusta. Se pyrkii näet eri osiin maata perustamaan vastaanottokoteja aineelliseen hätätilaan joutuneita lapsia varten, jotka sitten jonkun aikaa näissä kodeissa hoidon saatuaan siirretään kasvatyslapsiksi hyviin yksityiskoteihin maata viljelevän väestön keskuuteen. Sellaisissa oloissa kasvaneina heistä toivotaan terveitä ja tyytyväisiä kunnan kansalaisia.

Käännyin täten Teidän, suomalaisten veljiemme ja sisartemme puoleen siihen luottaen, että Teiltä saamme pyrkimyksellemme myötätuntoa ja avustusta. Vanhan emämaamme lapset ovat Teille rakkaat kuin omat tulevaisuuden toiveenne. Lyökäämme käsi kätehen nuoren polvemme hyväksi. Miten se tulee tapahtumaan, se olkoon oma asianne. Rohkenen uskoa, että mielellänne olette mukana uutta Suomea luomassa, josta itse olette osana ja jonne ehkä lapsenne kerran haluavat palata.

Suomi on ylpeä siitä, että sen pojat ja tyttäret kaukaisessa Lännessä tuottavat vanhalle emämaalleen kun-

niaa ja toivoo keskinäisten siteittemme lujittuvan yhteisten pyrkimysten ja yhteisen työn kautta.

Teitä lämpimästi tervehtien

Ester Ståhlberg.

ESTER STAHLBERG

Suomen tasavallan presidentin puoliso.

SUOMEN KANSAKOULU UUDISTAMIS- VAIHEESSAAN.

Aristokraattisen valtion luontoon kuuluu, että se panee painoa ainoastaan muutamien kansalaiskerrosten tai harvojen kansalaisten kasvattamiseen, mutta unohtaa taikka ainakin pitää vähäarvoisena *kaikkien* kansankerrosten sivistämisen. Viimemainittu piirre taas kuuluu kansanvaltaisuuden olemukseen. Tällaisia ilmiöitä havaitsemme Suomenkin yhteiskuntakehityksessä.

Vasta viime vuosisadan puolivälin paikkeilla aletaan Suomessa todenteolla kiinnittää huomiota yleisen kansakoulun aikaansaamiseen. Se oli ilmeisesti seurauksena sitä ennen Keski-Euroopassa myllertäneistä kansanvaltaisuuteen suuntautuvista laineista. Yhdessä J. V. Snellmanin alkuunpaneman voimakkaan kansallisen herätyksen kanssa Suomi saa Uno Cygnaeuksen, Suomen kansakoulun isän, intensiivisen työn tuloksena v. 1866 annetun asetuksen kautta ylemmän kansakoulun. Sen mukaan kansakoulun perustaminen ja niissä käyminen jäi kokonaan vapaaehtoisuuden varaan. Vasta 1898 annetulla asetuksella velvoitettiin kunnat perustamaan ylempiä kansakouluja, kun määrätty oppilasluku niihin ilmoittautui. Yleisen oppivelvollisuuden aate tulee Suomessa päivänkysymykseksi vasta tämän vuosisadan alkupuolella — taaskin todennäköisesti kansan-

valtaisten virtausten työntämänä. Ja vapaan Suomen tasavallan eduskunnan tehtäväksi vuosikymmenen kypsyttelyn ja valmistelujen jälkeen jäi oppivelvollisuuden, tämän nykyisen Suomen tärkeimmän ja kauas tulevaisuuteen kantavan koulureformin, hyväksyminen. Se oli taaskin kansanvaltaisen hengen ilmaus. Sillä tämä Suomen kansaa kohottava laki voitiin vasta itenäisen Suomen tasavallan aikana toteuttaa — venäläinen aristokraattinen valtiomahti sitä ei sallinut, vaikka sitä Suomen eduskunnan taholta yritettiin.

Suomen kansakoululaitos on tasaisesti ja voimakkaasti kehittynyt niiden pedagogisesti korkealla olevien periaatteiden mukaan, joille sen Uno Cygnaeus rakensi. Kaikkein suurimmat uudistukset siinä ovatkin parhaillaan käynnissä. Toiselta puolen uudistetaan sitä niin sanoaksemme ulkonaisesti, kehyksiltään, ja toiselta puolen enemmän sisäisesti, sen työtapoja ja opetussuunnitelmaa. Elok. 1 p:stä 1921 alkaen on Suomessa ollut voimassa yleinen oppivelvollisuus. Ja samanaikaisesti uudistetaan kansakoulun opetussuunnitelmaa ja metodeja.

Suomen kansalaisten lapset ovat oppivelvollisia, ja alkaa oppivelvollisuus syyslukukauden alusta sinä kalenterivuonna, jonka kuluessa lapsi täyttää 7 v., ja päättyy kevätlukukauden loppuun sinä vuonna, jonka kuluessa hän täyttää 13 v. tai kansakoulun antaman tieto- ja taitomäärän keskenjäädessä 14 v. Tämän lisäksi ovat ne lapset, jotka eivät muulla tavalla opintojaan jatka, velvolliset kahden seuraavan vuoden aikana ottamaan osaa jatko-opetukseen, mikä kaupungissa, kauppalassa ja taajaväkisessä yhdyskunnassa on eri-

tyisiksi luokiksi järjestetty päiväkoulu, mutta sitävastoin maalaiskansakouluissa sitä annetaan vain vähintään neljä tuntia viikossa 25:n viikon aikana kumpainakin vuonna. Oppivelvollisuusajan alkamista voidaan siirtää yksi vuosi eteenpäin erinäisten lähemmin laissa määrättyjen seikkojen vuoksi. Oppivelvollisuudesta ovat toistaiseksi vapautetut lähimmästä kansakoulusta 5 km. kauempana asuvat lapset niissä kunnissa, joiden keskimääräinen asukasluku neliökilometriä kohti ei nouse kolmeen, sekä tylsämieliset lapset, joista vast'edes annetaan eri laki.

Tämän lain mukaan tulee täydellisessä kansakoulussa olemaan 6 vuosiluokkaa, joista kaksi alinta muodostaa ala- ja neljä ylintä yläkansakoulun. Sekä ylä- että alakansakoulussa on eri opettajat. Sivumennen mainittakoon, että opettajain valmistuskin tapahtuu sekä taloudellisista että pedagogisista syistä eri seminaareissa kumpaisenkin kansakouluasteen opettajia varten: alakansakouluseminaareissa, jotka nykyään ovat 2-luokkaisia, ja yläkansakouluseminaareissa, jotka tällä haavaa ovat 5-luokkaisia. Kumpaisenkin seminaari-muodon oppiajan pidentäminen ja opettajavalmistuksen uusiminen on kokonaisuudessaan ollut komitean tehtävänä, joka äskettäin on saanut työnsä valmiiksi. Harvempaan asuttuja seutuja varten määrää laki perustettavaksi myös n. s. supistettuja kansakouluja, joissa myös on 6 vuosiluokkaa, mutta se toimii yhden yläkansakouluun virkakelpoisen opettajan varassa ja siten, että osa lukuvuodesta käytetään kahden alemman eli alakansakouluikää vastaavan vuosiluokan opetta-

miseen ja osa neljän ylimmän eli yläkansakoulua vastaavan vuosiluokan opettamiseen.

Yläkansakoulun, joka on aina kiinteä, oppiaika on 36 viikkoa vuodessa. Alakansakoulun oppiaika vuodessa on myös sama, mutta se voi olla joko kiinteä taikka siirtyvä, jossa viimeainitussa tapauksessa se toimii lukuvuoden kuluessa kahdessa paikassa, 18 viikkoa kummassakin, joko samassa koulupiirissä tai kahdessa koulupiirissä. Supistetun kansakoulun, joka aina on kiinteä, oppiaika on 40 viikkoa vuodessa.

Yläkansakoulussa ei saa yhden opettajan opettavana olla enempää kuin 50 eikä alakansakoulussa enempää kuin 40 lasta. Lapsen koulumatka ei saa nousta yli 5 km.

Lakiin sisältyy myös joukko lähempiäkin määräyksiä koulujen perustamisvelvollisuudesta, lain laiminlyömisestä y. m. s. Mutta niiden selostaminen tällä paikalla on mielestäni tarpeeton. Mainittakoon vain, että laki on pantava toimeen kaupunkikunnissa 5 vuoden kuluessa sen voimaantumisesta ja maalla 16 vuoden kuluessa laissa lähemmin määrättyssä asteettaisessa järjestyksessä.

Samaan aikaan kuin eduskunta hyväksyi ja tasavallan presidentti vahvisti oppivelvollisuuslain, vahvistettiin myös laki kansakoululaitoksen kustannuksista, jossa määrätään opettajien palkat, valtion ja kuntien osuus kansakoululaitoksen ylläpidossa y. m. s. Tämän lain mukaan m. m. oppilaat saavat kaikki koulutarpeensa ilmaiseksi sekä avustusta ravinnon ja vaatetuksen muodossa.

Heitettyäni tässä lyhyen silmäyksen tähän Suomen kansakoululaitosta olennaisesti uudistavaan lakiin, pyydän vielä muutamalla sanalla kiinnittää lukijan huomiota siihen työhön, joka on käynnissä itse kansakouluopetuksen parantamiseksi Suomessa.

Kun kansakouluopetusta on nykyään lähdetty Suomessa sisäisesti kohottamaan, on siinä monessa kohdassa voitu oikeastaan käyttää ohjetta "takaisin Cygnaeuksen!". Sillä useat niistä aatteista, joita Suomen kansakoulu nyt lähtee taikka on lähimpinä taka-aikoina lähtenyt toteuttamaan, ovat Cygnaeuksen esittämiä. Syyttä häntä ei olekaan Suomessa ylistetty kyllin kaukonäköiseksi. Huolimatta Cygnaeuksen periaatteista muodostui kansakoulu alkuaikoinaan etupäässä pönttämiskouluksi, jossa usein ulkoalukemisella oli hyvin huomattava sijansa, ja sellaisena pönttämiskouluna se verraten yleisesti on viimeisiin vuosikymmeniin saanut olla. Tärkein piirre nykyisessä kansakouluopetuksen uudistuksessa onkin se, että tahdotaan siinä lapsi itse saada toimimaan, jotta hänestä kasvaisi pystyvä ja aktiivinen jäsen yhteiskuntaan. Lapsi on Suomen kansakoulussa saanut näihin asti istua liian paljon passiivisena, vastaanottavana. Hänelle on annettu liiaksi valmista tietoa ja sitä vaadittu pönttämään päähänsä. Uusi suunta tahtoo panna lapsen itse tekemällä oppimaan, eikä antaa hänelle kaikkea valmiina. Toinen tärkeä piirre Suomen kansakouluopetuksen nykyiselle kehitykselle on se, että opetusta tahdotaan viedä lähemmäksi käytännöllistä elämää. M. m. viime aikoina luonnontiedon opetusta on paljon parannettu, ja kasvi- ja tarhanhoidon teoreettista ja käytännöllistä opetusta on

jo monena vuonna annettu useissa kansakouluissa; maatalous tulee myös saamaan sijansa uudistetussa kansakoulussa. Uno Cygnaeus ensimmäisenä koko maailmassa liitti käsityön kansakoulun opetusaineiden joukkoon ja siitä alkaen on se Suomen kansakoulussa ollut arvokkaalla sijalla ja tulee uudistussuunnitelmassakin edelleen sellaisessa säilymään. Samaten pyritään uskonnonopetuksessa vapautumaan konemaisesta ulkoluvusta ja herättämään uskonnollista harrastusta. Äidinkielen, maantiedon, laskennon ja historian opetus niinkään tähtää myöskin entistään paljon enemmän käytännöllisen elämän tarpeiden tyydyttämiseen. Samoin tulee piirustus, jonka täydellinen uudistaminen on jo viime vuosikymmenellä viety läpi, palvelemaan asiaopetusta ja käytäntöä.

Oppivelvollisuuslain laatiminen ja voimaansaattaminen on Suomessa ollut ajan olojen vaatima. Sellaisessa kansanvaltaisessa valtiossa kuin tämä maa on täytyy jokaisen kansalaisen saada määrätty tieto- ja taitomäärä, sillä tavallaanhan Suomessa jokainen kansalainen ottaa osaa valtion asioiden hoitoon. Olisi sen vuoksi valtakunnalle onnettomuus, jos kansalaisella olisi laajoja oikeuksia määrätä äänellään maansa asioista, mutta hänellä ei olisi vastaavassa määrässä älyä ja tietoja tätä oikeuttaan järkevästi käyttääkseen. Toisaalta taas sekin uudistus, joka tarkoittaa opetussuunnitelman ja työtapojen parantamista Suomen kansakoulussa, on muuttuneen yhteiskunnan vaatima. Nyt ei enää kunnan ja valtion asioiden hoito ole muutamien harvojen käsissä; maanviljelys, teollisuus, kauppa j. n. e. asettavat aivan toisenlaisia vaatimuksia kuin

aikaisemmin; kansalaiselta vaaditaan Suomessakin paljon enemmän kuin ennen aktiivisuutta, produktiivisuutta ja initsiatiivia. Senvuoksi yleisen kaikille kansalaisille tarkoitetun koulun, kansakoulun, on opetuksessaan vastaisia kansalaisia tähän suuntaan kasvatettava. Ja siihen Suomen kansakoulu vakavasti pyrkii.

Voimme mielihyvällä todeta, että kansakoulu on Suomessa tähänastisen olemassaolonsa aikana voittanut kansan yleisen myötätunnon. Toivottava on, että ne uudistukset, joita sen rakenteessa nykyään pannaan toimeen, tulevat yhtä mieluisiksi Suomen kansalle. Toivottava myös on, että Suomi taloudellisesti jaksaisi nämä suunnitelmat toteuttaa. Uskoa siihen on. Sillä toivotaan, että maa ja kansa sen kautta henkisesti ja aineellisesti paljon kohoavat. Uskoa oli 1860-luvun kansakoulun harrastajillakin: näkävuosien aikana sai kansakoulu silloin alottaa vaikutuksensa. Vaikeiden taloudellisten olojen vallitessa säädettiin Suomessa oppivelvollisuus; mutta Suomen kansa uskaltaa siinäkin tulevaisuuteen ja luottaa Korkeimman apuun.

Varmaan jokainen isänmaallinen kansalainen niin kotimaassa kuin siirtokansan keskuudessakin toivoo siunaten parhainta menestystä sille vakavalle reformityölle, mikä Suomen kansakoulussa tätä nykyä on käynnissä.

Aukusti Salo.

AMERIKAN VAPAUDEN LUKKO.

Historiallinen Muistelma.

Pennsylvanian valtion kunnianimi on "Keystone State." Tällä nimellä on tahdottu kuvata sitä parasta, mikä tällä valtiolla on Yhdysvaltain valtavassa unionissa.

"Keystone" on rakennusteknillinen sana, jonka suomeksi voisi kääntää sanalla "lukkokivi" tai pelkästään "lukko." Kun rakennetaan holvikaarta, pinoo rakentaja kiviä holvin molemmille sivuille ja kaartaa sitte kattoa. Lopuksi, viimeiseksi asettaa hän ylimmäksi lukkokiven, joka sitoo holvikaaren molemmat sivut ja estää holvin särkymästä. Se on lukko, joka lukitsee työn ja tekee rakenteesta lujan kokonaisuuden.

Nimitys soveltuu erinomaisesti Pennsylvanian valtiolle ja antaa sille ikuisen kunnian muiden valtioiden edellä.

Kuinka historiallinen se on ja kuinka oikeutettu ja mistä johtui se, että Pennsylvanian valtio sai tämän nimen, se havaitaan seuraavasta.

Amerikan siirtokunnat olivat eläneet kukin enemmän tai vähemmän eristettyä elämäänsä koko 1600-luvun sekä suurimman osan 1700-lukua. Englantilainen aines oli lukumäärällään voittanut näissä siirtokunnissa muut kansallisuudet. Siirtokunnat olivat joutuneet Englannin yliherruuden alle. Sitä mukaa kuin ne kasvoivat, kehittyivät ja vaurastuivat, alkoi niistä

tuo Englannin isäntävalta tuntua painostavalta. Olivathan Europasta tulleet siirtolaiset — mistä maasta kukin olikin peräisin — yleensä vapaudentuntoisia. Heidän jälkeläisensä myös halusivat itse määrätä asioistaan. Kun Englanti osaksi rahantarpeesta, osaksi tyhmien valtiomiesten tahtoessa osoittaa mahtivaltaansa ryhtyi näitä siirtokuntia ominpäin veroittamaan ja niille omia lakejansa tyrkyttämään, herätti se siirtokuntien väestössä tyytymättömyyttä. Kehittyneemmissä siirtokunnissa puhkesi tämä tyytymättömyys voimakkaaksi.

Siirtokunnat tunsivat tarvetta liittyä yhteen voidakseen pontevammin torjua Englannin vaatimuksia.

Ristiriita emämaan ja siirtokuntien välillä kehittyi vihdoiin niin kärkeensä, että vapaudentuntoisimmat alkoivat huomata välttämättömäksi sysätä hartioilta Englannin yliherruuden painon.

Kehitys tapahtui tässä samojen lakien mukaan kuin yleensä. On väärin luulla, että kaikki olivat heti selvillä siitä suunnasta, mitä oli kulettava. Monen mielestä oli kapinanteko esivaltaa, Englannin kuningasta ja hallitusta vastaan kauhistus. Yleensä lienee kuitenkin kaivattu parannuksia oloissa ja haluttu, että Englanti lakkaa Amerikan siirtokuntia rasittamasta ja heille ominpäin lakia lukemasta. Mutta toisten mielestä oli tämä kaikki saavutettavissa rauhallista tietä. Toiset taas katsoivat, että yhteys Englannin kanssa oli tykkänään katkaistava ja että siirtokuntain täytyi päästä vapaiksi, täysin Englannista riippumattomiksi. Ja jotta siirtokunnat saisivat pyrkimyksilleen enemmän

voimaa, tuli niiden yhtyä yhteen liittoon ja toimia yhtenäisesti.

Kun Englanti ei hellittänyt, vaan yhä rasitti, jopa suorastaan ärsytti siirtokuntia, tuli asia niin kireälle, että se vaati ristiriidan ratkaisemista siirtokuntien puolelta.

Tätä lopullista ratkaisua varten kokoontuivat Amerikan kolmentoista siirtokunnan valitut edustajat Philadelphiaan. Aikaisemmissa neuvotteluissa oli tästä ratkaisusta ollut erimielisyyttä ja samaa ilmeni Philadelphiaakin. Asiata jauhettiin puoleen ja toiseen. Toiset tahtoivat edelleen kuljettavaksi rauhallisten neuvottelujen tietä, toisten mielestä olivat nyt neuvottelut lopetettavat ja asetettava kova kovaa vastaan. Rauhan rakentajilla oli monta epäilystä ja varovaisuuden sanaa esitettävänä. Heitä pelotti lähteä voimain mittelyyn mahtavan Englannin kanssa.

Lopullinen tulos näytti varsin epävarmalta. Hyviä puheita pidettiin molemmin puolin ja viisaita miehiä oli kummassakin leirissä.

Vihdoin laati Tuomas Jefferson, täydellisen vapauden nerokas puoltaja, ehdotuksen Itsenäisyyden julistukseksi, jonka mukaan Amerikan siirtokuntain edustajat kokoontuneina yhteen julistaisivat siirtokunnat eroteuiksi Englannista.

Tämä ehdotus oli tuleva äänestyksenalaiseksi.

Oli heinäkuun 4:s päivä 1776.

Edellisenä päivänä oli sovittu äänestämisen tavasta ja muodoista.

Kukin siirtokunta saisi edustajiensa keskuudessa ratkaista asian kohdaltaan. Siirtokuntia oli 13. Ensin

äänestäisivät muut siirtokunnat ja viimeisenä se, jonka alueella kongressi kokoontui, siis Pennsylvania. Ja äänestys kussakin siirtokuntadelegatsioonissa tapahtuisi siten, että ensinäänestäisivät tavalliset edustajat ja viimeiseksi siirtokunnan edustajiston puheenjohtaja. Siis noudatettiin samaa menettelytapaa, mitä nykyäänkin melkein yleisesti.

Äänestys oli sängen jännittävä. Philadelphiaan kokoontunut yleisö odotti sitä hermostuneena. Kongressin omassa keskuudessa oli hermostuneisuus kenties vielä suurempi, sillä siellä tiedettiin kuinka täpärällä oli ratkaisu puoleen tai toiseen. Yleisö ei siitä ollut niin selvillä, sillä kongressin jäsenet olivat sitoutuneet vaittioon.

Nyt oli siis se holvikaari rakennettava, joka olisi Amerikan tulevaisuuden tunnusmerkkinä. Kukin siirtokunta kanto kaareen kivensä, puoleen tai toiseen, yhteensä 13 mahtavaa paasikalliota.

Kun kaksitoista siirtokuntaa oli antanut äänensä, havaittiin, että kuusi oli äänestänyt itsenäisyyden julistamisen hyväksi ja kuusi sitä vastaan. Holvikaari oli tasapuolisesti noussut kummallakin puolella.

Pennsylvanian edustajat kävivät äänestämään. Jännitys kongressin omassa keskuudessa oli tavaton.

Pennsylvanian edustajistoon kuului yhdeksän jäsentä, nimittäin Robert Morris, Benjamin Franklin, John Morton, George Clymer, James Smith, George Taylor, James Wilson, Benjamin Rush ja George Ross. Puheenjohtajana oli John Morton, joka oli useammat kerat toiminut Pennsylvanian oman lainlaatijakunnan puheenjohtajana ja oli nytkin siinä kunniatehtävässä.

Kaikki eivät katsoneet voivansa ottaa osaa äänestykseen. Lienevätkö pelänneet edesvastuuta? Vakavina kävivät läsnäolevat edustajat antamaan äänensä tietäen, että heidän käsiinsä on jäänyt Amerikan kohtalon ratkaiseminen. Miten he kukin äänestivät, se on historialtakin salattu, sillä edustajat pitivät vaihtololupauksensa. Arvattava kuitenkin on, että Amerikan suuri tietäjä, vanha Benjamin Franklin, joka oli vankimpia itsenäisyyshmiehiä, äänesti itsenäisyyden julistamisen puolesta siitä huolimatta, että hänen ainoa, rakas poikansa oli Englannin nimittämänä Pennsylvanian kuvernöörinä ja sellaisena innokas Englannin ystävä.

Kun annetut äänet laskettiin, huomattiin, että yhtä monta ääntä oli annettu itsenäisyyden julistamista vastaan kuin sen puolesta. Siis taaskin holvikaari, josta lukko puuttui!

Jännitys kohosi ylimmilleen. Kaikkien silmät kääntyivät puheenjohtajaan. Hänen käsissään oli Amerikan kohtalo.

John Morton, suomalaisen Martti Martinpoika Martinen jälkeläinen, nousee antamaan ratkaisunsa.

Pieni, leveäharteinen mies ja ollut viime vuosina kivuloinen. Hän oli tuomarina saanut elämänsä aikana antaa monta vaikeata ratkaisua. Hän oli lainlaatijakunnan puhemiehenä sovittanut monta riitakysymystä.

Mutta tällaiseen asemaan ei hän vielä koskaan ollut joutunut. Tokko niin tärkeätä asiata onkaan milloinkaan, sekä ennen vuotta 1776 että sen jälkeen, jätetty kenenkään yhden miehen ratkaistavaksi.

Olihan kysymyksessä melkein kokonaisen maanosan kohtalo. Nykyhetken ihmisen, amerikkalaisenkin, on

vaikea käsittää kuinka raskas taakka oli yhden miehen hartioille sälytetty. Asia ei ollut *silloin* niin helppo ratkaista kuin nyt. Siirtokunnat olivat vähäisiä ja hajallaan. Niiden väkiluku ei ollut suurempi kuin Suomen nykyään. Ja Englanti oli mahtava. Se jo silloin hallitsi maita ja meriä. Sillä oli Amerikassakin asettu sotaväki. Taistelu sitä vastaan voi merkitä siirtokuntain kuolemata, ainakin suunnattomia ihmishenkien ja omaisuuden uhrauksia. Tulokseksi voi tulla siirtokunnille orjuus ja vielä suurempi sorto.

Pieni mies käy kalpeana tehtävänsä tuntien sen suuren edesvastuun, joka hänen osalleen on langennut. Hänen korvissaan soivat hänen monien varovaisen ystäviensä vakavat varoitukset, jopa kirouksen uhkaukset, jos hän johtaa siirtokunnat sotaan ylivoimaa vastaan.

Kaikki nämä ja lukemattomat muut kuvat kulkevat tuossa hetkessä hänen sielunsa silmien ohi.

Hän seisoo vakavana. Hänen suonissaan on esiäinsä tietäjäverta. Nyt onkin tarpeen kaiken maailman tieto ja viisaus, nyt on tarpeen Korkeimman ohjaus.

Hän kohottaa hetkeksi katseensa ylöspäin, kääntää sen sitte kuin naulattuna eteensä ja kalpeat, verettömät huulet antavat äänen *Amerikan itsenäisyyden julistamisen puolesta*.

* * *

Heinäkuun 4:s päivä 1776 oli Amerikan historian ratkaisevin päivä.

John Mortonin äänestys oli tämän ratkaisevimman päivän ratkaisevin silmänräpäys.

Nyt oli lukko pantu Pennsylvanian kunnian holvikaareen ja samalla lukko Amerikan Yhdysvaltain holvikaareen.

Historia todistaa, että John Mortonin äänestys antoi aiheen siihen, että Pennsylvania kantaa Amerikan valtioiden joukossa kunnianimeä "Keystone State."

Kun tämä äänestys oli tapahtunut, laukesi jännitys kongressin jäsenten keskuudessa, laukesi myös yleisön joukossa. Pennsylvanian äänestyksen tulos ratkaisi epäselvyyden. Kongressi hyväksyi nyt Itsenäisyyden julistuksen yksimielisesti ja sellaisena se on merkitty aikakirjoihin. Ainoastaan tarkemmat historioitsijat seilitävät miten kaikki tapahtui.

Alkoi verinen ja Amerikan nuorille Yhdysvalloille sangen raskas sota. Monta kertaa oli Yrjö Washingtonin johtama Amerikan armeija melkein toivottomuuden partaalla.

Mutta lopputuloksena oli Amerikan vapaus ja siitä aiheutunut suunnaton kehitys.

John Morton ei omin luonnollisin silmin nähnyt tätä maansa vapautta, vielä vähemmin sen ihmeellistä kehitystä.

Jännitys oli tuona historiallisena hetkenä liian kova hänen heikoille, taudin murtamille ruumiillisille voimilleen. Hän sai päätöksensä johdosta englantilaismielisten puolelta osakseen paljon vihaa ja vainoa. Hänen läheiset ystävänsäkin ankarasti soimasivat häntä, kun oli johtanut maansa sotaan ja kärsimyksiin.

Hän ei tuon tapahtuman jälkeen elänyt enää täyttä vuotta, kuoli huhtikuussa 1777.

Vielä kuollessaan oli hänellä kuitenkin sitä profee-

tallista tietäjän näkemystä, jota on vain harvoille suotu. Niille, jotka seisoivat hänen kuolinvuoteensa ääressä, hän johdatti mieleen ne, jotka olivat häntä soimanneet hänen tekonsa johdosta. Ja hän pyysi viemään heille häneltä viimeisen tervehdyksen. "Sanokaa heille," hän lausui, "että vielä he tulevat näkemään sen hetken koittavan, jolloin he tunnustavat, että tuo minun tekoni oli kaikkein kunniakkain palvelus, minkä minä olen koskaan tehnyt isänmaalleni."

Todellakin! Se palvelus oli niin kunniakas, että sellaista vain harva armoitettu on milloinkaan pystynyt isänmaalleen tekemään.

Tämä John Mortonin historiallinen teko on jälki-maailmalle todistukseksi kirjoitettu hänen hautakiveensä Chesterin, Pa., hautausmaalla.

Olen sen monesti lukenut seisoessani kunnioituksesta paljainpäin hänen hautansa reunalla.

Akseli Rauanheimo.

SUOMALAISIA KOSKEVIEN LÄHTEIDEN KOKOAMISESTA.

Yhä lisääntyvä suomalainen aines Amerikassa tulisi innostaa täällä kasvanutta nuorisoamme tutustumaan kansamme historiaan ja sen nykyiseen asemaan. Ovat-han maanmiehemme ottaneet huomattavasti osaa Amerikan aineelliseen ja henkiseen kehitykseen. Ja tämänkin vuoksi nousevalla polvella on erityisesti syytä lähemmin tutustua esi-isiemme historiaan.

Vanhempi polvi voi innostaa nuorisoamme tekemällä alkuvalmistuksia ja keräämällä lähteitä potentsiaalitutkijoita varten. Mutta minkälaisia ja millä tavalla lähteitä voitaisiin koota? Löytyy monenlaisia metoo-deja työn helpottamiseksi. Esimerkiksi tarkat faktoihin perustuvat selostukset suomalaisista uudisasutuksista ovat erittäin hyödyllisiä lähteitä. Tällaisia paikallisia kuvauksia on verrattain helppo nyt vielä kerätä ja kirjoittaa, kun uudisraivaajat — ne, jotka ovat suorittaneet tärkeimpää osaa nykyisessä suomalaisten alkuhistoriassa, ovat vielä elossa. Jonkun vain tarvitseisi itsekullakin paikkakunnalla koota yksityiskohdat, muodostaa niistä yhdenjaksoinen kokonaisuus ja lähettää ne joko sanomalehtiin tai muihin julkaisuihin julkaistavaksi. Tällaisten paikallisten kertomuksien yhteydessä voisi ottaa huomioon tapahtumien kulun kronologisessa järjestyksessä. Mutta erityisemmin sopisi ottaa huomioon seuraavat yksityiskohdat: paikkakunnan maan-

tieteellinen asema, ilmanala, elinkeinot, kansalaistemme lukumäärä, liikealat, eri yhdistykset eli "yhteispyrinnöt" ja niiden jäsenmäärä, yleisissä viroissa olevat kansalaiset, koulunopettajat, toisten kansallisuuksien lukumäärä ja heidän yhdistyksensä, y. m. Kaikista näistä voitaisiin luoda tarkka yleiskuva supistetussa muodossa. Sanomalehtien kirjeenvaihtajat ja julkaisuihin kirjoittajat voisivat tällaiset kertomukset julaista heille kuuluvissa lehdissään. Tällaisten kirjoitusten tulisi olla puolueettomia, ja ne ehdottomasti muodostavat arvokasta, mielenkiintoista lukemista. Ne samalla eroittavat tulevaisuudessa tehdyn suomalaisia koskevan tutkimustyön objektiiviselle pohjalle *a priori* väittelyistä.

Paitsi edellämainittuja yksityiskohtia sopisi ottaa huomioon suomalaisten uudisasutuksien paikallisnimien synnyn. Olisi mielenkiintoista tietää, miten esimerkiksi sellaiset nimet kuin *Salo, Vuori, Toivola, Uusi Suomi, Tapiola, Alanko*, y. m. ovat saaneet alkunsa. On ollut joku motiivi, mikä ehkä on ollut hyvinkin läheisesti yhdistettynä jonkun asutuskunnan menneiden muistojen kanssa, tahti jonkun yksilön tunne-elämään juurtuneena, ja näin herättänyt halua nimittää joku paikkakunta supi suomalaiseksi. Itsekullakin paikkakunnalla on oma historiansa, mihin kätkeytyy äärettömän paljon menneitä muistoja kotimaasta, sisäisiä taisteluita uudessa kotimaassa, toivoa, vieläpä pettymyksiäkin. Kaikki nämä voitaisiin tuoda esille paikkakuntia koskevissa kertomuksissa. Asutuskunta ja sen jäsenet ovat ikäänkuin elimellisesti toisiinsa yhdis-

tettynä ja paikkakunta laitoksiensa muodossa säteilee ulos jäseniensä taloudellista ja henkistä elämää.

Paikallisten nimien yhteydessä voisi helposti seurata sukunimienkin muuttoa. Löytyy paljon suomalaisia, erityisemmin Amerikassa syntyneitä, jotka joko alkuperäisiä nimiä muuttamalla tahi suoranaisesti amerikalaisia nimiä lainaamalla, ovat kadottamaisillaan suomalaisen lähtökohtansa. Meillä on esimerkkejä tällaisesta menettelystä melkein jokaisella asutusseudulla. *Harju* voi muuttua sellaisiin muotoihin kuin *Hario* — *Haryu* — *Harris* — *Hary*; *Kasi* — *Casey*; — *Lahti* — *Bay*; *Mäki* — *Mackay* — *Mackey* — *Hül*, y. m. Tässä on ainoastaan muutamia todistuksia tuhansista tapauksista. On vaikea tietää joidenkin vuosikymmenien kuluttua, josko joku nimi on suomalainen. Parin miespolven kuluttua on suomalainen nimi häipynyt näkymättömiin. Tällainen ilmiö epäilemättä huomataan kaikkien kansallisuuksien keskuudessa Amerikassa. Sukunimien muistiin kirjoittaminen on yksi keino suomalaisia koskevien lähteiden kokoamisessa.

Ehkä tärkeimmät yleisistä faktoista ovat suomalaisen uudisraivaajien ja uranuurtajien elämäkerrat. Monet heistä vielä elävät, tahi ainakin jälkeen jääneillä on vielä tuoreessa muistissa edesmenneiden elämäkerrat. Tällaiset muistiinpanot myös voitaisiin kirjoittaa kronologisessa järjestyksessä. Mutta erityisemmin sopisi rinnastaa tapauksia, jotka ovat herättäneet joko mieltymystä tahi vastenmielisyyttä amerikalaista elämää ja laitoksia kohtaan. Biografisissa kertomuksissa erityisemmin tulisivat tapojen, näkökantojen ja periaatteiden vaihtelut huomioon otetuiksi. Henkilön elä-

mäkerta tulisi täydelliseksi ainoastaan silloin, kun hän itse, huolimatta ajatuksensa heikkoudesta, kirjoittaisi niistä kriittisistä sisällisistä taisteluista, joita hänellä on ollut täällä ja kotimaassa. Vasta silloin yksityiseikat saavat oikean värityksensä ja niihin sulkeutuu elämää.

Ja tällaiset elämäkerrat muodostavat täysin päteviä lähteitä sosiaali-psykologian alalla. Niitä analyseeraamalla voidaan aina ja aina syvemmälle tunkeutua ihmisluonteen salaisien sopukoiden perille. Ja jota enempi me tunnemme ihmisluonteen ominaisuuksia ja sitä, millä tavalla ihmisluonne suhtautuu ryhmäelämään, sitä paremmin voidaan kasvattaa, kehittää ja hallita ihmisluonteita ja muodostaa lait huomattujen ilmiöiden perusteella. Ikäänkuin yleisenä määritelmänä voidaankin jo sanoa, että ihmisluonteen perusominaisuudet yli maailman kaikkien kansojen keskuudessa ovat suunnilleen samat. Ja tämän yhteydessä voidaan mainita, että monista faktoihin perustuvista laeista amerikalaiset tiedemiehet antropologisten huomioiden perusteella ovat esimerkiksi muodostaneet seuraavan lain: "*Minds of corresponding culture-grades commonly respond similarly to like stimuli.*" Tämäkin määritelmä tavallaan toteaa ihmisluonteen yhtäläisyyttä yli maailman. Suuren palveluksen ihmiskunnalle sosiaali-psykologian alalla ovat tehneet professorit McDougall, Thomas, Boas, Ross, y. m.

Edellä mainittujen metodien lisäksi muutamat englanninkieliset julkaisut ja aikakauslehdet sisältävät tärkeitä tietoja suomalaisista. Tarvitsee vain tietää, mikä ja missä nämä lähteet ovat. Kirjastoissa löytyy

historiallisia teoksia, joista voidaan saada suomalaisten alkuhistoriaa koskevia tietoja.

Olemme tässä ottaneet huomioon ainoastaan muutamia eri metoodeja, joiden avulla voidaan lähteitä koota. Erittäin suuriarvoisia välineitä kerättyjen faktojen julkaisemisessa ovat eri puolueiden lehdet ja julkaisut. Kansallismieliset, työväen ja muutamat kirkolliset julkaisut jo huomattavasti sisältävätkin tilastollisia tietoja. Ja eri puolueet mielellään jatkavat tällaista työtä, kunhan vain faktoihin perustuvia kirjoituksia laaditaan. Tällä tavalla ainakin osaksi voidaan kustannuksia vähentää, helpottaa työtä ja valmistaa tietä nousevalle suomalaiselle koulunuorisolle.

Clemens Niemi.

SILMÄYS NYKYAJAN KUNNIANTUNTOON.

Katsellessa suurempia ja pienempiä tapauksia ympäri maailman tai jos vain luo silmäyksen omaan pieneen yhteiskuntaansa, niin ei voi olla tunteematta surua, huomattaessaan sitä siveellistä rappiota tai rehellisyyden puutetta, joka on vallitsemassa nykyään. Ja tämä pahe näyttää laskeneen juurensa kaikkiin kansankerrokseen, ei ainoastaan vähemmän sivistyneisiin ja köyhiin, joilla on enempi kiusauksia, vaan sellaisiinkin, joilla on sivistystä ja kyllin aineellisia varoja.

Siksi onkin niitä, jotka väittävät, että maailman rehellisyys katosi viime vuosisadan mukana ja että mitä siitä on tälle 20:nnele vuosisadalle jäänyt, on vain haurasta verhoa entisen ajan rehellisyydestä ja kunniantunnosta.

Mutta niin synkältä kannalta ei kuitenkaan sovi tätä asiaa ottaa. Sopii paremmin toivoa, että se, kuten uusi foenix-lintu, kohoaa siitä tuhosta, jonka edellinen vuosisata jätti jälkeensä, ja onnea tuottavana kohoaa yli maan piirin. Tarvitaan vaan, että me itse heräämme työskentelemään ja vaikuttamaan sen hyväksi.

Että asiat ovat vinossa, sen huomaa selvästi maailman oloista.

Jos katsomme vaan suhteita työnantajain ja työläisten välillä, niin eiköhän siellä pohjalla noiden alituis-

ten lakkojen, riitojen ja mielenkuohujen alla ole tyytyväisyyden ja rehellisyyden puute? Työnantajat katsovat liiaksi omia etujansa ja työmiehet ovat liian herkkiä menemään kaikellaisten yllyttäjien perässä. Agitaattorien sanat näkyvät painuvan edeltäkäsien valmiiksi muokattuun maahan. Sillä pian yksi sellainen kiihoittaja saa suuria joukkoja liikkeelle.

Mutta tällä ei ole sanottu, että vika olisi yksistään työläisten puolella. Päinvastoin on niin, että työnantajien ahnas voitonhimo on syynä, kun he eivät ota huomionsa työmiestensä olosuhteita eivätkä välttä ja korjaa niitä kohtia, joista riitaisuudet syntyvät.

Myöskin suhteet tässä kohdassa ovat pienemmälläkin alalla muuttuneet, muuttuneet isännän ja palvelijain välillä. Ennen pidettiin häpeällisenä, ellei palvelija pitänyt isäntänsä puolta, kun taas isäntä isällisellä huolella hoiteli palvelijansa asioita. Nyt usein välinpitämättömyys on tässä suhteessa tullut sijalle.

Mutta joku voi sanoa, että kullakin aikakaudella on puutteellisuutensa ja että meidän aikakaudellamme on monia muita suuria ansioita sen sijaan. Se myönnetään, mutta olemme kuitenkin sitä mieltä, että juuri kunniantunto on niin tärkeä tekijä, ettei sitä saa puuttua, sillä ilman sitä lujinkin yhteiskuntarakennus sortuu. Voikin jo edeltäkäsien aavistaa, että tämä asiain nykyinen huono tilanne herättää syvää mielipahaa kaikissa valveilla olevissa ja tunteellisissa sieluissa ja tulevat nämät nousemaan taisteluun pahaa vastaan.

Syy ja alku noihin epäkohtiin on siinä ylellisessä elämän tavassa, jota niin yleisesti nykyaikana eletään, välittämättä tuloista. Perhe tuhannen dollarin vuosi-

tuloilla tahtoo elää yhtä suurellisesti kuin sekin, jolla on viiden tuhannen dollarin tulot. Mistään elämän nautinnoista ei tahdota luopua.

Aikamme on edistyksen aikakausi. Onkin yritetty kaikin puolin edistää yleistä koulusivistystä ja levittää valoa kaikilla aloilla. Mutta onko se korottanut meitä ja tehnyt paremmiksi henkisessä suhteessa? Epäävän vastauksen täytyy antaa kun katselee noita nykyisen ajan merkkejä.

Nuoriso saa oppia niin paljon nykyään, se suorastaan lastataan tiedoilla, ja tähän on hyvä, mutta eiköhän unohdeta tämän ohessa myöskin tarpeeksi painaa heidän mieleensä, etteivät tiedot yksin, vaan niiden käyttäminen oikein rehellisyyden, hyödyn ja hyveen palveluksessa tulee olla päämaalina jokaiselle pyrkimykselle, ettei ole ulkonainen arvo, vaan ihmisen sisällinen arvo, joka on pantava mitaksi häntä arvoitellessa. Opetetaanko nuorisoa ymmärtämään, että vähimmänkin oppinut ihminen voi voittaa korkealla olevilla, joilla on mädännyt sydän, tekojensa jaloudella ja hyvällä sydämellään?

Aikamme nuorisolla on kiire, se suorastaan ryntää kohti päämaaliaan ja harvoin pysähtyy ajattelemaan millainen hänen maalinsa sisällinen arvo on, jonka perään hän pyrkii tai mitä keinoja hän käyttää sen saavuttamiseksi. Nuoret henkilöt ihanteellisella elämän päämaalilla ovat nykyään harvinaiset, eikä se ehkä ihme olekaan meidän käytännöllisellä aikakaudellamme.

Mutta kun joskus kuulen heidän loistavin silmin ja hehkuvin poskin puhuvan heidän elämänsä tehtävistä,

velvollisuksistansa ihmiskunnan hyväksi, niin, vaikka heidän aikeensa ovatkin väliin heidän mielestänsä helposti saavutettavissa, se lämmittää minua kuitenkin sieluun asti. Sillä aikakautemme nuorison mietteet ovat tavallisesti tähdätyt vain siihen miten he saisivat rahaa huvitellakseen. Tuo huvitushalu on vienyt monta nuorta miestä ja naista turmioon.

Ja käsi kädessä tuon laimean kunnian tunnon kanssa kulkee uskonnon halveksiminen. Ei mitään siteitä, ei mitään pakkoa, vaan vapaus! Se on aikamme tunnuslause. Mutta sellainen vapaus, joka ei tahdo olla missään tekemisessä uskonnon kanssa, kunnian tunnon kanssa, rehellisyyden kanssa, takoo itse kahleet, jotka tulevat raskaaksi kantaa läpi elämän.

Lopuksi tahdon sanoa jokaiselle Amerikan suomalaiselle äidille, joiden tehtävänä on tuo edesvastuunalainen työ — kasvattaa tulevaa polvea — ottakaa vaari ajan merkeistä! Koettakaa jo nuoruudesta kasvattaa lapsenne rehellisiksi, uskonnollisiksi ja kuuliaisiksi. Lapsen mieli on taipuvainen ja äidin opetukset muistaa hän läpi elämän.

New York Mills, Minn., syysk. 10 p., 1922.

J. W. Lähde.

AXEL LEONARD ÅSTRÖM
Suomen täysivaltainen ministeri
Yhdysvalloissa.

LAULU KESÄPÄIVÄSTÄ LUONNOSSA.

(Tunnekuva Burtonissa, Ohio.)

"Näin unta kesästä kerran,
 Kuinka paistoi päivä Herran.
 Paistoi mulle, paistoi muille,
 Paistoi köyhänkin piholle.
 Viheri tuhannet virvet,
 Sinersi sataiset järvet,
 Iloitsi ihanat nummet;
 Tarinoi metsän tammets.
 Puu puheli, kukka kuuli —
 Köyhä sen todeksi luuli."

— Eino Leino.

Proloogi.

Olin paennut suurkaupungin muurahaispesän hyöri-
 nää, sen pölyä ja tukehduttavaa ahtautta, tullut päi-
 väksi maille, erään tuttavani rauhalliseen "sinilinnun
 pesään" vihervän kummun kupeella. Tiesin täällä voi-
 vani, vaikka hetkeksikin irtautua materialisesta jänni-
 tyksestä ja antaa väsähtyneille ajatuksilleni lennok-
 kuutta. Tulisin päästämään villin mielikuvitukseni va-
 paana valloilleen; saisin nähdä ja kuulla luonnonhalti-
 jain kuhertelun ja leikinlyönnin — soinnut puron liri-
 nässä, riemun linnun viserryksessä. — Laulua on luon-
 to täysi, värisointua kukkaset.

Varhainen aamu.

"— Huuuu.....huuuuu....." ja taas hiljaisuus.

Olen valveutunut kotvasta ennen auringon nousua ja
 hiipinyt "sinilinnun pesästä", tutkimaan yöhyen sala-
 peräisyyttä, nousten mäen korkeimmalle huipulle, "tä-
 hystystorniini". Öiset "trullit", huuhkajat huutelivat
 toisilleen varoituksia lähenevästä aamusta. — "Piiloon,
 piiloon. Päivä tulee....! — Huuuuuuu...."

Vaikutelma on aavemainen. Hiljaisuuskin, huuhka-
 jain huutelujen välillä tuntuu salaperäisen äänekkäältä
 melulta. Kannotkin näyttävät puoliheräytyneissä sil-
 missäni irvisteleviltä ilmeiltä. Melkein pelkään nousta
 kun risuun kompastun.

Mutta tuleehan päivä! Koittaahan jo sen kultainen
 sarastus, purppurainen rusko alkaa vähitellen valaista
 mahtavaa, puoliympyräistä amphiteatterin muotoista
 laaksoa alhaalla. Se näyttää nyt, purppuraisessa rus-
 kossa kylpien, suunnattomalta uurnalta, joka viherty-
 mistään vihertyy emeraldin vivahdukseen, kastehel-
 mien safiireina ja timantteina kimallellessa auringon
 nousun lähellä leijailevien pilvenhattarain valossa.
 Kenttäin kukkaset ovat jo puoleksi auenneet, ollakseen
 valmiina ottamaan auringolta hellän tervehdysuukko-
 sen...

Burton, tuuheasta vaahteralehdosta pilkistäen, alkaa
 selventyä piirteiltään, ottaen miniatyyri sveitsiläisen
 kylän näön, puhtaan valkoisine punakattoisine taloi-
 neen. Jokunen poppelipuu sinne käyvän tien varrella
 lisää klassillisuutta tositaiteelliselle ja sopusuhtaiselle
 kuvaelmalle.

Kostutan sormiani yökasteessa, joka virkistäväenä helmeilee nuorella nurmella, sillä huuhtoen uniset, säikähtäneet silmäni. — Legenda kertoo, että erästä lajia sokeakin saa näön jos aamukasteessa huuhtelee "sielunsa lamput" . . . ja uskoo. Minä siis avaan sieluni näkemään luonnon kaikessa pilaantumattomassa puhtaudessaan ja kuulemaan sen laulun helkkyvimmat yhteissoinnut.

Laskeutuen alas tähystyskukkulalta, poimin suuhuni suuria, kasteessa kylpeneitä mesimarjoja, vähitellen valveutuen alkavaan hurmaukseen luonnon tempeleissä.

Satalukuinen lintujen orkesteri on juuri viritänyt kielensä alkusoittoon, ennenkun "esirippu" — aurinko — nousee ja täydellisemmin valaisee näyttämön tässä monivärisessä kuvaelmassa, jonka jälkeen uskaliain leivonen nousee airueena suoraan ylöspäin, visertäen ilmoittaen, että näytelmä on alkanut.

Yksin, kaksin, parvissa ja kuorossa, tanssien puissa ja ilmassa, visertävät nyt linnut ihanimman värisöinnun hyväillessä kumpuja ja rinteitä. Etäältä aamukellot kaikaa, kutsuen asukkaita valmistautumaan sunnuntain hartauksiin . . .

Päivän huipulla.

Kulisseina on tässä luonnon teatterissa puut ja pensaat, notkot ja rinteet, erivärisine pukimineen. Näyttelijöinä ovat lähteet ja purot loruineen, taikoineen, taruineen ja salaisuuksineen. Valotusta hoitelevat pilvenhattarat, jotka mielivaltaisesti leijailevat auringon edessä, milloin sen himmentäen, milloin peittäen, saa-

den aikaan kymmeniä värivahduksia "kulisseissa". Vieno tuulahdus kuiskailee jotain villiruusupensaanksi oksien välitse ja samalla oksa viehkeästi nyökkää luokseen riemuun ja tanssiin . . .

Minäkö, ihminen mitätön, näin vaan muutta mutkitta, ujostelematta saan seurustella "näyttelijäin" kanssa! Aijoin olla vain yleisönä, tölmistyksestä mykkänä kyyristyä mättään koloon. Ihailla luonnon elävää taide-maalausta, joka täydellisessä liikuntasuloudessa rientää tajuntani edessä, vetäen vertoja "Tuhannen ja Yhden Yön" satujen "Aladdinin" taikalyhdyn voimalle.

Ei! En voi vastustaa viehkeää villiruusupensasta, joka yhä vaan, sulavin huiskein viittailee minua luokseen. Seljapensaanksi töyhtökin tuulahduksessa nyökkäilee: "Ihminen, yhdy tanssiimme!" . . .

Minussa riehuu valtava halu nousta tyyten pois "tomumajastani" ja liidellä lintuna ihanan maiseman yläpuolella; suudella jokaista kukkaa, joka yökasteen kyllyydestä on nyt pillahtanut ilosta itkemään hunajakyyneleitä, — ahnaina ahkeroivat mehiläiset ne juovat . . .

— Tahtoisin hyväillä jokaista puuta ja pensasta, tulokita puron lorinaa; ymmärtää metsän hartautta, ihailla lähteensilmän puhtautta, joka raikasta juomaa pulpahdellen tahtoo janoista virkistää; — ylistää viisautta ja hyvyttä Luojan.

Tunnen itseni liian heikoksi tekemään yhtään näistä otollisesti. Jalkani vain nousevat ja laskevat, käteni huijovat mielivaltaisesti fantastisessa tanssin rytmissä. — En vain voi kohota "ylätasolle" . . . juureni ovatkin vielä maassa . . . Tanssin itseni uuvuksiin ja heit-

täyn kivelle lähteen reunalla ja suutelen uudelleen ja uudelleen kirkkaana pulpahtelevaa lähteen silmää . . .

“*Esirippu*” laskee — “*esillehuuto*.”

On jo iltapuoli. Olen iloinnut ja riemuinnut, laulanut ja tanssinut laaksossa kaiken päivää. Heittänyt sarjan kuperkeikkoja ja silloin tällöin kierinyt alas pengermää puroon kylpemään.

— Aha! Tuollapa on rinteellä ryhmä korviaan myöten punastuneita mansikoita, jotka eivät ole voineet kestää auringon intohimoista kastetta. Poimin pari kolme kaunokaisimmista suuhuni, linnun aidan seipäässä heti tuosta minulle ilakoiden piipertäessä: “Hyii, jukka, hyiiiii-i!” . . . sirkat ruohikossa siihen tirskuen todistellen.

Olen väsähtänyt, pehmoselle mättäälle uneen uinahanut. Uneksin Tapiolan keijukaisista, sinipiijoista ja ilman imestä, joka “istuvi ilman vempelellä, kultakangasta kutoen”. —

— Heräydyn emännän “Sinilinnun pesässään” uruilla iltalaulua soittaessa. Säveleet tippuivat keveästi helisten alas laaksoon, joka oli nyt verhoutuneena kullankellervässä iltaruskossa.

Olin hetkisen äänettömässä hartaudessa, kunnes “esirippu” — aurinko — laski Burtonin korkean mäen taa. Olin suruissani että näytelmä oli jo loppunut. “Soittelijat” alkoivat hekin jo nuokkua puiden oksilla. Ainoastaan “bob-white” vielä kajahutteli yksitoikkoista laulunsa pätkää.

Havahduin todellisuuteen ja aloin tallustella ylös itäistä ahdetta Burtoniin, kuulemaan sanomia suu-

resta maailmasta. Hengästyneenä olin päässyt mäen päälle ja istahtanut kylän mainiossa puistossa olevan soittolavan penkille. — Aloin tuntea kuin lämmitä hengitystä poskellani . . . Suuri Luoja! Sehän oli taas tuo sama aurinkoinen armas, joka suuteli kalpeita poskiani, paistaen pitkin Burtonin “Kevätkatua”. — Olisikohan aurinko katunut varhaista maille menoaan ja ikäänkuin kurkistanut hoidokkaitaan uudelleen. — Nyt se kuitenkin laski uudestaan matalamman mäen taakse . . .

Kirjoitan muistikirjaani näin:

“Kaikki kielet ylistäköön Luonnon Herraa! — Tänä iltana olen nähnyt kaksi auringon laskua Burtonissa, Ohio.”

Hannes Elenius.

PYSYYKÖ KIELTOLAKI AMERIKASSA.

Tämä kysymys herättää mielenkiintoa sekä kieltolain kannattajissa että vastustajissa. Paraikaa ovat kieltolain vastustajat ankarassa työssä saadakseen ainakin osan väkijuomista takaisin. He piirittävät jokaista virkailijaehdokasta ahdistuen häntä kysymyksellä: "oletko kieltolain kannalla vai etkö?" Monikin kieltolain kannattaja huolestuneena katselee tätä hommaa ja ajattelee, mahtaakohan kieltolain vastustajain voima olla niin suuri, että se tekee tyhjäksi monta vuosikymmentä kestäneen työn ja yhdellä iskulla poistaisi tuon suuren yhteiskunnallisen uudistuksen. Tämä kieltolain vastustajain työskentely on sitäkin huolestuttavampaa, kun toiselta puolen raittiusväki on aivan kuin asettunut laakereilleen lepäämään voittonsa saatuaan.

Pysyykö kieltolaki vai eikö pysy, siihen me saamme parhaan vastauksen, jos me kykenemme erittämään ne syyt, jotka ovat asetettavissa kieltolain puolesta sekä sitä vastaan. Mitkä näistä syistä ovat painavimmat, ne määräävät lopullisesti, pysyykö laki voimassa vai eikö. Vieläpä enemmänkin. Ne syyt antavat meille varman tiedon siitäkin, tulevatko lain rikkomukset, joista vastustajien taholta niin suurta ääntä pidetään, vähenemään vaiko enentymään.

Syitä kieltolakiin etsittäessä ovat sen vastustajat koettaneet olla mahdollisimman pintapuolisia. Kuta vähäpätöisemmiltä näet syyt näyttäisivät, sitä helpom-

pi olisi saada laki kumotuksi. Koetetaan kutkutella ihmisten turhamaisuutta ja vieläpä kääntyä työväestönkin puoleen esittäen koko lain sitä vastaan tähdätyksi. Näitä turhanpäiväisiä syitä kieltolakia vastaan on niin lukuisia, että emme jouda emmekä muistakaan kaikkia niitä tämän kirjoituksen yhteydessä seulomaan. Otamme vain esimerkin vuoksi erään "syy", joka tässä äskettäin pisti silmiimme.

Tosin ei oikeastaan kannattaisi pienten miesten lausuntoja suurissa kysymyksissä ottaa vakavalta kannalta. Mutta kun toisinaan pienienkin miesten vähäpätöisiä lausuntoja käytetään paremman puutteessa suuriin asioihin vaikuttamaan, ja kun käyttäjät sitä tarkotusta varten tekevät pienistä miehistä suuria, niin käymme käsiksi erääseen sellaiseen.

Äskettäin näet muuan pieni lakimies kävi pienessä Suomessa. Häntä muuan sanomalehti siellä vanhassa maassa haastatteli. Ja kun pienelle miehelle tarjoutui täten hyvä tilaisuus tehdä tuntemattoman nimensä tunnetuksi, niin oli halukas haastamaan ja haastoikin oikein suuren maan suuresta kysymyksestä. Haasteli kieltolaista Amerikassa. Tämä pieni loijari haasteli näin suuria sanoja:

"Yleinen mielipide on, että kieltolaki syntyi muutamien rikkaiden miesten keskuudessa, jotka olivat ylensyömisellä pilanneet vatsansa ja hermonsansa ja tahotoisivat, samalla kuin itseään, parantaa koko kansaa. Rahansa voimalla nämä miehet panivat toimeen agitatsioonin valtiossaan ja saivat hankkeen ajetuksi kongressiin saakka. Valtiossa heillä jo oli maaperä olemassa."

Siinä meillä on neronleimaus. Rikkaat miehet syövät vatsansa ja hermonsa pilalle ja kimmastuvat itselleen ja koko maalle ja päättävät estää muut ihmisetkin pilaamasta syömisellä vatsaansa ehdottamalla laadittavaksi lain, joka kieltää juomisen. Ja satamillionaisen kansan enemmistö on niin hölmö sitten, että seuraa muka noiden muutamien rikkaiden elostelijain neuvoja. Tämä kansa oli ehkä niin suruissaan muuttamien rikkaiden miesten vatsan pilalle menosta, että säälistä laati kieltolain. Mihinkään muuhun käsitykseen emme haastatellun puheesta voi tulla, koska hän väittää tämän olevan yleisen käsityksen kieltolain voimaan tulosta. Haastateltu tosin kainosti lopussa huomauttaa, että valtioissa oli olemassa maaperä kieltolaille. Mikähän se maaperä oli. Oliko se valtioiden asukkaiden syömisestä pilalle mennyt vatsa, jota piti alkaa parantamaan juomattomuudella. Näin pintapuolista käsitystä Amerikan valtiollisista oloista ei edes äsken maahan tullut siirtolainkekaan omaa, joten on aivan anteeksi antamatonta, että lakimiehenä itseään pitävä lähtee lörpöttelemään. Olisi puhunut asiaa asiasta.

Emme olisi viitsineet käydä käsiksi koko juttuun, mutta täytyi hieman, koska jutulla ilmeisesti tahdottiin vaikuttaa kieltolain kumoomiseen sekä Suomessa että Amerikassa. Jos se, mitä edellä olemme sanoneet, loukkaa herra lakimiestä, niin älköön hän pahastuko. Hän itse loukkasi puheellaan törkeästi ei ainoastaan meitä suomalaisia vaan myöskin Amerikan kansan enemmistöä leimaamalla sen rikasten miesten vatsa huolehtivaksi hölmöksi.

Kieltolain vastustajilla on paljon edellisen suuntai-

sia naurettavia valtteja. Niiden seulominen ei kuitenkaan tässä ole tarpeen. Kieltolaki olisikin erittäin lujalla pohjalla, jos ei sitä vastaan parempia syitä voitaisi asettaa. Ja onhan niitä parempiakin syitä.

Tärkein ja painavin kaikista on persoonallinen vapaus. Siitä on muodostunut kieltolain vastustuksen kulmakivi. Persoonallisen vapauden käsite on amerikalaiselle ollut aina ja on yhäkin sangen kallis käsite. Se on vuosituhansia vanha ja perintö meille Englannista. Sen loukkaamisesta on kuninkaitakin vangittu, viety mestauslavalle ja ajettu maanpakoon. Persoonallista vapautta säilyttääkseen tämän maan ensimmäiset siirtolaiset tänne tulivat. Persoonallista vapautta on täällä suojeltu ja vaalittu kuin silmäterää. Persoonallisen vapauden tunne se on, joka on tehnyt Amerikasta sen loistavan maan, mikä se tänä päivänä on. Persoonallista vapautta säilyttääkseen täällä tämä kansa kärsii paljon sellaista reuhaamista, mitä muissa maissa ei sallittaisi hetkeäkään. Mutta persoonallisen vapauden käsite on myöskin syynä moneen epäkohtaankin. Siinä on siis hyviä puolia, mutta on pahojakin. Kuitenkin sen hyvät puolet ovat niin painavat, että milloin tahansa vedotaan amerikalaisen persoonalliseen vapauteen, se on heti syyttämässä innostuksen liekin. Kun kieltolain vastustajat vetoavat amerikalaisen persoonalliseen vapauteen, niin vaikka se näyttääkin perin aatteelliselta, meidän täytyy käsittää, että siinä on syy, joka tosiaan on tässä maassa pätevä. Kun kieltolain vastustajat sanovat, että laki riistää väkijuomien käyttämiseen nähden persoonallisen vapauden, niin pitää olla perin

päteviä syitä vastaan asettaa, ennenkuin amerikalainen saadaan ja on saatu lakia kannattamaan. Kun kielto-lain vastustajat sanovat, että ryyppyn ottaminen on persoona-asia, että se ei kuulu kenellekään, ottaako ryyppyn tai ei, niin kielto-lain kannattajien täytyy kyetä näyttämään, että ryyppyn oton salliminen on suurempi persoonallisen vapauden loukkaus kuin ryyppyn oton kieltäminen.

Tässä suhteessa meidän täytyy ensinnäkin muistaa, että on tehtävä ero absoluuttisen, se on ehdottoman, ja relatiivisen, se on, suhteellisen välillä. Väitämme että mikään yhteiskuntaelämän piiriin kuuluva käsite ei ole absoluuttinen, vaan se on relatiivinen. Persoonallinen vapauskaan ei niin ollen ole absoluuttinen käsite, vaan relatiivinen. Jos se on relatiivinen, niin se edellyttää, että se on muuttuvainen. Se käsite saa sisältöä ainoastaan yhteydessään eri tilanteisiin. Sikäli kuin tilanteet, olosuhteet muuttuvat, muuttuu myöskin käsite persoonallisesta vapaudesta.

Ensinnäkin todistaaksemme, että persoonallinen vapaus ei ole mikään absoluuttinen käsite, on meidän tehtävä vain muutamia viittauksia. Jos me käsittäisimme persoonallisen vapauden absoluuttisena, niin mehän sen nojalla voisimme mielin määrin murhata, varastaa, ryövätä, juoda ja mässätä ja elää yleensä, miten vain mieleemme jollahtaisi. Mutta silloin kaikki yhteiskunnallinen elämä kävisi mahdottomaksi. Meidän kaikkien olisi erottava yksilöiksi ja mentävä metsän korpeen muiden ihmisten ylettyviltä, sillä jos me käyttäisimme persoonallista vapauttamme mielin määrin, niin me loukkaisimme ja vahingoittaisimme toisia

ihmisiä. Korpeen vetäydyttyämme jokainen meistä menettäisi yhteiskunnallisen elämisen tuottamat edut. Me alentuisimme eräitä eläinasteitakin syvemmälle.

Meidän täytyy siis luopua ehdottomasta persoonallisen vapautemme käytöstä aivan oman etumme kannalta. Silloin kun joku meistä pyrkii käyttämään persoonallista vapauttaan tavalla sellaisella, että siitä on sekä yhteiskunnalle että meille itsellemme vahinkoa, on yhteiskunnalla omansa ja meidän itsemme säilyttämisen kannalta oikeus puuttua asiaan käsiksi. Ainoastaan siten voidaan taata se, mitä me kutsumme yhteiskunnalliseksi turvallisuudeksi. Me emme voi sallia jonkun toisen käyttävän vapauttaan niin, että se suoranaisesti tai epäsuorasti tulee tai voi tulla meille vahingolliseksi. Tässä on kaiken moraalien ja lain vankkumaton pohja. Milloin tahansa joku ennen sallittu persoonallisen vapauden käyttämisuoto tulee muuttuneiden olosuhteiden vuoksi yhteiskunnalle haitalliseksi, silloin sen käyttö muuttuu epäsiiveydeksi yleisen mielipiteen silmissä ja yhteiskunta puuttuu asiaan säätämällä uuden lain, joka vastaa muuttunutta siiveyskäsitettä, ja pitää huolen valtiovallan kautta lain täytäntöön panemisesta.

Mutta menkäämme tästä yleisestä määrittelystä esillä olevaan yksityiseen tapaukseen, juovuttavien juomien käyttämiseen.

Ensinnäkin olisi kielto-lain persoonallisen vapauden kannalta vastustajain hyvä muistaa, että väkijuomien käyttöön nähden on persoonallista vapautta rajoitettu jo pitkän, hyvin pitkän aikaa. Ei ole kuka tahansa, milloin tahansa, missä tahansa ja miten tahansa saa-

nut enää pitkiin aikoihin väkijuomia nauttia. Sitä ei ole annettu ala-ikäisille, ei yleisillä paikoilla, ei pyhisin eikä juopumukseen saakka, mainitaksemme vain muutamia esimerkkejä. Niin on ainakin laki ollut ja se on ollut niin siksi, että on katsottu vahingolliseksi ja siis epäsiiveelliseksi väkijuomain nauttiminen jolloinkin, joissain paikoissa ja jollain tavalla. Siis melko paljon on jo ennen kieltolakiakin ollut väkijuomien käyttöön nähden persoonallisen vapauden rajoitteluja.

Kieltolaki on ollut tässä rajoittelussa ainoastaan viimeinen, ja sanokaamme johdonmukainen rengas.

Ja nyt katselkaamme mitkä olivat ne syyt, jotka tekivät väkijuomain käyttämisen niin suuressa määrässä yhteiskunnalle vahingolliseksi, että jällellä ollutkin persoonallinen vapaus niiden käyttämisessä muuttui omaksi vastakohtakseen, persoonallisen vapauden tuhoksi.

Mutta sitä ennen on meidän sanottava, mitä on väkijuoma. Se on aine, jonka vaikutuksen alaisena ollessaan henkilö sekä menettää osan tai koko ajattelukykynsä ja jäseniensä käytön, riippuen menetyksen määrä henkilön rakenteesta ja väkijuomien käytön määrästä, että aiheuttaa ruumiilleen ja henkisille kyvyilleen suuremman tai pienemmän pysyväisen vaurion tai tuhon, riippuen tämänkin väkijuomien käytön määrästä ja henkilön rakenteesta. Tämä on ehdoton tieteellinen totuus.

Tämä väkijuomien vaikutus pukeutuu muotoihin, jotka koskevat yhteiskuntaa ja yksilöä pääasiassa seuraavilta puolilta:

Moraalisesti, valtiollisesti, taloudellisesti, terveydellisesti ja turvallisuuden kannalta.

Nämä eri puolet ovat niin läheisesti kietoutuneet toisiinsa, että on mahdoton käsitellä niitä täydelleen toisistaan erossa ja herättävät ne niin laajan tutkimusalan, että yhden kirjoituksen puitteissa on mahdoton niitä muuten kuin hätäisesti koskettelemalla käsitellä.

Nämä kaikki edellämaitsemamme haitat yhteiskunnalle ja yksilölle ovat niin vanhat kuin väkijuomien käyttökin on. Mutta niiden tuleminen sietämättömäksi on viime vuosisadan teollisen kehityksen ja sitä seuranneiden yhteiskunnallisten muutosten tulos.

Teollinen kehitys on luonut koneellisen tuotannon tehtaineen, koneellisen tavarain ja henkilöiden kuletuksen. Sen mukana on tullut kaupunkien kasvaminen ja lisääntyminen, tehtaiden ja kaivantojen kasvaminen ja lisääntyminen ja muutokset maataloudessa. Nämä kaikki ovat luoneet ihmisten kesken uusia ennen aavistamattomia suhteita sekä laatuun että laajuuteen nähden. Yhteiskunta on kasvanut ja samalla ikäänsä puristunut kokoon tehden itsestään aivan kuin herkän koneen, joka ei suvaitse vieraita aineita ruumiissaan joutumatta kahnaukseen ja häiriötilaan. Sellainen öljy, kuin esim. alkohooli on, ei enää sovi nykyisen teollisen ja yhteiskunnallisen rakenteen elimistöön. Vaivaa tilan puute. Kallisarvoinen yhteiskunnallinen kone sen läsnäolosta turmeltuu.

Otamme nyt lyhyesti käsitelläksemme alkohoolin vaikutuksen edellämaitsemiltamme eri näkökannoilta.

Mitä vahinkoa siitä on moraalisesti. Alkohoolin vaikutuksen alaisena henkilö menettää kyvyn tehdä eron

oikean ja väärän välillä. Juopunut tai alkohoolin käyttämisen kautta aivonsa vialle saanut henkilö on alttiimpi varastelemaan, valehtelemaan, ryöväämään, pettämään, löyhtyy sukupuolimoraaliin nähden j. n. e. Arvostelukyvyn heikentymisen vuoksi on hän myös alttiimpi joutumaan näitä harjoittavien uhriksi. Hän on siis sekä aktiivisesti että passiivisesti yhteiskunnan huonontaja. Hän on huono esimerkki ja tämä huono esimerkki on sitä vaikuttavampi mitä lähemmässä vuorovaikutuksessa ihmiset ovat toisiinsa. Kuta suurempia ovat kaupungit, kuta suurempia tehtaat ja kaivannot, sen laajemmalle turmeluksen ala ulottuu. Sen lukuisimmat ovat uhrin. Kuta laajakantoisemmat ja herkemmät ovat ihmisten keskinäiset suhteet, sen suuremmat ovat turmeluksen seuraukset. Väkijuomien käytössä persoonallinen vapaus näin ollen muuttuu vahingollisesta tuhoavaksi. Yhteiskunta ei voi pysyä pystyssä, ellei ole jonkunlaista moraalitasoa. Yhteiskunta, joka asettaisi yksilön moraalitasonsa määrääjäksi, olisi tuomittu häviämään. Eihän sellaista yhteiskuntaa voisi mikään parantaa eikä uudeksi muuttaa, sillä parannus tai muutos täytyisi olla ihmisten työtä. Mutta miten voisi syntyä mikään ihmisryhtymä ja se mitään toimia, jos sen sisällä vallitseisi anarkia siiveyksäsitteisiin nähden. Jokainen olisi vain "minä itse" ja tekisi sitä mikä "minulle itselle" olisi mukavaa.

Valtiolliset syyt ovat yhtä painavat. Ameriikkalainen saluuna oli tunnustetusti poliittisen mädännäisyyden työssija. Sieltä puoluepaasit viinan avulla ja rikokselisista muodostettuine reserveineen pyrkivät turmelemaan ja turmelivat osiksi jokaisen poliittisen puo-

luen. Sieltä työmiehet imivät poliittiset mielipiteensä ja siellä myöskin värvättiin ne ammattilakonrikkojat, jotka "työmiehinä" ja pyssymiehinä lakoissa toimivat. Työmiesten taskuista ovat kotoisin ne miljoonat, jotka nyt käytetään kieltolain kumoamiseen.

Mutta kaikkein pätevimmät ovat taloudelliset tekijät. Ei mikään liike ole ollut niin voittoa tuottavaa kuin väkijuomaliike. Ryyppyn ostaessaan sai ja saa kaikkein vähimmän rahallaan. Se elätti loiseläjiä. Kuitenkin rohkenevat kieltolain vastustajat itkeä muka sitä, että kieltolaki riisti työn sadoilta tuhansilta. Tosin se teki satoja tuhansia palkattomiksi, mutta työn menettäminen oli yhteiskuntaan nähden puhuen pötyä. Yhteiskunta on voittanut suuren osan niiden ihmisten työtä, jotka ennen olivat väkijuomaliikkeen palveluksessa. Ne ovat joutuneet tekemään jotain tosihyödyllistä. Ja niille on avautunutkin työtä, sillä se raha, mikä ennen tuhlatiin väkijuomiin, käytetään nyt suureksi osaksi johonkin hyödylliseen. Koteja ja automobiileja esim. rakennetaan nykyisin tulisella kiireellä. Yleensä tunnustetaan, että ne rahat, mitkä ennen pantiin väkijuomiin, käytetään nyt kotien rakentamiseen, autojen ostamiseen, jne. Siten käytetty raha ei ainkaan tuota varkauksia, murhia, ryöstöjä, tappeluja, kodin särkymistä, nälkää, päänskipua eikä vatsanvään- teitä.

Ja entäs se suunnaton työajan lisä ja työtehon parantuminen, opiskelun ja todellisen hovin saamismahdollisuus. Kannattaa sekin ottaa huomioon. Tosin työnantajan voitto kasvaa, jos työteho kasvaa, mutta ajan oloon täytyy sen muodossa tai toisessa koitua

koko yhteiskunnan hyödyksi. Taloudelliselta kannalta katsoen kieltolain aikaansaama säästö ja parannus on niin ilmeinen, että sokean täytyy olla sen, joka ei sitä huomaa.

Mitä tulee terveydelliseen hyötyyn, niin siitäkin voimme, kuten edellisistäkin, vain sivumennen mainita. Sukupuolitaudit ja keuhkotauti ovat ne, jotka varsinkin ovat alkohoolin seuralaiset. Keuhkotautinen tai kuppautautinen, joka työskentelee ja asuu tuhansien muiden kanssa samassa paikassa, on paljoo vaarallisempi kuin silloin, kun hän työskentelee esim. maaseudulla tai asuu erakkona. Terveydelliset seikat ne ovat myöskin se suuri tekijä, joka ei nykyisen yhteiskunnallisen ja teollisen järjestelmän vallitessa salli väkijuomia ruumiissaan.

Jos kylänseppä kohmeloissaan hairautui rautaa taakoessaan iskemään harhaiskun pihteihinsä, ei se suurtakaan vahinkoa voinut aikaan saada. Seppä saattoi kirota karauttaa ja siinä se. Mutta annappas tuhansia maksavan koneen käyttäjän nykyaikaisessa tehtaassa hairautua, niin ei ainoastaan kone mene säpäleiksi, vaan käyttäjäkin ja kenties paljon muuta. Työnteon muuttuminen koneelliseksi vaatii ihmiseltä niin suurta huolta ja tarkkuutta, että viinapäissä ja kohmelossa työskentely käy omaisuudelle ja hengelle vaaralliseksi. Kuta laajemmalle koneen käyttö leviää, sitä suurempi osa ihmisiä joutuu asemaan sellaiseen, että alkohoolin käyttö heille on elämän ja kuoleman kysymys. Katsoen asiaan pohjia myöten on sanottava, että sekä kukin ihminen että ihmisen työskentelyvälineet koko laajuudessaan ovat yhteiskunnalle kuuluvia. Yhteis-

kunnalla on oikeus huolehtia siitä, että sen omaisuutta ei hävitetä ja turmella. Kun kerran yhteiskunta on nähnyt sen vaivan, että on kasvattanut ja kouluuttanut ihmisen työkykyiseksi, niin on yhteiskunnalla oikeus vaatia, että kukin ihminen säilyttää olemassaolonsa maksaakseen yhteiskunnalle takaisin sen, minkä siltä on saanutkin ja lisäksi auttakoon tulevien polvien kasvattamista paremmiksi ja kykenevämmiksi kuin me olemme. Jos jonkun yksilön mieliteot käyvät yhteiskunnalle vahingollisiksi, on mielitekojen täyttämismahdollisuus estettävä.

Kun kerran alkohoolia nauttiva henkilö tekee itsensä vaaralliseksi yhteiskunnalle sen kaikkein tärkeimmissä strategisissa kohdissa, niin sellainen persoonallisen vapauden käyttö on ehkäistävä. Kun me annamme automobiilin kenelle tahansa, niin on meillä oikeus vaatia, että tämä kuka tahansa ei käytä automobiiliään meidän raajarikoiksi tekemiseen ja tappamiseen ajaessaan alkohoolin vaikutuksen alaisena. Jokainen alkohoolia käyttävä henkilö, joka astuu konetta käyttämään, mitä tahansa konetta, on syypää sellaisen tilanteen luomiseen, josta voi olla miestappo tuloksena.

Kun me siis panemme vastakkain persoonallisen vapauden ja tätä vapautta vastustavat syyt väkijuomien käytössä, niin ei meille jää hetkeksikään epätietoiseksi, pysykö kieltolaki vai eikö pysy. Se pysyy ja lujasti. Jos väkijuomaedut saisivatkin miedot juomat lailliseksi, niin ei se voisi olla pitkäaikainen voitto heille. Jo heti ensi riemun päivinä sitä virtaisi niin paljon, että innostus lain johdosta hukkuisi siihen tulvaan ja tulisi uusi kovennettu kieltolaki, jota ei voitaisi kumota. Sillä

yhteiskunnan koko elämä vaatii alkohoolin pois ruumiistaan.

On vain yhä edelleen tehtävä työtä, valistustyötä lain hyväksi. Vakaumus kun asettuu lain puolelle, niin se on turvattu. Vakaumus kasvaa sikäli, kuin alkohoolin huonot puolet tehdään tunnetuiksi.

N. E. N.

TUUTULAULU.

Eilalle omistanut äiti.

*Eilani uinumaan rauhassa jää,
kun saapui jo yö;
äidin rinnassa tuntehet väräjä,
sydän hiljaa siunaten lyö.*

*Eilan tuuditan unehen vaikeimpaan,
enkel' suloiseen,
kun soinnutan yön yli, yli uinuvan maan
sydänlempeni säveleen.*

*Nuku rauhassa, oi, minun kallehimpain,
sulounelmiin taivahisiin.
Sulle yksin helää enkel'sävelet vain,
nousten tähtiin säteileviin . . .*

Aini Heikka.

PROFESSORI CLEMENS NIEMI, A. B., A. M.

Kun jolloinkin tulevaisuudessa kirjoitetaan Amerikan suomalaisten koulumiesten historiaa, on historian kirjoittaja löytävä kaikkein mielenkiintoisinta ainesta professori Clemens Niemen nimen yhteydessä. Hän on koulumies, tieteen innokas uurastaja sanan kauneudessa merkityksessä, kohoten köyhästä siirtolaisnuorukaisesta yliopiston korkealle opettajapaikalle. Hän on elämällään ja ennen kaikkea työllään osottanut, että sielläkin, missä onnenhaltia ei ole laskenut suuria antimia kumminlahjana kehtoon, voidaan sitkeydellä ja tarmokkailla ponnistuksilla päästä tuloksiin, jotka monelta onnen suosikilta jäävät saavuttamatta. Hän on yksi niitä harvoja koulumiehiä, joista voidaan sanoa, että he ovat olleet oman onnensa seppiä.

Professori Niemi syntyi Pyhäjärvellä, O. l., missä hän suoritti kansakoulukurssin. Amerikkaan hän saapui v. 1905. Tiedonhaluisena, eteenpäin pyrkivänä nuorukaisena paloi hänen halunsa edelleen opinteille, ja tämän polttavan halun ajamana hän tuli oppilaaksi Suomi-opistoon ja pääsi ylioppilaaksi sieltä v. 1911. Monien muiden vähävaraisten oppilaiden tavoin hän ansaitsi kesän ajalla, toimien kesäkoulujen opettajana tai muissa tehtävissä, voidakseen jatkaa koulunkäyntiään talvikuukausina. Suomi-opistosta päästyään hyvillä arvokauseilla hän jatkoi opintojaan Minnesotan

valtion yliopistossa Minneapolisissa, missä suoritti A. B. (Bachelor of Arts) oppiarvotutkinnot. Vuonna 1915 sai maisteri Niemi kutsun tulla opettajaksi kansalliseen korkeakouluunme Suomi-opistoon, missä hän toimi valmistavan osaston opettajana vuoteen 1918, jolloin hän taas lähti jatkamaan lukujaan, tällä kertaa Chicagon yliopistoon, missä hän opiskeli kolmen vuoden ajan yhtä mittaa, suorittaen A. M. (Master of Arts) oppiarvotutkinnot antropologiassa ja sosiologiassa v. 1919. Hänen päämääränään oli filosofian tohtorin arvo, mutta kutsu edellämainittujen aineiden opettajaksi Minnesotan valtion yliopistoon lukuvuodelle 1922—23 sai hänet jättämään luvut tohtorinarvon saamiseksi hiukan vaillinaisiksi.

Professori Clemens Niemi on jäsen seuraavissa yhdistyksissä: The American Sociological Society, The University of Minnesota Alumni Association ja The University of Chicago Alumni Association.

Hänen kirjallisesta toiminnastaan mainittakoon: "A Finnish Grammar", "Americanization of the Finnish People in Houghton County, Michigan", "The Finnish Community in America" (painossa työnalaisena) sekä ajoittaisia kirjoituksia suomalaisissa ja amerikalaisissa julkaisuissa.

Prof. Niemi on tietäkemme ensimmäinen Amerikan suomalainen, joka on kutsuttu opettajaksi huomattuun amerikalaiseen yliopistoon. Hän on kauniilla tavalla käyttänyt hyväkseen niitä tilaisuuksia, joita tämä maa tarjoaa eteenpäin pyrkivälle nuorukaiselle opintiellä niinkuin muillakin elämän aloilla. Hänen antamansa esimerkki kannustakoon muitakin kansamme nuoria

ponnistelemaan eteen- ja ylöspäin vaikeuksista ja ulkonaisista olosuhteista huolimatta. Hän kelpaa esimerkiksi myöskin vaatimattomuudessa ja kansanomaisuudessa, jotka ominaisuudet kaunistavat jokaista todelta suurta luonnetta.

Amerikan suomalaisilla on syytä olla ylpeitä prof. Niemen saavutuksista koulumiehen okaisella uralla. Hän on kansamme kunniakkaimpia edustajia tämän suuren kansan keskellä.

Prof. CLEMENS NIEMI

KIRJE.

— "Toivon saavani Teiltä kirjoituksen Siirtokansan Kalenteriin 1923" — kirjoititte.

Ensimmäinen ajatukseni oli suostua pyyntöönne ja kiittää osoittamastanne kunniaista. Kun hiukan pitemmälle ajattelin, niin aloin kuitenkin epäillä kykyäni; tuntui vaikealta keksiä aihe mistä kirjoittaisi.

En ole kaunokirjailija — kuten tiedätte. Minulla täytyy aina olla jokin asia mistä kirjoitan ja tietysti vain hyvin rajoitetulla alalla voin silloinkin liikkua.

Mistä nyt saisin sellaisen aiheen, josta voisin jotain sanoa juuri Amerikan suomalaisille ja jota he sitten viitsisivät vaivautua lukemaan? Ikävä tunnustaa: tunnen vielä toistaiseksi suomalaisten elämää siellä lännessä verraten vähän, melkein vain sen mitä Teidän kauttanne olen saanut heidän harrastuksistaan tietoja. Tunnen sikäläistä elämää vielä siksi puutteellisesti, että helposti voin erehtyä kirjoittamaan esim. sellaista, josta jo kylleksenne olette siellä kuulleet.

Tällaisissa ajatuksissa kuljin. Mutta en tarvinnut niitä kuitenkaan kauvan pitää luonani kun sattuma tuli avukseni. Tapasin nimittäin pian kirjeenne saatuani erään nuoruusaikaisen toverini, joka pitempiä aikaisen oleskelunsa jälkeen Amerikassa oli juuri palannut kotimaahan käymään. Minulla oli heti ensi näkemällä paljon häneltä kyseltävää. Tuossa juttellessamme hän sitten tuli maininneeksi, että kun hän nyt jonkun kuu-

kauden kuluttua palaa taas Amerikkaan, niin hän ottaa mukaansa kansallispuvun sitä erikoisissa tilaisuuksissa käyttääkseen.

"Se on välttämätön siellä", vakuutti hän.

"Ethän vain Aino-pukua ole ajatellut itsellesi valmistaa?" kysyin.

"Miksikä en? Juuri sen olen ajatellut viedä mukani sinne."

No tässä minulle nyt annettiin aihe, josta voin kirjoittaa, sillä sitä asiaa ei varmaankaan ole liiksi pohdittu siellä. Vielä alussa ollaan meilläkin kansallispuvukysymyksessä, mutta varsin hyvällä alulla tätä kirjoittaessani. — Siis:

Kansallispuvumme.

Kielsin yllämainittua Amerikan suomalaista valmistamasta itselleen niin sanottua Aino-pukua. Tämä tunnetaan oudolta. Onhan se vanhin kansallispuvumme — kalevalainen, kuten sanotaan. Onpa kylläkin, mutta sellaisena kuin sitä meillä näkee ja sellaisena kuin olen sen nähnyt amerikalaisissa valokuvissa se on ollut pahasti vääristelty. Sanottanee, että sehän nyt ei ole haitaksi, jos pukua hiukan muutteleekin kukin yksilöllisen makunsa mukaan. Mutta se on haitaksi, sillä niin sanotut sekä Aino- että Väinö-puvut ovat monen kädessä muodostuneet mauttomiksi naamiaispuvuiksi. Niihin on tullut niin paljon mielivaltaista, ettei tiedä nauraisiko vai pitäisikö suuttua niitä nähdessään.

Olin kerran tilaisuudessa — siitä on kai nyt jo lähemmäs kymmenkunta vuotta — olemaan läsnä eräissä kesäisissä juhlissa, jonka osanottajat erikoisesti har-

rastivat Kalevalaa ja sen vuoksi olivat pukeutuneet muinaissuomalaisiin pukuihin, joiksi he pukujansa väit-
tivät. Hyvin paljon juhliissa olikin kansallispukuisia
miehiä ja naisia. Mutta minkälaisia nuot puvut olivat!

Miehet esiintyivät vaalean sinisissä, punaisissa, kel-
taisissa y. m. oikein karamellin imelissä väreissä. Pu-
vut olivat valmistetut erilaisista nykyaikaisista tehdas-
kankaista, jopa — satiinistakin. Mekot olivat reunus-
tetut kirjavilla korunauhoilla, nekin tehdastuotetta.
Jaloissa näki kenellä virsuja, kenellä tavallisia kenkiä.

Kun luomakunnan herrat olivat näin koreita, niin
eivät naiset suinkaan jääneet heistä jällelle, mitä väri-
helakkuuteen ja varsinkin pukujen koristeluun tuli.
Vaate sinistä ja punaista pääasiassa; kiiltäviä metalli-
levyjä ja monenvärisiä loistavia helmiä oli koristamas-
sa pukua. Niin — ja kauniit ripsut! Olin aivan
unohtaa ne ja kultanauhat!

Juhla oli rauhan juhla ja paljon hyvää henkistä ra-
vintoa siellä sai, mutta nuo "kansallispuvut" kiusasi-
vat minua siihen määrin, etten tiedä kuka teki suurem-
man synnin, nekö, jotka eivät tunteneet minkäänlaista
pieteettiä vanhaa suomalaista sivistystä kohtaan, vaan
häikäilemättä panivat sen laskuun aivan sille kuulu-
matonta, vai minäkö, joka ajatuksissani tuomitsin pe-
rästi hyvät ihmiset arveluttavan tyhmiksi.

Miksi Aino-puku (puhuan nyt vain naisten puvuista,
koska naiset kuitenkin enemmän käyttävät kansallis-
pukuja kuin miehet. Ainakin niin on asianlaita meillä;
en tiedä miten Amerikassa) on tullut niin suosituksi,
mutta samalla niin teatterimaiseksi, johtuu seuraa-
vasta:

Kun suomalainen teatteri ensi kerran näytteli runoi-
lija J. H. Erkon "Ainon" ja "Kullervon", olivat puvut
niihin valmistetut asiaan perehtyneen tohtori Th.
Schwindt'in ohjeitten mukaan. Mutta koska puvut oli-
vat vain näyttämöä varten ei niitä luonnollisestikaan
tehty muuta kuin juuri sitä seikkaa silmälläpitäen.
Yleisöhän katseli pukuja kaukaa ja vaikutus oli las-
kettava sen mukaan.

Katsomossa olijain mielestä olivat puvut hyvin kau-
niita. Vaaleakiharainen Aino "sinihamosessaan" oli
liikkuttavan runollinen. Tummatukkainen Ilmarisen
emäntä (Kullervossa) punaisessa puvussaans varsin ko-
risteellinen. Vanha Väinämöinen valkoisessa mekos-
saan ja muut henkilöt mitkä missäkin värissä olivat
kauniit katsella.

Katselijoissa heräsi kalevaisten pukujen innostus.
Yhdelle ja toiselle nuorelle tytölle ilmestyi Aino-puku,
kenelle yksinkertaisena, kenelle taas hyvin rikkaasti
koristeltuna "häापukuna". Täytyy myöntää, että joilla-
kuilla oli tohtori Schwindt'in julkaisemien suomalais-
ten ompelumallien mukaan tarkasti ommeltuja koris-
teita puvussaans, mutta suurimmalla osalla koristeet oli-
vat tehdastuotetta. Suomalaiset ompelumallit ovat suu-
ritöisiä. Kukapa niihin viitsi ryhtyä, kun tehdasnauhaa
sai huokealla! Vapauksia otettiin pukuja valmistet-
taessa yhä suurempia ja suurempia. Ja vielä nytkin
saattaa nähdä — onneksi sentään harvemmin — oikei-
ta Aino-puku kummituksia.

Kahtena viime vuonna on meillä tehty vakavaa ja
hedelmällistä työtä kansallispukujemme hyväksi. Mui-
naissuomalainen puku on kuitenkin, ikävä kyllä, jätet-

ty nykyisestä ohjelmasta pois, mutta tulee kai vielä senkin aika, sillä aivan vailla historiallista pohjaa, niinkuin jotkut väittävät, se toki ei ole, vaikka se nyt on joutunut niin etäälle siitä.

Viime vuonna julkaisi prof. *U. T. Sirelius*, meidän etevä kansallispukujemme tuntija, Tietosanakirja O. Y:n kustannuksella "*Suomalaisia kansallispukuja*" julkaisun tarkkoine ohjeineen. Ja tänä kevänä toisen julkaisun edelliselle jatkoksi. Seuraavat paikkakunnat ovat niissä edustettuina: Keski-Karjala (Sortavala), Kymnlaakso (Anjala), Puulavesi (Mäntyharju), Lapträski, Häme, Sääksmäki, Keski-Pohjanmaa (Härman-Isonkyrön seutu), Perä-Pohjola, Seiskari, Kaukola, Lemi, Savitaipale, Suomenniemi, Sulkava, Porvoon pitäjä, Nastola, Asikkala, Mouhijärvi ja Ilmajoki.

Puvut ovat vuosilta 1750—1870. Eivät siis sen vanhempia. Mutta siksipä juuri on voitu olla mahdollisimman tarkkoja niitä uudelleen suunniteltaessa, Kansallismuseo kun on voinut tarjota runsaat varastonsa malliksi.

En tiedä ovatko Amerikan suomalaiset naiset (miesten pukuja ei julkaisuissa ole) kiinnittäneet jo huomionsa näihin julkaisuihin. Elleivät ole, niin mitä lämpimimmin kehoittaisin heitä sen tekemään. Kirjassa esitettyjen ohjeitten mukaan voi puvun itselleen valmistaa, mutta viisainta mielestäni olisi tilata *Suomen Käsityön Ystäviltä* Helsingissä, joka asiaan innostuneena on ottanut kansallispukujemme levittämisen huolekseen, joko valmiin tai aloitetun puvun, sillä silloin saisi varmasti ehdottomasti oikean. "Ystävien" puvut ovat valmistetut pienintä yksityiskohtaa myöten

prof. Sirelius'en valvonnan alaisena. En tiedä minkä näistä kuudestatoista puvusta asettaisin etusijalle. Ne ovat kaikki omalla tavallaan kauniita.

Siis tutustukaa, suomalaiset naiset siellä lännessä, näihin kansallispukujulkaisuihin ja valmistakaa itsellenne *oikeat* suomalaiset kansallispuvut, käyttääksenne niitä sekä arkena että juhlissa ja kätkeköö mielivaltaisen Aino-pukunne, jos teillä sellainen on, rakkaitten muistojen joukkoon kirstunne pohjalle.

Hilkka Finne.

AMERIKAN SUOMALAISIA KUVAA- MASSA.

Meistä Amerikan suomalaisista on usein lausuttu ajatuksia, että me olemme liiaksi kainoja edustamaan oikeuksiamme täällä kansainvälisellä suurella kilpakentällä. Tuossa asiassa lienee valitettavasti liiankin paljon totta, jos sitä haluamme tarkastaa perinpohjaisesti, ja minusta tuntuu siltä kuin seuraava polvi, eli maassa kasvanut nuoriso vasta voisi vapautua tuosta ujoudesta. Ja kuitenkin meillä olisi syytä rinta pystyssä täällä käyskennellä, sillä olemmehan niin vanhaa suomalaista "aatelia", että useaakaan toinen kansallisuus ei kykene sellaista historiaa itsestensä esittämään. Minulle on kerrottu, että maiteri Rauanheimon merkillinen kirjoitus tässä kirjassa voipi valaista tätä siirtokansamme perintöä tässä maassa erittäin hyvin, lukekaamme se siis tarkoin ja panakaamme muistiimme, että meillä jos kenelläkään ovat vapaan maan kansalaisoikeudet paremmin ansaituna kuin monella muulla kansallisuudella, jotka useasti ovat meitä suomalaisia ylenkatseellisesti katsoneet, jonka johdosta monesti on käynyt sillä tavalla, että me olemme alkaneet tuntemaan itsellämme tuolaista ujouden henkeä, jota ei olisi saanut mielessänsä kantaa.

Tämä seuraava siirtolaisuus, jonka juuret ovat saaneet alkunsa vasta viime vuosisadan puolivälillä, tämä

joukko on tähän maahan saapunut lainkaan tietämättä niistä etuoikeutetuista asemista, jotka meille olisi pitänyt kuulua. Ei, niistä se ei ole tietänyt, eikä se ole tänne saapunutkaan mitään "armoleipää" syömään, vaan se on saapunut tänne kovatyön tekijänä, ja tuossa toimeensa se onkin entisenä aikana saavuttanut itsellensä kaikista paraan arvolauseen, josta jo yksistensä sen rinnan olisi pitänyt pullistua muitten rintain yläpuolelle. Suomalainen kun sylkäsi kintaaseensa halkometsässä, silloin sai olla työmaan omistaja varma siitä, että halkoja tuli, eikä miehet kesken talvea aikoneetkaan kävellä pois. Taikka: suomalainen kun kaivantokylillä oli saanut itsellensä työpaikan, ei sen tarvinnut pelätä, että jokunen toiskielinen hänen paikkaansa kykeni pois viemään, kyllä hän sen piti, piti työnsä vaikka olikin kielentaitamaton, mutta työnlahjat ne olivat jotka puhuivat lahjomatonta kieltä, ja se auttoi.

Taikka sitten myöhemminä vuosina kun suomalainen kävi kiinni Michiganin, Wisconsinin ja Minnesotan metsäisiin maihin, kävi se käsiksi niihin sillä uskolla, että tällä paikalla täytyy vielä kerran viljan lainehtia ja ilokseen se onkin myöhemmin yhdessä meidän muitten kanssa nähnyt, että runoilija Erkon laulun sanat ovat toteutuneet kun hän runoilee:

*"Ja siellä se vilja lainehtii
Ja virrasta nousee kala . . ."*

Mutta ajan oloon ovat osat myöskin vaihtuneet. Se maan vanhin asukas, joka luuli omaavansa tämän maan asutukseen suurimman oikeuden kuin meillä on,

hänen nyt myöhemmin on täytynyt lakkiansa nostaen tunnustaa erehdyksensä ja sanoa: suomalainen kansa on sitkeää, työteliästä kansaa, se menestyy sielläkin missä muut olisivat kohta nälkään tuomitut kuolemaan jos heidän pitäisi ottaa meidän paikkamme. Ja kunniakasta osaa meidän väki todellakin näissä Pohjois-Lännän mailla osoittaa, sillä yksistänsä St. Louis kauntissa Minnesotassa on suomalaista maata viljelevää väestöä nykyisin noin 80 prosenttia, joka on meille suomalaisille, jotka olemme sattuneet asumaan samassa pitäjässä, mainettamme nostanut tuntuvasti. Ja entäs sitten New York Millsin, Sebekan ja Menahgan perukat. Eiköspä sielläkin ole meidän väki huomattuna tekijänä, koskapa sanomalehden vanha veteraani toimittaja Lähde arvioitsi meidän väkemme yhteisen lukumäärän sillä perukalla noin 15,000, joka ei suinkaan ole vähääkään liioiteltu. Tulisi vaikeaksi luetella noita eri asutusseutujamme, joten niitten mainitsemisen sivuutamme, sanomme vain, että kunnia on suomalaisen maataviljelevän väestön keskuudesta siirtynyt meidän kaikkien osalle ja sellaisena tulkoon pysymäänkin.

Mutta meidän pyrkimyksemme maataviljelevänä väestönä yksin ei ole ainoa menestyksemme haara täällä. Eipä suinkaan. Mehän voimme asettaa onnistuneita liikemiehiä läpi laajan Amerikan aina Atlantin merestä Tyneen mereen saakka, ja olla monellakin paikkakunnalla ylpeitä siitä, että heillä ovat omat mahtavat liikerakennukset, omat sievät kodit, ja toimeentulonsa aivan mallikelpoista. Samoin voimme asettaa yhtärintaa heidän kanssaan kulkemaan nuo-

ren professionaali mies- ja naisjoukkomme, johonka kuuluvat meidän huomatut lääkärit, lakimiehet, kouluopettajamme monella eri haaralla aina valtioittemme yliopistoihin saakka, joita saavutuksia ei monikaan siirtokansa voi tässä maassa osoittaa.

Mutta tätä kaikkea mitä olemme tähän saakka aikaan saaneet meidän pitäisi kyetä ottamaan talteen, ettei se vain jäisi "kuolleitten" kirjoihin, kuten niin monta asiaa on jo jäänyt, syystä, että niitä keinoja millä ottaa tuo eletty elämä säästöön, ei ole ollut käytettävänä kuin ainoastaan vähän aikaa. Nyt vasta on herätty panemaan tätä nykyaikaista elämää "kankaalle", kuten sanotaan, eli toisimmin sanoen, on alettu ottamaan eläviä kuvia kansamme huomatuista saavutuksista, joka tarkoittaa niin henkisen kuin aineellisenkin puolen edustamista. Onneksi oli tässä maassa puolikymmentä suomalaista miestä, jotka rokenivat tuon kauvan aiotun asian toteuttaa, ja niin perustivat Suomalaisen Kansainvälisen kuvaintekoyhtiön, joka on jo koko tämän kesän ollut ahkerassa toiminnassa. Tietämämme mukaan on pian tämä ensimmäinen osa kuvasarjaa valmis, ja toista aletaan heti tekemään kunhan tämä ensimmäinen on päässyt kiertelemään maita ja mantereita.

Oikeastaan lienee tämä kuvasarjan syntyminen saanut alkunsa sen takia, että voitaisiin täältä lähettää Suomeenkin jotakin sellaista, joka olisi uutuus niille heimolaisillemme, jotka eivät koskaan voisi tulla tänne meille vierailemaan. Samalla kertaa on tuo työ historiallista työtä, sillä siten vain saamme talteen kansamme huomatut henkilöt, ennenkaikkia vanhin polvi,

jonka täytyy pakosta pian poistua pois jättääksensä tilan nuoremmille, mutta jotka kuitenkin ovat kunniakasta historiaa kansastamme olleet luomassa, se kaikki ansaitsee tulla talteen. Tässä työssä on nyt alulle päästy, mutta kuten sanottu, on se vasta alussa, ja kaipaa laajoissa piireissä jatkamista, jota tämä suomalainen kuvausyhtiö on luvannut jatkaa. Menestykööt aikeesansa, ja olkaamme jokainen apuna näitä kansamme historian tapahtumia talteen ottaessamme, sillä tässä on kerrankin työala, jossa lienemme kaikki yksimielisiä.

Ja me saamme olla jo etukäteen varmoja, että Suomessa tätä tointa ilolla tervehditään, sillä silloin monikin omainen näkee sukulaisensa ilmi elävänä heidän silmäinsä edessä, samoin kuin me olemme nähneet "Suomi-Tuhatjärvien Maan" täällä meidän keskellämme ja olleet tavattomasti ylpeitä siitä mitä meille on näytetty noissa kuvissa. Samoja kuvauksia Suomesta aiotaan edelleenkin saada, ja lienee sanottu kuvayhtiö jo parasta aikaa valmistamassa esitystä uudellensa, ja niin tulevaisuudessa jatkuvasti jatkavat Suomesta kuvien välitystä tänne ja täältä sinne.

A. W. H.

MAAN SÄÄSTÄMISESTÄ.

Kirjoittanut E. R. Downing,

Luonnontieteiden professori Chicagon yliopistossa.

Jos jollain on omaisuutta rahan muodossa ja hän käyttää sitä huolimattomasti, saattaa sivullinenkin nähdä, että hän tuhlaa omaisuuttaan. Jos metsän omistaja kaataa puita metsästään istuttamatta uusia tilalle kasvamaan, saattaa jokainen nähdä, että hänen metsänsä vähitellen kuluu loppuun. Mutta maanviljelijä saattaa kuluttaa ruokamullan maaltaan eivätkä ihmiset yleensä huomaa mitä maanviljelijän maalle tapahtuu.

Kasvien juuret imevät maasta ravinnon vähitellen, mutta varmasti. Kun kypsä hedelmä viedään pois maalta taikka kun kuorma heiniä ajetaan kedolta, eivätkä useimmatkaan käsitä, että maata on silloin kulutettu. Todellisuudessa jokainen maalla kasvava kasvi kuluttaa ravinnokseen maan ruokamultaa aivan samoin kuin ihminen käyttää erilaisia ravintoaineita, ja maa laihtuu jokaisen kylvön jälkeen, ellei sille anneta uutta ravintoa kulutetun aineen korvaamiseksi.

Käsitämme selvemmin kuinka paljon kasvava sato käyttää ravinnokseen maan lihavuutta, kun vertaamme siementä ja siitä kehittynyttä kasvia. Ajateltakoon kuinka pienestä siemenestä kehitty suuri kaalinpää. Tavallinen vehnäkasvi tähköpäineen painaa suunnilleen 2 unssia, mutta siemen, josta vehnäkasvi kehittyi, pai-

naa tuskin tuhannetta osaa siitä. Eekerin alan suuruiseen koornipeltoon tarvitaan neljäsosa bushelia siemeniä. Tuloksena saadaan noin 25 bushelia. Se tarkoittaa, että on saatu sata kertaa enemmän jyviä, puhumattakaan kasvin varsista.

Ainoastaan osa kasvista kehittyy maan vaikutuksesta. Ilma, aurinko ja sateet vaikuttavat kukin osansa. Jokainen koorninvarsi, jokainen vehnänkorsi ja jokainen muu kasvi ottaa määrätyn osansa maasta, ja jos maanviljelijä ei huolehdi antaa maalle jossain muodossa takaisin sitä, minkä hän kasvullisuudellaan on maalta lainannut, muuttuu maa vuosi vuodelta vähemmän anteliaaksi, hedelmättömäksi, sillä siitä vähenevät ne ainekset, joita kasvit ovat siitä ravinnoksensa käyttäneet.

Kun maa kasvaa villissä tilassa, pysyy se rikkaana, sillä vuosi vuodelta jää maalle kaikki se, mitä sillä on kasvanutkin. Kasvit mätänevät maahan ja säilyttävät maassa lihavuuden. Metsässä putoilevat lehdet maahan, mätänevät ja sekaantuvat päällysmultaan. Siten maa tulee vuosi vuodelta rikkaammaksi kasviaineista eli huumuksesta. Sama kiertokulku tapahtuu aroilla, siellä vain mätänevät osat ovat ruohoa taikka kukkia.

Se ruokamulta, joka pitkien aikakausien kuluessa on syntynyt metsiin ja aavikoille, on erityisesti rikasta, sillä kasvi ottaa osan ravinnostaan ilmasta, ja kun lahoavat ja mätänevät osat palaavat takaisin maahan, antavat ne maalle takaisin kaiken sen, minkä kasvi on maasta imenyt, sekä sen, minkä se on ilmasta ottanut. Uusi maa, jota ihminen ei ole ennen viljelty, antaa runsaamman sadon viljelykselle aukaistaessa kuin vanha maa, jota on aikansa viljelty, mutta jolle

ei ole riittävästi maksettu takaisin lainaa, mikä siltä on otettu eri kasvilajien kasvattamiseksi.

Vuonna 1915 Pennsylvanian maanviljelijät saivat maistaan vähän yli 18 bushelia eekeriä kohden talvi-vehnää, jota vastoin Washingtonin valtion maat tuottivat 28 bushelia eekeriltä. South Carolinan maat antoivat 19 bushelia kauraa eekeriä kohden, mutta Montanan 52 bushelia. Parhaat keskimääräiset tulokset vehnästä, kaurasta, ohrasta, rukiista, riisistä, heinästä, pumpulista ja perunasta saadaan niissä valtioissa, jotka ovat Mississippin joen länsipuolella.

Se että uudet maat antavat viljelijälleen paremmat tulokset selittää sen, miksi ihmiset ovat jättäneet kotinsa ja siirtyneet uusille asuntoaloille, missä suuret tulokset voidaan saada uusista rikkaista maista. Amerikan lännenmatkailija, joka karavaneineen tunkeutui aavikoille, jotka nyt tunnetaan Iowan ja Kansasin valtioina, etsi vain uutta hedelmällisempää maata. Monet Uuden Englannin maatiloista on jätetty kylmilleen sen tähden, että maasta on otettu kaikki se, mitä on voitu, ja laihuneina ne on jätetty oman onnensa nojaan.

Nämä tosiasiat maamme historiassa ovat tällä hetkellä erityisemmin mielenkiintoisia sen tähden, että suurin osa uusista maista on jo vallattu. Nykyisin on enää varsin pieniä mahdollisuuksia suuremmille siirtymisille ennen asumattomiin seutuihin. Ja niin opimme vähitellen sen, minkä vanhemmat kansat ovat aikoja sitte oppineet. Tämän opetuksen tulkitsevat asiantuntijat maanviljelyksen alalla yhdellä ainoalla lauseella, mikä on: meidän tulee antautua voimaperäisempään maanviljelykseen. Se tarkoittaa, että meidän tulee pi-

tää maamme hyvässä kunnossa tarkastamalla sitä ja antamalla sille vastaava määrä uutta ravintoa sen tilalle, minkä olemme ottaneet. Emme voi enää laajentaa alaamme ja ylläpitää suurta viljelystä ryöstöviljelyksen muodossa. Meidän on ryhdyttävä parempaan viljelystapaan ja pidettävä hyvässä kunnossa se ala, mikä meillä viljeltävänämme on.

Löytyy kahdeksan taikka yhdeksän yksinkertaista ainetta eli "elementtiä", joita tavalliset kasvit tarvitsevat ravinnokseen. Muutamat niistä ovat mineraaleja, jotka muodostuvat maata synnyttävistä lahoavista kivistä. Rauta on sellainen mineraalielementti; se avustaa viheriöitsemistä synnyttävän aineen muodostumista, jota ilman useimmat kasvit eivät voisi lainkaan kasvaa. Piikivi ja kaliumi ovat semmoisia aineita. Edellinen pääasiallisesti avustaa kasvivar sien kehittymistä. Jos kasvi poltetaan, on jällelle jäänyt tuhka suurimmaksi osaksi rautaa ja muita samanlaisia aineita.

Kasvit imevät ravintonsa osaksi ilmasta, osaksi maasta. Kasvi ottaa suoraan ilmasta hiilen. Kasvi imee lehtiensä avulla ilmasta hiilen kaasumaisessa muodossa. Se avustaa kasvin runko-osan kasvamista. Jos puu poltetaan, on jällelle jäänyt aines suurimmaksi osaksi hiiltä.

Eräs toinen aine, joka on sangen tärkeä kasvin kehitykselle, on typpi. Sen saa kasvi erityisiä sivuteitä. Kasvi ei voi imeä typpeä lehtiensä kautta kuten hiiltä. Luonto on sen tähden kiinnittänyt maahan sen typen, jota kasvi tarvitsee ravinnokseen. Maamme tavallisesa maaperässä on sitä noin puolitoista tonnia eekerin alalla seitsemän tuuman paksuisessa päällysmullassa,

se on, siinä osassa päällysmultaa, minkä aura kääntää ja missä useimpien kasvien päällysjuurat ovat. Laihemmissa maissa, kuten esimerkiksi Illinoisin valtion eräillä seuduilla, löytyy maassa typpeä ainoastaan 1,200 paunaa eekeriä kohden. Keskinertainen koornikylvö, joka tuottaa 36 bushelia koornia eekeriltä, kuluttaa kasvuunsa 50 paunaa typpeä eekeriä kohden. Laihasta maasta kuluisi pian typpi kokonaan eikä se lihavasakaan kovin kauan kestäisi, jos ei maahan saataisi uutta annosta typpeä. Eräs keino, jolla maahan lisätään yhä kuluva typpeä, on levittää sille kerros Chilestä tuotettua nitraattia. Tätä tapaa käytetään laajalti Amerikassa ja muissakin osissa maapalloa.

Epäilemättä herää kahden viimeisen kappaleen lukemisen jälkeen lukijan mielessä kysymys: mitä tekee luonto, jos ihminen ei ole kyllin älykäs lannoittamaan maatansa keinotekoisesti nitraateilla? Vastaus tähän kysymykseen on eräs nykyaikaisen tieteen tärkeitä keksintöjä. Tämä keksintö on saanut aikaan suuria mullistuksia maanviljelyksessä ja se selittää myöskin syyn niihin moniin keinoihin, joita maanviljelijät käyttännön kautta oppivat tuntemaan jo ennen kuin tiede selvitti kysymyksen.

Kun kasvit yleisesti eivät voi ottaa typpeä eli nitrogeenia suoraan ilmasta, niin löytyy joitakin yksinkertaisia kasveja, n. k. bakteerioita, jotka sen voivat tehdä. Ne ovat niin pieniä kasveja, että ne voidaan nähdä ainoastaan voimakkaan mikroskoopin avulla. Niitä löytyy maassa lukematon määrä. Ne elävät tpeestä ja muokkaavat sen kiinteäksi osaksi, joka muodostaa niiden rungon. Ne maat, jotka ovat köyhiä tpeestä, pa-

ranevat ja lihovat sillä, että ne ovat joutilaina, "lepä-vät", kuten sanotaan, sillä nitrogenia ottavat kasvit toimivat ja liittävät sitä maahan. Niitä on tavattoman suuret määrät sellaisten kasvien juurissa, jotka kuuluvat palkokasvien sarjaan — alfalfa, herne, apilas, virona y. m. Näitä palkokasveja on sen tähden hyödyllinen kylvää laihdutettuun maahan, sillä bakteerikasvit eivät ota ilmasta ainoastaan sitä määrää tyypeä, minkä ne tarvitsevat, vaan sen lisäksi vielä istuttavat sitä suuret määrät ruokamultaan. Peltoon saattaa kylvää apilaa, soy-papuja, taikka muita samanlaisia kasveja, korjata sadon ja saada maa vielä entistään rikkaammaksi.

Usein maanviljelijä kääntää tällaisen kylvön tuorena maahan ja saa siten peltoonsa ei ainoastaan tyypeä, vaan sen lisäksi vielä arvokasta kasviruokaa ja huumusta, joka tekee maan kuohkeammaksi. Tällainen tapa on sängen hyvä, kun ensin on kasvatettu sellainen sato, joka on maalle antanut paljon lisää nitrogenia. Sitenpä esimerkiksi voidaan peltoon kylvää apila, joka synnyttää runsaasti bakterioita. Tällainen kylvö voi tapahtua hyvällä menestyksellä vehnäkylvön jälkeen. Syksyllä on tavallisesti hyvin aikaa, niin että apila pääsee hyvälle kasvamisen alulle jo ennen kuin syyspakkaset alkavat. Seuraavana kesänä antaa se jo hyvän sadon heiniä. Se kasvaa uudelleen niittämisen jälkeen, kukkii ja niin voidaan saada siitä siemenet, jos halutaan. Karja voi olla siinä laitumella myöhään syksyyn saakka. Yksi apilan kylvö on siten tuottanut tulokset heinäna, siemeninä ja laitumena sen lisäksi, että se on hankkinut maalle runsaan määrän tyypeä,

niin että heti seuraavana vuonna pelto voidaan kylvää viljalle, joka kysyy paljon tyypeä. Kun näin vuorotellaan kylvöinä sellaista, joka ottaa maasta paljon, sellaiseen kylvöön, joka antaa maalle voimaa, kutsutaan sitä vuoroviljelykseksi.

Järkevä maanviljelijä jakaakin maansa osiin ja vuorottelee niillä kylvöä, pitäen siten maansa aina hyvässä kunnossa ja viljavana. Jos hän millä osalla viljelee vehnää taikka muuta samanlaista maata laihduttavaa kasvilajia, kylvää hän sen seuraavana vuonna apilalle, joka tuo maahan uutta kasvivoimaa. Kun maa täten jaetaan palstoihin, voidaan siten joka vuosi viljellä kaikkia niitä tuotteita, joita seutu ja maan laatu parhaiten ja kannattavimmin kasvattaa. Sillä tavalla ottaa maanviljelijä luonnon avuksensa siten, että luonto antaa maalle lannoitusta ja voimaa.

Löytyy muitakin vuoroviljelyksestä johtuvia etuja. Vaihtelu viljelyksessä auttaa rikkaruohojen hävittämistä. Monet rikkaruohot kehittyvät viljakasvin joukossa, mutta häviävät koornia viljeltäessä. Monet multamadot, jotka ovat viljelykselle vahingollisia, häviävät maasta vuoroviljelyksen kautta. Myöskin on siitä hyötyä sen kautta, että toiset kasvit työntävät juurensa syvälle maahan, toiset taas vain lähelle pintaa. Esimerkiksi koorni tunkeutuu syvälle, mutta peruna levittää juurensa lähelle pintakerrosta.

Sen lisäksi mitä tiede on saanut selville nitrogenista on erilaisten lannoitusaineiden tutkiminen ja kokeileminen saanut aikaan sen, että tiedetään jo tarkalleen mitkä lannoitusaineet ovat parhaita ja hyödyllisimpiä käyttää, etenkin erilaisille kasvilajeille. Parhain kai-

kista on oikea karjalanta. Siinä on paljon nitrogenia, riittävästi kaliumia ja fosforia useimmille maalajeille, ja siinä on niin paljon huumusta, että se kuohkentaa maan tarpeelliseen kuntoon.

Jokaiselle maalle ja jokaiselle kansalle on maan hoitaminen ja kunnossa pitäminen niin tärkeä asia, että hallitukset ovat ryhtyneet tutkituttamaan erilaisia maalajeja ja viljelysmuotoja, niin että kukin maa mikäli mahdollista voisi elättää oman väestönsä.

Yhdysvaltain hallitus toimittaa tällaista tutkimustyötä ja maanviljelyksen avustamista kaikin mahdollisin keinoin. Maanviljelysdepartementti tutkii ja neuvoo, ja jokainen, joka kysymyksillä tässä suhteessa kääntyy sen puoleen, saa neuvon ja ohjeen.

Kun yksityisen ei kannata tehdä kokeiluja, teettää ne hallituksen maanviljelysosasto yhteisillä varoilla. Siksi näitä neuvoja ja ohjeita tulisi jokaisen maanviljelijän seurata niin paljon kuin mahdollista. Tiede on nostanut maanviljelyksen sen nykyiseen korkeaan asemaansa. Tieteellisillä tutkimuksilla on saatu selville parhaat tulokset. Jokainen, joka näitä tieteellisiä ohjeita seuraa, voi saavuttaa maallansa menestyksen.

(Suom. A. R.)

SUOMALAINEN URANUURTAJA.

Yksi vanhimpia uranuurtajia Amerikan suomalaisten keskuudessa oli Mathias M. Johnson, joka oli syntynyt Kemissä, Suomessa, marraskuun 26 p. 1845, jossa hän kasvoi nuorukaiseksi. Vanhempiansa kanssa muutti hän Amerikkaan ja asettui asumaan St. Peteriin, Minn., vuonna 1864. Huhtikuussa seuraavana vuotena, kahdenkymmenen vuoden ikäisenä, värväytyi hän Minnesotan vapaaehtoisen jalkaväen A komppaniaan, ja palveli orjainvapautussodan loppuun. Sodan loputtua annettiin hänelle kunniallinen ero sotapalveluksesta. Vähän sen jälkeen asettui hän homesteadi-maalle Camp townshipissä, Renville kauntissa, Minnesotassa. Tammikuussa 1868 meni hän avioliittoon Miss Albertine Friskan kanssa, ja yhdessä he asuivat homesteadinsa. Vaikeitten vuosien jälkeen 70-luvun alulla meni Mr. Johnson Forest Cityyn, Californiassa, jossa hän työskenteli kultakaivannoissa vuodesta 1875 vuoteen 1880, jolloin hän palasi homesteadilleen, jossa asui vaimonsa kanssa vuoteen 1905, jolloin hän rakensi kauniin kodin Franklinissa, Minn., missä asuivat vuoden 1922 kevääseen, jolloin heidän molempien terveys alkoi käydä niin huonoksi, että he eivät enää voineet itse hoitaa itseään. He muuttivat tyttärensä, Mrs. Emma Rovaisen luo Bandoniin vuoden 1922 kesäkuussa, jossa Mr. Johnson vietti viimeiset päivänsä. Ollen taipuisa itsekseen kuljeskelemaan, lähti hän Ro-

vaisen kodista aikaisin aamulla syyskuun 6 p. 1922, ja vaikka heti kun hänen poistumisensa huomattiin, alettiin ahkera etsiminen, ei häntä enää nähty elävänä, vaan vasta seuraavan päivän iltana löydettiin hänet kuolleen maissipellolta noin mailin päässä Rovaisen

ALBERTINE ja MATHIAS M. JOHNSON

kodista. Mahdollisesti menehtyi hän syysk. 6 p:nä vällinneeseen kovaan kuumuuteen.

Mathias M. Johnson oli tyypillinen uranuurtaja. Hän oli ahkera työntekijä ja säästäväinen. Hän nautti kaikkien tuttaviansa kunnioitusta.

Mrs. ja Mr. Johnsonin avioliitto oli siunattu kahdeksalla lapsella, nimittäin: William Arthur, Ponsford, Minn., joka kuoli kaksi vuotta sitten; Mrs. Emma Ro-

vainen, Franklin, Minn.; Oscar Johnson, Nashwauk, Minn.; Mrs. A. A. Helppie, Sebeka, Minn.; Mrs. H. J. Savela, Franklin, Minn.; Dr. Henry Johnston, Duluth, Minn.; Mrs. Ole Steen, Denver, Colo.; Mrs. A. G. Larson, Nashwauk, Minn. Yllä luetellut lapset, hänen vaimonsa, kaksi veljeä: Nicholas Johnson, Franklin, Minn., ja Chas. Johnson, Franklin, Minn., sekä kaksi sisarta, Mrs. Mary Heikkilä, Sebeka, Minn., ja Mrs. Christine Welim, Clatskanie, Ore., kuin myöskin 52 lastenlasta ja kuusi lasten-lastenlasta jäivät vainajaa suremaan.

Kuollessaan oli Mathias M. Johnson 76 vuoden, 10 kuukauden ja 10 päivän ikäinen. Kaikki vainajan lapset olivat hautajaisissa, paitsi Mrs. Steen, joka ei Denveristä asti ehtinyt ajoissa saapua.

Kun edellinen oli jo kirjoitettu, saapui tieto, että Mathias M. Johnsonin puoliso Albertine Johnson on lokak. 24 p:nä 1922 vaipunut kuolon uneen.

NUORISON KUTSUMUS.

Nuorisolla on kutsumus kehittämään sitä hengen voimaa hyvässä, jota ei yksikään ihmisrinta ole kokonaan vailla, ja muodostamaan sitä sillä tavalla, että tieto tulee sivistykseksi, ja kun tämä sivistys valloittaa meidän sisällisen olentomme, niin sen hedelmät leviävät ympäristöömme puheissa ja töissä. Mutta niin kauan kuin elämme, kestää myöskin oppimisen aika, täysin oppinut ei ole kukaan, ja elämän opetus on vuorovaiheista. Siksi tulee nuorison liittyä yhteen ja mitä toinen tietää, tulee hänen sanoa toiselle; sillä tavalla voimme vuorotellen antaa toinen toisellemme mitä itse olemme oppineet, ja meidän tulee tarkasti kuunnella sitä ja omistaa tiedon niin, että se muuttuu yhdeksi meidän henkemme olemuksen kanssa.

Meidän aikamme nuoriso on enempi vilkasta ja liikkuvaista kuin nuoriso oli ennen ja siksi juuri nyky-aikana onkin nuorisomme suhteen suuria vaaroja pelättävissä. Niin suuri tapojen turmelus on suurkaupunkien nuorisossa, että isänmaan ystävät kammolla katselevat tulevaisuutta, jolloin tuo turmeltunut nuoriso tulee johtamaan maamme valtiollisia asioita.

Nuorisomme on nykyään jonkun verran kaltevalla pinnalla, se pyrkii liiaksi huvitukseen, tanssi ollen sen pääharrastuksena. Vakavat vanukset, jotka ovat toivoneet lapsistansa hyviä ihmisiä ja kunnon kansalaisia, murhemielellä katselevat nuorisomme rientoja. Itsek-

käisyys ja vanhempien halveksuminen ja ylenkatsominen näyttää olevan yleisenä piirteenä nuorisossamme.

Erittäin tärkeä nuorisollemme on se millaisia ystäviä ja millaista seuraa heillä on. Nuoret ystäväni, olkaa varovaisia ystävienne valitsemisessa, sillä niistä riippuu teidän tulevaisuutenne onni ja onnettomuus. Kysykää teidän onnettomuuteen joutuneilta tovereiltanne, mikä oli ensimmäinen syy heidän lankeemuksensa, ja monet antavat sen vastauksen: "Huonojen ystävien vaikutuksesta jouduin huonoon seuraan." Hyvien ystävien arvoa tänä aikana ei voi kullassa määrittää. He ilmoittavat toisillensa pienet salaisuutensa jalossa tarkoituksessa, saadakseen ystävänsä pysymään oikealla tiellä ja kehoittaakseen toisiansa siihen mikä on jaloa ja kaunista. Mielikuvituksen siivillä ja luottaen Jumalaan kiiruhtavat he yhdessä sitä päivää kohti, jolloin he valitsevat elämänsä uran, ovat tulleet isoiksi ja arvossa pidetyiksi ja monet toivovat pääsevänsä valtiollisiin toimiin, ja näiden ihanteidensa virkistämänä menevät he onnellisina ja iloisina päivän tehtäviinsä.

Ulkopuolella ystävyyspiiriä on seuraelämän piiri. Seuraelämän suhteen tulee olla varovainen, sillä juuri seuraelämä tuo mukanaan hyvää ja pahaa, riippuen siitä millaista tämä seuraelämä on. Seuraelämän kautta paljon nuorisoa turmellaan. Varsinkin koettavat yhteiskunnan vastustajat nuorisosta houkutellessa itsellensä jäseniä tansseilla ja seurustelu-iltamilla heidän piirissään. Ja kun nuoret pysyttelevät poissa sellaisista seuroista, niin heille nauretaan ja heitä pilkataan. Ja niitä on sellaisia nuoria, niin heikkoja, että moinen

pilkka heihin vaikuttaa. Sitte kyllä muisto kodista ja vanhempien varoitukset tulevat monellekin mieleen ja he huomaavat olevansa kaltevalla pinnalla. Voi, jospa he silloin poistuisivat sellaisesta seurasta, se olisi heidän ainoa pelastuksensa. Mutta eihän se sovi, miten voisi sitte enään tavata noita iloisia seuraelämän ystäviä? Mutta kotona valvovat ja surevat vanhemmat ja ihmettelevät missä on poikamme tänä yönä?

Olemme tässä lausuneet muutamia varoittavia sanoja nuorisollemme. Emme tahdo sanoa, että suomalainen nuorisomme olisi tässä suhteessa huonompaa kuin muutkaan, mutta suomalainen nuoriso tuntuu meistä rakkaimmalta, siksi etupäässä tarkoitamme tässä suomalaista nuorisoa Amerikassa.

Täällä on paljon nuorisoa, joiden isät ja äidit ovat Suomessa eivätkä tiedä millaisessa asemassa lapsensa täällä ovat. On myös paljon nuorisoa kaupungeissa, joiden vanhemmat asuvat maaseuduilla. Nämät vanhemmat maanviljelijäin kodeissa ovat jo nuorena opettaneet heitä oikealle tielle, ohjanneet Jumalaa rakastamaan ja pelkäämään, karttamaan huonoja seuroja ja noita alituisia tansseja, joita pidetään muka työväen aatteen hyväksi. Niissä kasvatetaan uskonnon halveksimista ja vihaa kirkkoa vastaan, joten omantunnon nuhteleva ääni — Jumalan ääni ihmisen sydämessä — saataisiin tukahutetuksi. Ja niin näistä kristillisten vanhempain lapsista maailmalla tulee Jumalan kieltäjiä — sanoma, joka ihan murtaa noiden jumalisten vanhempain sydämet, jotka niin paljon näistä lapsistansa toivoivat, valvoessaan heidän kehtonsa ääressä.

Rakas suomalainen nuoriso! Säästä edes vanhoja

vanhempiasi siitä surusta, jonka sinun huono elämäsi heille tuottaa. Vaella Jumalan kasvojen edessä, niin menestyt, olet iloksi omaisillesi ja hyödyksi sille maalle, jonka kansalainen olet.

Nuorison kutsumus on tehdä kaikkea mikä on hyvää ja jaloa, saadakseen elämänsä kukkivaksi ja runsaasti hyvää hedelmää antavaksi. Muistakaa, nuoret ystäväni, että kristillisyyden on se vankka kenttä, millä lepää onnellisen kodin, järjestetyn yhteiskunnan peruste, opinnon, armeliaisuuden ja valtiollisen itsehallinnon mahdollisuus. Miljoonittain ihmisiä on kuollut raamatun sanoja huulillansa. Etevimmat tiedemiehet ovat antaneet todistuksensa uskostansa ja ehdottomasta luottamuksestansa kristinopin totuuksiin. Siis ei meillä ole syytä halveksia uskontoamme eikä siitä luopua.

Nuorison kutsumus on perustaa kotinsa tämän uskonnon pohjalle ja vaeltaa Herran tiellä.

New York Mills, Minn., elok. 28 p., 1922.

J. W. Lähde.

USKONTO JA TYÖVÄENKYSYMYS.

Yksi merkillepantava ja suuria toiveita herättävä ilmiö viimeaikoina on ollut Amerikan protestanttisten ja katolisten kirkkokuntien jatkuvasti ilmenevä halu ymmärtää teollisuustaisteluita, yhteiskunnallisia kysymyksiä yleensä ja erittäinkin työväenkysymystä. Tämä näiden kysymysten ymmärtämisen halu näyttää uudelleen sisällyttävän uskontoon sen periaatteen, jota Kristus aikanaan epäilemättä opetti, että yhteiskunnalliset uudistukset ovat tärkeä osa ihmiskunnan pelastumisessa. Monet amerikalaiset papit, sekä katoliset että protestanttiset, nyt avoimesti kannattavat uuden teollisuusjärjestelmän aikaansaamista, joka perustuisi kooperatiiviselle yhteistoiminnalle sensijaan kuin kilpailulle ja monopolille. Erityisen huomattavana ilmiönä tästä kirkkokuntien muuttuneesta kannasta voidaan pitää sitä kirjelmää, joka kirkkokuntien federaalisen neuvoston pääkortteerista, Washington, D. C., lähetettiin elok. 29 p. 1922 mainittuun järjestöön kuuluvien kirkkokuntien papistolle. Tämän kirjelmän tarkoitus oli kehoittaa eri kirkkokuntien pappeja saarnoissaan vuoden 1922 Työnpäivän edellisenä sunnuntaina lainaamaan huomiota tälle kysymykselle. Lyhyesti selostettuna tuo kirjelmä sisälsi seuraavaa:

Kirkkoa kehoitetaan tarmokkaasti yrittämään saada sovitetuksi taloudelliseen elämään oikeaan kristillisyyteen sisältyvä tasapuolisuuden ja hyvätahdon henki;

opettamaan kristillisiä periaatteita ja vaatimaan niiden sovelluttamista teollisuuden alalle.

Pelkäämättömästi ja kiertelemättä tuossa kirjelmässä käsitellään teollisuusolosuhteita viime vuonna. Siinä ilmaistaan myötätuntoisuus järjestyneelle työväestölle kivihiili- ja rautatielakkoihin nähden ja julistetaan molempien johtuvan siitä, että noilla aloilla työskentelevät miehet eivät ansaitse riittävää palkkaa. Että muutamien rautateiden finansiaalinen asema on saatanut näyttämään työläisten palkkojen alennuksen oikeutetulta, sitä pidetään kirjelmässä ainoastaan lisätodistuksena aseman vakavuudesta.

Kirjelmässä lausutaan, että rautateiden pajatyöläiset taistelevat unioidensa olemassaolon puolesta ja että missä tuollainen hävitystaistelu on käynnissä siellä työnantajat eivät voi toivoa muuta kuin lopullista siveellistä tappiota. Kirjelmässä niinkään pahoitellaan, että terästeollisuuden alalla on edelleen käytännössä 12-tunnin työpäivä ja vakuutetaan, että "nähtävästi tarvitaan kirkon täydellistä jatkuvaa siveellistä painostusta teollisuuden uudistamisen täydentämiseksi."

Senjälkeen kun on todettu, että terveys ja onnellisuus ovat yleensä sanottuna välttämättömät edellytykset korkeamman henkisen elämän saavuttamiseksi ja että kirkko ei voi olla välinpitämätön jäsentensä ruumiillisesta hyvinvoinnista, joka niin suurella määrällä riippuu heidän taloudellisesta tasostaan, kirjelmässä julistetaan, että kristillinen oppi sovellutettuna teollisuuteen käsittää kolme pääperiaatetta: persoonallisuuden arvo, kaikkien teollisuuden alalla toimivien veljeys, ja palveluksen vaikuttimet.

Pahoitellen, että "me edelleen elämme siinä ajanjaksossa, jossa huomattavin ilmiö teollisuusmaailmassa on riita ja erimielisyys", kirjelmässä lausutaan, että "mahdollisesti ei koskaan ole ollut aikaa, jolloin olisi ilmennyt enemmän katkeruutta ja yhteentörmäyksiä, joista muutamat johtuvat väärinyymmärryksistä työnantajien ja työntekijäin välillä ja muutamat onnettomuudeksi johtuen vastakkaisten pyrkimysten ja tarkotusten hyvin selvästä ymmärtämisestä."

Lausuttuaan, että yleisö tuntee parhaiten teollisuusriitojen aiheuttamat epämuukavuudet ja vahingolliset seuraukset, kirjelmässä sanotaan siitä johtuvan, että suuri yleisö usein on tietämätön taisteluun sisältyvistä päätekijöistä ja antaa tuomionsa enemmän harkiten omia etujaan kuin oikeutta ja tasapuolisuutta.

Monet lakot, joita on tapahtunut sotaa seuranneen vaikean taloudellisen tilanteen vallitessa, ovat johtuneet työnantajien halusta halventaa työpalkkoja. Tämä halu on osittain tunnustettava oikeutetuksi sitä mukaa kuin hinnat ja elinkustannukset alentuvat ja siitä aiheutuu myöskin maanviljelystuotteiden hintojen aleneminen.

Mutta kirjelmässä jatketaan: "Ei voida liian usein mainita, että sodan aikana vallinneet korkeat palkat eivät olleet ensinkään niin yleiset kuin luultiin ja että vaatimus palkkojen alentamisesta samassa suhteessa kuin elinkustannukset alentuvat on tehty ottamatta huomioon sitä tosiasiaa, että palkat ennen sotaa olivat liian alhaiset ja niitä ei voida tasapuolisesti pitää pohjana palkkojen määrittämiselle."

Pahoitellen mitä onnettomimpana sitä tosiasiaa, että

yleisemmin ei ole yritetty ratkaista näitä riitaisuuksia yhteisymmärryksen hengessä ja tasapuolisuuden ja oikeuden periaatteiden pohjalla sensijaan kuin taloudellisen taistelun kautta, kirjelmässä lausutaan: "Siveellisessä maailmassa väkivalta ei voi ratkaista mitään pysyväisesti. Ne neuvottelut, joiden kautta useimmat riitaisuudet ratkaistaan lopuksi, saivat aikaan paljon enemmän teollisuussuhteiden vakiinnuttamiseksi, jos näitä neuvotteluita pidettäisiin riitaisuuksien alkaessa eikä päättyessä."

Molemmat riitapuolet ovat taipuvaisia liian ajattelematta rikkomaan tehtyjä sopimuksia ja kirjelmässä sanotaan tämän osottavan "vilpittömyyden puutetta, joka on liian räikeää teollisuusmaailmassa, ja joka ennustaa pahaa tulevaisuudessa."

Viitaten myöskin siihen vakavaan ilmiöön, että työväestön keskuudessa ilmenee lisääntyvää vihamielisyyttä oikeuslaitoksia kohtaan, varsinkin alempia oikeuslaitoksia kohtaan, kirjelmässä kuitenkin lausutaan, että oikeuslaitokset eivät ole läheskään kaikki olleet vihamielisiä työväestöä kohtaan ja että työväenunionit ovat voittaneet paljon kuluneen vuoden aikana oikeuslaitoksien kautta. Alemmat oikeuslaitokset kuitenkin pidetään suureksi osaksi syyllisinä siihen tyytymättömyyteen, joka työväestön keskuudessa ilmenee oikeuslaitoksia kohtaan.

Kirjelmä päättyy julistukseen, että "on olemassa selviä merkkejä toiveista ja edistyksestä Amerikan teollisuus-tilanteessa." Vilpittömät ja rohkeat työnantajat työskentelevät rakentavien kokeilujen alalla. Työnantajain ja työläisten järjestöt voittavat vanhan väkival-

lan kannan ja etsivät enemmän yhteisiä päämääriä paljon enemmän sovinnollisilla keinoilla. Työväenliikkeen kasvatuksellinen puoli ja työväenunioiden hiljan lisääntynyt halu tieteellisiin tutkimuksiin on paljon lupaavaa.

Sanomalehdille osotettu kohta kirjelmässä kuuluu seuraavasti:

“Sanomalehdistö, jota usein on oikeutetusti arvosteltu osallisuudesta työväen riitoihin, osottaa merkkejä suuremmasta tasapuolisuudesta ja arvostelukyvystä ja muutamissa tapauksissa siveellisestä johtajataidosta. Se uusi osa, jota tässä yhteydessä esittää uskonnollinen sanomalehdistö, on erittäin ilahuttava.”

T. H.

MUUAN LEMMENTAIKA 250 VUOTTA SITTEN.

Kirjoittanut Jalmari Finne.

Se rakkaus on merkillinen kapine siinä suhteessa, että kun se ihmisen saa valtaansa, niin sitten pitää saada eräs määrätty olento millä keinoilla tahansa omakseen. Maailmassa on käytetty tässä suhteessa paljon kauniita sanoja. Mutta kun nekään eivät aivan aina auta, niin täytyy ihmisten toisinaan turvautua taikakeinoihin, saadaksean määrätyn olennon lemмен heräämään.

Täsmälleen 250 vuotta sitten, ja oikein tarkalleen sanoen lokakuun 15 päivänä 1672 oli Ilmajoen käräjillä muuan lemmennostojuttu esillä. Seurakunnan kirkkoherra oli haastanut kaksi tyttölasta oikeuteen vastaan siitä, että he olivat harjoittaneet taikuutta.

Tyttöjen nimet olivat Pirkko Matintytär ja Liisa Antintytär ja kotoisin he olivat Ilmajoelta Palon kylästä.

Ja millä tavalla he sitten olivat harjoittaneet taikuutta? Keino oli niin harvinainen, ettei nykyajan nainen sellaista voisi kuvitellakaan. Taikuutta harjoitettiin erään pojan housuilla! Niin juuri, housuilla! Ja vielä kaiken lisäksi sotilaan housuilla. Sillä näiden tyttöjen rakkauden esine oli muuan sotamies Juho Eerikinpoika Kurikan kappelista Miedon kylästä.

Tytöt olivat jollain ihmeellisellä keinolla saaneet pojan housut haltuunsa. Tuskin millään muulla tavalla kuin varastamalla.

Luulisi, että he pukivat pojan housut ylleen. Eipä sentään! He ottivat nämä housut ja jauhoivat niitä käsikivillä. Niin juuri, käsikivillä! Tuollaisella pienellä myllyllä, jommoisia vanhaan aikaan oli joka talossa ja jommoisilla vieläkin uutispuuron ruis jauhetaan.

Kivet ovat tavallisesti pienet ja päällimmäisessä on puinen kädensija, jonka avulla kiveä pyöritetään. Keskeellä päällimmäistä kiveä on reikä, josta jyvät pannaan sisään. Ja tästä reijästä he nyt panivat pojan housut. Kun sen ajan housut olivat sarkaa, joka oli paljoo vahvempaa kuin nykyajan sarka, niin totisesti oli tytöillä tavaton vaiva, ennenkuin saivat housut menemään kiven silmästä sisään. Asiakirjoissa ei mainita, pistettiinkö punttipuoli ensin vain vyötäröpuoli.

Ja kun nyt suurella vaivalla housut oli saatu kiven silmästä sisään, niin ei muuta kuin hartaasti ruveta niitä jauhamaan.

Eihän asiakirjoissa ole mainittu, mutta hyvin uskotavaa on, että tytöt sen jälkeen söivät nämä housut suuhunsa! Eihän koko hommasta tietysti mitään hyötyä muuten ollut, ellei niitä nautittu. Kaikkeen taikaanhan kuuluu itsestään selvänä asiana, että taikaine otetaan suuhun.

Asiakirjoissa ei mainita, söivätkö he tämän moskan sitten vain kera, vai ilman, ja saivatko ryyppätä mitään väliin, sillä totisesti tämä oli hyvin kuivaa ruokaa.

Auttoiko tämä taika tyttöjä voittamaan tuon sotamie-

hen rakkauden, siitä ei asiakirjoissa puhuta mitään. Mahdollistahan oli, että näin suuri tunteen purkaus vaikutti nuoreen mieheen aivan tärisyttävästi.

Se ainakin on varmaa, ettei nuori mies koskaan enää näitä housujaan voinut käyttää, koska ne olivat menneet sen silkoisen tien tyttöjen suuhun.

Missä määrin tämä tällainen taika on tepsivä, sitä ei voi kukaan muu tietää kuin se, joka on sitä koettanut.

Kun nykyaikaan miehet ovat tulleet varovaisemmiksi kuin ennen ja heidän valloittamisensa on vaikeaa, niin ainahan voi joku pulaan tullut neitonen turvautua tähän vanhaan keinoon. Oikein "smart" liikemies voi perustaa patenttilääkkeen, pienennettyjä miesten housuja, joita myydään suljetuissa rasioissa. Maailmahan etsii yhä uusia kauppatavaroita ja tässä olisi sellainen, jommoista ei koskaan ennen ole kaupattu ja jolla siis epäilemättä olisi hyvin hyvä menekki.

PROFESSORI ELMER A. FORSBERG.

”Todellinen suomalainen, jossa ei vilppiä ole”, sopii täydellä syyllä sanoa professori Elmer A. Forsbergista, Chicagon Taide-Instituutin Taidekoulun opettajasta, huolimatta siitä, että hän on kasvanut ja saanut koulutuksensa tässä maassa ja ettei hän kykene tulkitsemaan ajatuksiaan suomenkielellä. Työllään ja toiminnallaan hän on kuitenkin osottanut olevansa suomalaisen kaikkein parasta lajia. Kielellisiin seikkoihin hän ei kiinnitä suurta huomiota, sillä kieli on hänelle, niin kuin kaikille laajasti ajatteleville maailman kansalaisille, ainoastaan se kehys, johon todellinen sisältö — aatteet — valetaan, ja tämä kehys voi vaihdella olosuhteiden mukaan sisällön siitä kärsimättä. Vieraasta kielestä ja vieraasta ympäristöstä huolimatta hänen rinnassaan sykkii suomalainen sydän, joka on lämmin synnyinmaan asialle ja kaikelle kansalliselle. Sen on hän useammin kuin yhden kerran hyvin kauniilla tavalla osottanut.

Professori Elmer A. Forsberg syntyi Kokkolan Yksipihlajassa Suomessa 16 p. heinäk. 1883. Hänen isänsä, Alexander Forsberg, oli liikemies mainitussa kaupungissa. Hänen äitinsä oli Katharina Forsberg, o. s. Sandberg, Pietarsaaresta. Hänen esivanhemmistaan ja sukulaisistaan, jotka ovat eläneet ja kuolleet miespolvia sitten, näyttää ainoastaan yhdellä ennen häntä olleen taiteellisia taipumuksia, ja se oli hänen isoisänsä

setä, Koskivuori, rakentaja eli arkkitehti, joka rakensi kaupungin kirkon Pietarsaareen ja muitakin kirkkoja kautta maan.

Seitsenvuotiaana, vuonna 1891, hän tuli Amerikkaan äitinsä mukana, nousten maihin New Yorkissa 11 p. maaliskuuta mainittuna vuonna. Hänen isänsä oli tullut jo vuotta aikaisemmin. Päätettyään koulunkäyntinsä hän sai paikan Amerikan vanhimmassa ruotsalaisessa lehdessä, ”Hemlandet”, joka ei enää ilmesty. Hän jätti tämän paikan vuoden sisällä ja otti paikan Chas. A. Stevens & Brothers silkkikaupassa, missä hän kohosi johtavaan asemaan, mutta hänen harras halunsa taidekasvatukseen kävi liian voimakkaaksi, ja keväällä 1904 hän jätti lupaavan liike-uran ja meni Chicagon Taide-Instituutin Taidekouluun.

Vuonna 1908 päätettyään opintonsa siellä hänelle tarjottiin paikka mainitussa koulussa, missä hän vielä on, toimien kuvan piirustuksen, maalauksen ja kuvituksen opettajana. Niinä vuosina, jotka hän on ollut tähän laokseen kiinnitettyinä, hänellä on ollut hyvin vähän aikaa omaan tuotantoon, sillä hän on omistanut suurimman osan ajastaan toisten opettamiseen. Kuitenkin hän tuntee itsensä melko ylpeäksi siitä, että Taide-Instituutin hallintokunta on nähnyt sopivaksi hankkia joitakin hänen piirustuksiaan museon pysyväisiin kokoelmiin.

Kesällä 1909 hän johti Wisconsinin Taidekoulun luokkain opetusta Milwaukeeessa, Wis., ja vuosina 1909—1920 työnsä ohella Taide-Instituutissa hän on toiminut samaan aikaan opettajana Chicagon Applied and Normal Art koulussa (Kirkkokoulussa).

Kesällä 1911 hän teki opintomatkan Europaan, jolloin hän vieraili myöskin Suomessa.

Niiden kunniapaikkain joukossa, joita hän on täyttänyt, voidaan mainita seuraavat:

Esimiehenä yhdistyneissä suomalaisissa seuroissa yhteistoimintaa varten maailmansodan aikana, jolloin kaikki Chicagon suomalaiset seurat toimivat yhtyneinä.

Yhdysvaltain sotalainajärjestön suomalaisen osaston esimiehenä Cook kauntia ja Yhdysvaltain seitsemättä federaalista reservipiiriä varten.

Vuonna 1919 Chicagossa pidetyn Yleis-amerikalaisen Näyttelyn näytekomitean esimies.

Amerikan suomalaisten Lincoln Loyalty Liiton johdokunnan jäsen Illinoisin valtiosta.

Illinoisin valtion Yhdistyneiden Amerikalaisen neuvoo-antavan komitean jäsen.

Chicago-Arcadia Orchard Owners Associationin esimies.

Hän on myöskin Cliff Dwellers Clubin jäsen.

Vuonna 1915 hän meni avioliittoon Anna Sandqvistin kanssa Kokkolasta, raatimies Nils Sandqvistin tytär mainitusta kaupungista. Tästä avioliitosta on kaksi lasta, tytär Margaretha ja poika Nels Bertil.

Niiden palvelusten joukossa, joita hän on tehnyt rakkaalle synnyinmaalleen, voidaan mainita vain hänen matkansa syksyllä 1919 Washingtoniin, D. C., jolloin Ahvenanmaa oli vaarassa tulla reväistyksi pois emämaastaan, Suomesta. Tällöin hän suomalaissyntyisenä ja ruotsinkieltä puhuvana amerikalaisena esitti valtio-osastolle ja Yhdysvaltain senaatin ulkoasiain komitealle Ahvenanmaan historian ja historialliset, geologiset ja valtiolliset syyt, miksi saaria *ei pitäisi* eroit-

taa Suomen tasavallasta ja liittää Ruotsin kuningaskuntaan. Tällä miehekkäällä esiintymisellään Ahvenanmaan kysymyksen kriittisenä hetkenä hän osotti olevansa synnyinmaansa eheyttä ja menestystä rakastava patriotti, joka tällä teollaan on kenties vaikuttanut Ahvenanmaan kohtalon ratkaisuun enemmän kuin kukaan muu yksityinen ulkopuolella Kansainliiton komiteaa.

Professori Forsbergin asema Chicagon Taide-Instituutin Taidekoulun opettajana on varsin huomattava, sillä tämä koulu on suurin laatuaan koko maassa opiskelijain lukuun nähden ja parhaita työnsä laatuun nähden. Hänelle tarjottiin joitakin vuosia sitten tämän laitoksen johtajan paikka, mutta vaatimattomuudessaan hän kieltäytyi sitä ottamasta vastaan. Hänen erikoisalansa taiteilijana on elävän elämän piirustaminen ja maalaus, jota hän opettaa luokilleen tässä suuressa taidekoulussa. Maalausaiheiden sommittelu ja kuvitus kuuluvat myös hänen opetusaineihinsa, samoin nopea piirustus alastomasta.

Prof. Forsberg on Amerikan kasvatteja, kuuluen suomalaissyntyisten amerikalaisen parhaiden poikain joukkoon. Mainitsemme tämän poistaaksemme sen joskus julkisuudessa näkyneen harhakäsityksen, että hän olisi Suomesta tänne tullut taiteilija. Luontaisten lahjojensa ja suomalaisen sitkeytensä avulla on hän tämän maan tarjoamia etuisuuksia parhaalla tavalla hyväkseen käyttäen kohonnut siirtolaispojasta huomattavan taidelaitoksen opettajaksi ja tunnustetuksi taiteilijaksi, jolla on rakastettu ja kunnioitettu nimi ei ainoastaan Amerikan suomalaisten vaan myöskin Amerikan

taidepiirien keskuudessa. Sellainen saavutus on kansallisella ylpeydellä mainittava, sillä se on omansa kohottamaan suomalaisen nimen kunniaa.

E. Saastamoinen.

Professori ELMER A. FORSBERG

LAILLISEN AVIOLIITON TÄRKEYS.

1. Laki tuntee kahdenlaisen avioliiton: seremoniallisen avioliiton ja siviiliavioliiton.

Seremoniallisen avioliiton toimitus tapahtuu siten, että asianomaiset ottavat oikeudenkirjurilta lupakirjan ja vihiyttävät itsensä papilla, rauhantuomarilla tahi tuomarilla kahden todistajan läsnäollessa. Vihkiäjän vaatii laki 30 päivän ajalla palauttamaan osan lupakirjasta oikeuden virastoon, johon hänen on merkittävä missä countyssä hänen virkatodistuksensa on rekisteroitu, valtiossa missä vihkiminen tapahtui; toisen osan on hänen jätettävä asianomaisille.

Lupakirjaa otettaessa on hakijan tehtävä valallinen hakemus, vannottava, että asianomaiset eivät ole keskenään sukulaisia lähemmin kuin ensimmäiset serkukset, etteivät ole kaatuvatautisia eikä mielivikaisia, että kummallakaan ei ole elämässä aviopuolisoa, josta ei ole saanut laillista eroa kuusi kuukautta ennen lupakirjahakemusta, ja että ovat lain määräämässä iässä, paitsi vanhempain tai holhoojain luvalla (mies 18 ja nainen 15 vuoden ikäinen, Minnesotassa). Henkilön, joka toimittaa vihkimisen, täytyy olla vakuutetun, ettei ole yhtään näitä laillisia esteitä, muuten joutuu syyppäiksi rikokseen.

2. Siviiliavioliitto tapahtuu siten, että asianomaiset (mies ja nainen) lupautuvat toisilleen aviopuolisoiksi ja lupaushetkestä lähtien ehdottomasti ja julkisesti

asuvat yhdessä avioparin tavoin. Vaikkakaan ei ole välttämätöntä, että tämä lupaus tapahtuu todistajien läsnä ollessa tahi kirjallisen sopimuksen kautta, on kuitenkin parempi, että liitto olisi täten todistettavissa ja vielä parempi, jos tämä sopimuskirja jätetään oikeuden virastoon. Tämantapaisia aviositeitä ei kristinuskosissa maissa kuitenkaan puolusteta eikä pidetä pyhinä. Asianomaiset itsekään eivät pidä tarpeellisenä hakea eroa. Siviiliavioliittoja verrataan siis hevoskauppoihin.

3. Kumpikin avioliitto on sitova, kunnes on laillisesti purettu. Kumminkin on seremoniallista avioliittoa suosittava sen vuoksi, että oikeusvirastoilla on lailliset merkinnät tämän avioliittomuodon mukaan tapahtuneista vihkimisistä ja voivat lapset ja muut sukulaiset niiden nojalla tarpeen vaatiessa todistaa olevansa laillisia perillisiä vuosienkin kuluttua. Ja muutoin kaikissa kristinuskosissa yhdyskunnissa noudatetaan selaista hyvää tapaa, että käydään vihillä. Tätä tapaa pidetään pyhempänä ja turvallisempänä.

4. Avioliitto johtuu miehen ja naisen keskinäisestä sopimuksesta (joka on civil contract), eivätkä liittoon osalliset voi purkaa aviositeitä sopimuksen kautta, vaan lain määräämällä syyllä ja tavalla. Eroasia ei siis ole pariskunnan määrättävissä yksinomaan, vaan myös kansan, joka on kolmas asianomainen ja jota oikeuslaitos edustaa. Ikävä kyllä on, että erojuttuja on sivistyneiden kansojen keskuudessa, vaikka asianomaiset niin juhlallisesti ja vakavasti lupaavat elää toistensa kanssa sovinnossa, kunnes kuolema eroittaa. Ja tätä ihmisheikkoutta varten on kuitenkin pidettävä yhtenä tärkeänä sivistysaskeleena kristinuskosissa

maissa sitä, että on säädetty laki, joka lupaa ainoastaan yhden laillisen aviopuolison kerralla ja saattaa tämän lain rikkomisen rangaistuksen alaiseksi.

5. Heimolaistemme kesken Amerikassa on useita sellaisia henkilöitä, joiden aviopuolisot, joista he eivät ole hakeneet eroa, asuvat ulkomailla lasten kanssa ja he itse ovat solmineet täällä uusia avioliittoja, mahdollisesti sellaistenkin henkilöiden kanssa, jotka eivät tiedä mitään aviopuolisoidensa entisistä siteistä. Lisäksi on olemassa sellaisiakin henkilöitä, joilla on vaimo joka paikkakunnalla, missä he ovat kulkeneet, sekä lapsiakin. Tällaista menettelyä kutsutaan kaksivioliittouudeksi tai monivioliittouudeksi (bigamy ja polygamy).

6. Laki tunnustaa ainoastaan ensimmäisen avioliiton lailliseksi niin kauan kuin se on laillisesti purkamaton. Toiset avioliitot, jotka on solmittu purkamatta ensimmäistä laillisesti, eivät ole ensinkään avioliittoja lain edessä eikä moraalisesti, vaikka ne olisi vihkimisellä vahvistettuja. Niiden purkaminen ei voi laissa tapahtua. Henkilö, joka yrittää mennä tai menee toisiin avioliittoihin, ensimmäisen liiton ollessa laillisesti voimassa eli purkamaton, ei saa avioeroa koskaan, jos hänen aviorikoksensa tulee oikeuden tietoon. Laki sanoo tästä, että henkilöllä tulee olla puhtaat kädet tullessaan oikeuteen.

Jos henkilö, esimerkiksi, on onnistunut saamaan eron petoksella, oikeuden pettämisellä ja väärin todistuksin, ja yrittänyt mennä uuteen avioliittoon ja oikeus kumoaa moisen eropäätöksen, tulee tällaiselle henkilölle kaksi elävää aviopuolisoa eikä hän tule saamaan

laillista eroa kummastakaan. Koska laki myöntää eron ainoastaan syyttömälle eikä syylliselle ja jos molemmat ovat syyllisiä, ei kumpikaan saa eroa. Poikkeuksen tekee laki siinä tapauksessa, että aviopuolisosta ei ole kuultu mitään seitsemään vuoteen, olettaen tällaisessa tapauksessa hänen kuolleen. Jos henkilö menee tämän ajan kuluttua uuteen avioliittoon eroa hakematta, on tämä avioside pätevä, kunnes oikeus sen kumoaa.

8. Kun asianomaiset ottavat oikeudelta lupakirjan vihille menemistä varten, ei heillä ole oikeutta asua yhdessä avioparina ilman vihkimistä, joutumatta syylliseksi rikoslain rikkomiseen ja sitä seuraavaan rangaistukseen. Se että lupakirja on hankittu, ei lievennä yhtään asiaa tällaisessa tapauksessa. Kun lupakirjan ottaa pitää mennä vihille määräajan sisällä. Menemättä vihille ei siitä voi tulla laillista siviiliavioliittoa.

9. Tärkeä kysymys esiintyy viattomille lapsille ja leskille hakiessaan perintöosuuttaan isänsä tai aviopuolionsa pesästä. Ensimmäinen leskivaimo ja lailliset lapset vievät kaikki, jos jälkisäädöstä eli testamenttia ei ole, ja leski saa osansa, vaikka on jälkisäädöskin. Leski numero toinen, jonka kanssa vainaja mahdollisesti kuolinhetkellä asui, ja laittomat lapset saavat osakseen kyneleitä ja katkeruutta.

10. Mies, jolla on laillinen vaimo ja viettää toisen naisen kanssa ilmeistä avioelämää, ei voi myydä eikä pantata kotiaan ilman laillisen vaimon allekirjoitusta, eikä ostaja voi saada pätevää omistusoikeutta mainittuun omaisuuteen, jos hän tietää ensimmäisen vaimon

elävän ja tietää, että myyjä ei ole hakenut hänestä eroa.

Koti on talo kaupungissa tahi maatala, ei yli 80 eekkeriä.

Tästä voi käsittää miten ikävään asemaan joutuvat viaton toinen tai kolmas vaimo ja heidän lapsensa sekä henkilö, joka ostaa kiinteää omaisuutta tällaiselta rikoksen tekijältä.

Kuten sanottu, aviokauppa on siviilikontrakti. Suomenkielillä tunnetaan seremoniallinen avioliitto kirjolliseksi avioliitoksi ja suomenkielinen siviiliavioliitto tunnetaan englanninkielellä **common law marriage**.

Henkilö joka vihkii eikä palauta määräajan sisällä oikeuteen sitä osaa lupakirjasta, joka sinne kuuluu, on \$100.00 sakon alainen; ja henkilö, joka vihkii parin tietäen lailliset esteet sitä vastaan, tai jos vihkijällä ei ole oikeutta vihkimistä ensinkään toimittaa, on \$500.00 sakon alainen.

Vihkijän täytyy jättää virkatodistuksensa oikeusvirastoon siinä valtiossa missä vihkii pariskunnan ja merkitä lupakirjaan aika ja paikka (county) missä hänen virkatodistuksensa on rekordattu.

Duluth, Minnesota, lokakuun 14, 1922.

Victor Gran.

HARBORIN MATSONI JA FAIRPORTIN MARKKOO RAHAA VAIHTAMASSA.

Matsoni Harborissa ja Markkoo Fairportissa olivat aikansa johtavia miehiä paikkakunnallaan suomalaisten keskuudessa, ja Matsoni kovalla huutamisellaan pani vielä Amerikassa syntyneen juutalaisenkin uskomaan väittämänsä asian oikeaksi. He olivat kumpainenkin kapakoitsijoita ja siitä se johtuikin, että heillä oli määräämisvalta ja että heidän mielipidettään kaikissa asioissa kysyttiin, ennenkun tehtiin mitään päätöstä, sillä siihen aikaan ei ketään niin kunnioitettu kuin juuri kapakoitsijaa. Matsoni Harborissa nautti kansalaistensa luottoa enempi kuin paikkakunnalla oleva pankki ja hänen talteensa kansalaiset antoivat aina säästörahansa. Kuinka rikkaita nämä miehet olivat, ei kukaan varmuudella tiennyt, mutta se tettiin, että nämä molemmat miehet olivat aikeissa mennä Suomeen ja laittaa Isohon Kyrööhin oikeen jättiläismäinen oluttehdas.

Samaan aikaan kun nämä miehet olivat loistonsa kukkulalla ja heidän suunnattomista rikkauksistaan puhuttiin, oli Amerikassa paljon kaikenmoisia rahain väärentäjiä ja muita petkuttajia. Usein kuuli kerrottavan kuinka joku on rikastunut kun on saanut vaihtaa yhdellä paperirahalla aina neljä. Kerran Matsoni satui myös saamaan kirjeen, jossa pyydettiin vaihtaa rahaa. Näiden kirjeitten sisältö oli jotensakin kaikille

sama ja ne kuuluivat jotensakin seuraavaan tapaan:

“Herra Matsoni: Te ette tunne meitä, eikä se ole teille tarpeellistakaan, kun me kerran tunnumme teidät, ja tiedämme että olette mies, johon voi luottaa. Me emme ole missään tekemisissä miesten kanssa, joiden suu vuotaa, vaan miesten sellaisten kanssa kuin te uskallamme me tulla tekemisiin. Me tiedämme, että te olette rikas, mutta tiedämme myös, että haluatte lisää samoin kuin mekin, ja me annamme teille siihen tilaisuuden seuraavalla tavalla: Jos te tuotte meille uusia paperirahoja tahi vähän käytettyjä, niin että numerot näkyy helposti, niin me annamme teille aina neljä yhdestä. Yhdestä sadan dollarin rahasta saatte neljä sataa ja niin edespäin. Mutta ennenkun me voimme teihin luottaa, on teidän lähetettävä meille valokuvanne, että voimme tuntea teidät rautatien asemalla ilman kenenkään huomiota herättämättä. Kohta kun olemme saaneet valokuvanne, annamme varmat ohjeet miten tulette meidät löytämään.”

Matsoni saatuaan tällaisen kirjeen lähti oitis Fairportiin tapaamaan Markkooa. Täällä järjestettiin asiat niin, että he päättivät mennä molemmin. Kumpainenkin lähetti valokuvansa ja parin päivän päästä saivat he ohjeet matkaa varten. Nyt tuli kumpaisellekin kiire paperirahain hankkimisessa. Matsoni otti kaikki nekin rahat, joita työmiehet olivat antaneet hänen talteensa, sekä lainasi lisää kolmetuhatta dollaria eri henkilöiltä. Matsonin omaan sanain mukaan oli hänellä lähtiessä rahaa yhdeksän tuhatta dollaria ja Markkolla kuusi tuhatta.

“Jos nyt kaikki menee kuten meinataan, niin kyllä

me niille Ison Kyrön mahtaville näytämme”, lausui Markkoo junan lähtiessä Ashtabulan asemalta kohden New Yorkia.

“Ja sen Ylistaron olutpryyin me kohta postootamme,” lisäsi Matsoni.

“Niin sen, jota ne haukkuu Pirulaksi.”

“Aivan saman Pirulan”, vakuutti Matsoni.

“Kun meillä on nyt viisitoista tuhatta dollaria ja jokaisesta saamme neljä, niin se on kuusikymmentä tuhatta, ja kun se kerrotaan viidellä markalla, niin se on kolmesataa tuhatta markkaa”, lasi Markkoo.

“Niin on, ja me voimme ostaa vaikka puolen Isoa Kyröä sillä rahalla”, jatkoi Matsoni.

“Kun me vaan kerkeämme laittamaan sinne oikeen mahtavan olutpryyin, niin kyllä ne talot sinne itsestään luisuvat”, vakuutti Markkoo.

“Ja sinusta Markkoo tehdään pitäjään tahi kunnan esimies, että meillä on laki puolellamme”, esitti taasen Matsoni.

“En tiedä, mutta nimismiehen kanssa minä olen jo tuttu vanhastaan, joten ei häntä tarvitse peljätä”, vakuutti Markkoo.

Aamun valjetessa saapuivat he New Yorkiin, ja aivan kuten ohjeet oli annettu, oli heitä vastaan ottamassa kaksi tuntomerkeillä varustettua miestä. Heidät johdatettiin vaunuihin, jonka kaikki ikkunat sulettiin verhoilla tarkasti. Heidän noin tunnin verran ajettua pysähtyi vaunut erään solan eteen ja kiireen kautta työnnettiin heidät puolipimeään solaan ja sen jälkeen sulettiin solaan menevä portti kiinni. Matsoni jo pelkäsi ja kehoitti Markkoa, että palattaisiin takaisin,

mutta Markkoo otti taskustaan pitkän helapääpuukon ja lausui: “Tuota minä annan jos vaan meinaavat ryöstää.” Vihdoin he tulivat soukkain rappusten eteen, joita myöten toinen miehistä alkoi mennä ylös, kehoittaen miehiä seuraamaan häntä.

Vihdoin tultiin neljänteen kerrokseen, ja täällä avautui ovi, joka johti heidät suureen valoisaan huoneeseen. Huoneessa oli jo kaksi miestä entuudestaan, joille juuri laskettiin rahoja ja kun ne oli saatu heidän setseliinsä, niin samat kaksi miestä lähti heitä opastamaan pois. Markkoo ja Matsoni nähtyään kuinka nuo kaksi miestä saivat paljo rahaa, pahoittelivat kun eivät hankkineet enempi kuin mitä heillä oli.

“Olkaa hyvä ja antakaa yksi raha minulle”, lausui yksi jo huoneessa ennen olleista miehistä. Markkoo ojensi hänelle kymmenen dollarin rahan ja mies muuta sanomatta poistui sen kanssa toiseen huoneeseen. Huoneesta alkoi kuulua pientä rapsutusta ja noin viidentoista minuutin kuluttua tuli sama mies kuusi uutta kymmenen dollarin rahaa kädessä, joista hän neljä ojensi Markolle ja kaksi piti itse. “Sinä saat neljä ja minä kaksi”, lausui hän naurahtaen. Kun Matsoni ja Markkoo oli tarkastanut rahat eivätkä löytäneet mitään erikoista niistä, niin he antoivat kaikki rahansa samalle miehelle. Otti noin pari tuntia ennenkun mies tuli takaisin uusien rahain kanssa. “Tässä on teidän kolmekymmentäkuusi tuhatta”, lausui mies ojentaessaan Matsonille rahakäärön.

“Teille tulee kaksikymmentäkolme tuhatta ja yhdeksänsataa neljäkymmentä, kun äsken jo annoin teille kuusikymmentä dollaria”, selitti hän Markolle. Mo-

lemmat miehet, Matsoni ja Markkoo olivat nyt aivan hulluuteen asti ihastuneita kauppaansa ja tekivät kauppaa, että he tulevat ensi viikolla uudelleen, johon heille annettiin myöntävä vastaus. Koska nämä rahat paperissa otti suuren tilan, niin sen johdosta annettiin heille jotensakin uusi setseli, johon heidän kumpaisenkin rahat sijoitettiin ja avain annettiin Matsonille. Samaa tietä lähdettiin takaisin, jota oli tultukin. Sama vaunu oli myös solan edustalla ja samoin ikkunat tarkasti suletuna lähdettiin asemalle. Noin ehkä pari plokia ennen asemaa pysähtyivät vaunut ja toinen mies astui ulos, sekä kehoitti Matsonia ja Markkooa tulemaan myös ulos. Hän selvitti, että asemalla sattuu olemaan ehkä poliisi ja he voisivat pian jotain epäillä. "Älkää avatko setseliä ennenkuin kotona tahi junassa, ettei kukaan huomaisi teillä olevan niin paljon rahaa", oli mies vielä pyytänyt erotessa.

Asemalle tultua osti Markkoo niillä rahoilla piletin, jotka hän sai aluksi vaihtajilta, ja heidän ilokseen ei piletin myyjä vähääkään epäillyt niiden olevan väärennettyjä.

"Sano kellä suomalaisella on enempi rahaa kuin meillä", lausui Markkoo Matsonille junassa.

"No ei kellään, kyllä se on tosi", vastasi Matsoni ja jatkoi: "Eikö me mene vaan Buffaloon saakka ja vaihda nämä rahat pankissa tahi useammassa pankissa toisiksi rahoiksi ja palaa huomenna uudelleen takaisin vaihtamaan lisää?"

"Minä tuumasin justiin samaa, että mitä me Harboriin saakka menemme, vaihdetaan ne jo ennemmin ja palataan kuten sanoit takaisin, mutta minulla on

täällä vielä yksi kymmenen dollaria heidän antamaa rahaa; annetaanpas se tuolle kauppapojalle koetteeksi josko hän tietää eroa", myönsi Markkoo.

He kumpainenkin ostivat yhden sikaarin ja Markkoo antoi tuon väärän kymmenen dollaria pojalle. Poika vähän tarkasti rahaa ja antoi mitään puhumatta siitä takaisin sen mikä kuului.

"Näetkös nyt että ne kelpaa, miksi emme sitten vaihtaisi kaikkia jo Buffalossa", lausui Matsoni.

"Kelpaavan näkyy ja me menemme jo Buffalossa pois junasta", myönsi Markkoo.

Junan tultua Buffalon asemalle, poistui kumpikin junasta ja hienolla suletulla vaunulla ajoivat he hienoimpaan hotelliin. Viisi dollaria ojensi Markkoo kyytimiehelle juomarahaksi.

"Panepas nyt Markkoo se ovi lukkoon ja katsootaan setseliin", käski Matsoni.

Markkoo lukitsi oven tarkasti ja katsoi vielä vaatesäiliöön, ettei vaan kukaan ole sinne piiloutunut.

"No, mutta eihän tämä avain tähän setseliin passakaan", lausui Matsoni koettaessaan avainta setselin lukkoon.

"Annas kun minä koetan. — No, mutta ei totisesti tämä avain tähän kuulukaan, kyllä se niin tosi on", myönsi Markkoo, kun huomasi että avain ei mitenkään sovi siihen lukkoon.

"Ei nyt auta muu kun särkeä lukko, eikö niin?" kysyi Matsoni ja samassa väänsi lukon rikki.

"Mitä kauheaa! — Sanomalehtiä! — Missä rahat on?" huusi Matsoni ihmeissään vetäessään sanomalehtiä rahain asemasta setselistä.

“Herra armahda meitä, nyt ei meillä ole mitään”,
voihki Markkoo.

“Silmänkääntäjiä, roistoja, piru viekööt heidät sorkkineen”, kirosi Matsoni, ja oli vähällä repiä hiukset päästään.

“Tämä on sinun syysi, sinä tulit narraamaan minut vielä heidän kelkkaan”, syytti Markkoo Matsonia.

“Kuinka tämä minun syy on, olihan sinulla yhtä suuret silmät kuin minullakin näkemään paniko he tähän setseliin sanomalehtiä vai rahaa, senkin moukka, vai nyt tässä rupeaisit minun syyksi tekemään koko juttua”, vastusti Matsoni.

“Niin, mutta mitä nyt sanoo akka kun tulee tietämään, että kaikki on mennyt, hy-hy-hy”, itki Markkoo.

“No ei tässä nyt itku auta, meidän pitää mennä takaisin etsimään niitä roistoja ja antaa ilmi koko rahain petkuttajat”, lohdutti Matsoni.

Saman päivän iltana läksivät he takaisin New Yorkiin. Päästyään sinne koettivat he etsiä mainittua paikkaa, mutta se oli turhaa. He eivät edes tienneet minnepäin olivat asemalta lähteneet, sillä he kun kulivat vaunussa, jonka ikkunat oli tarkasti sulettu. Ainoa keino oli ilmoittaa asiansa poliiseille, mutta se oli vielä hulluudeksi, sillä kun he eivät voineet johdattaa poliisia henkilöitten jälille, niin saivat he kumpikin sakkoa siitä, että olivat itse asettuneet petkuttajiksi väärän rahan hankinnassa. Päästyään poliisioikeudesta, ei heillä ollut rahaa kuin kolmekymmentä senttiä, ja piletti Ashtabulaan maksoi toistakymmentä dollaria hengestä.

“Minä en mene kotiin, minä ennemmin vaikka hypään Brooklynin sillalta alas”, lausui Markkoo.

“Milläs sinne mennään kun ei ole niin paljoa rahaa, että päästäisiin”, vastasi Matsoni.

Hiljoilleen läksivät he kävelemään Brooklynin siltaa kohden ja päästyään sillalle asettuivat he tähtäämään syvyyttä.

“Olisiko helpompi kuolla hirttäytymällä kuin että hypätä tuonne syvyyteen?” kysyi Markkoo.

“Viisainta taitaa olla, että ostetaan syli nuoraa ja sinä menet toiseen päähän ja minä toiseen, sitten pudotamme itsemme tuonne raudan päälle, niin että toinen jää toiselle puolelle ja toinen toiselle, silloinhan on kaikki sovittu”, esitti Matsoni.

“Olkoon puhuttu”, vastasi Markkoo.

Yhdessä he läksivät taasen kävelemään kaupungille, ja kun tulivat erään rautakaupan eteen, niin sanaakaan toisilleen puhumatta astuivat he sisään ja Matsoni osti kuusi jalkaa pientä pellavanuoraa.

“Luuletko, että tämä pitää meidät molemmat?” kysyi Matsoni.

“Kyllä se pitää”, vastasi Markkoo.

Hiljoilleen läksivät he taasen takaisin kohden tuota mahtavaa Brooklynin siltaa. Heidän kävellessään oli Matsoni jo tehnyt nuoran kumpaankin päähän juoksevan solmun, niin että kun he tulivat sillalle, niin Matsoni pisti silmukan omaan kaulaansa ja toisen pään ojensi Markolle, joka teki samoin.

“Kun minä lasken kolmeen, niin silloin hyppää, mutta katso, että hyppäät oikealle puolelle, kun minä hypään vasemmalle, taikka jos me hyppäämme molem-

min samalle puolelle, niin silloin menemme joen pohjaan ja meidät perii hukka”, opetti Matsoni.

Juuri kun he ovat hyppäysasennossa, tarttuu poliisi nuoraan ja pistää kummankin käsirautoihin ja niin suoraan samalle poliisi-asemalle, jossa heitä oli sakoitettu. Täällä kumminkin oltiin niin armollisia, että heidät lähetettiin takaisin Ashtabula Harboriin.

Vaikka kummallakin oli kapakka, jolla ansaitsivat rahaa, niin siitä huolimatta menetti moni ne säästönsä, jotka oli uskonut Matsonin ja Markon talteen.

Kalle Potti.

MARIA.

*Yli Libanon-vuorten nousee kuu.
Kesäillassa Natzaret uneksuu.
Jo lepää höylä Josefin,
on hiljaista talossa mestarin.
On tehtynä päivän askaret.
Uni voittaa vanhan jäsenet.*

*Maria, Maria, hän viipyy vaan
tuvan sopessa ääneti paikallaan.
Unet verhoo luomia silmien,
hän on nuori vielä kuin tyttönen,
maan lapsi ja synnin — puoleks' vain,
ja paratiisin puolittain.
Hän on halpa ja armoon arvoton,
hänet sentään Enkeli valinnut on,
hän tietää Korkeimman katseensa luoneen
hänen puoleensa joukossa vaimojen,
Ylin Voima on varjonnut Josefin huoneen—
Maria, Herran piikanen!*

*Hän nousee ja kulkee kuutamoon,
ulos laakson liljakartanoon,
hän käy kuin unta nähden,
hän on iloissaan, hän on suruissaan
oman ainokaisen tähden.*

Ja hän miettii äidin-onneaan —
 mit' on tuleva hänen pojastaan?
 Hän varmaan kruunua kantaa kerta
 hän onhan kuningas Davidin verta,
 hän on väkevä, sodassa voittamaton
 ja kaunis kuin päivä hän nähdä on
 ja purppurassa hän varmaan käy
 eik' otsallansa pilveä näy.
 On maljansa ylitsevuotavainen —
 hänen poikansa ihanainen!

Maria, Herran piikanen,
 sinä valittu joukossa vaimojen,
 joka liljakartanossa käyt,
 ovat pettävät kaikki untes näyt.
 Laps' synnin ja maan olet puoleks' vain
 ja paratiisin puolittain.
 Maria, Laakson Lilja, joka kuuta katselet,
 sinä Ihmisen Poikaa tunne et.

Hänell' ei ole kultaa, kunniaa,
 ei kunne hän päänsä kallistaa.
 Hän kulkee kaikkeen maailmaan,
 hänen sanansa väärin tulkitaan.
 Hän istuu ystävään kesken pöytään,
 hänen vierellensä petturi löytään.

Hän maailmalle lohdun antaa
 ja maailma hälle vihaa kantaa.
 Kuin ei kukaan toinen hän syytön on
 ja luetaan ryövärein joukkohon.
 Ei otsallansa päärtyt loista,
 on kruununsa orjantappuroista.

Maria, Laakson Lilja, joka kuuta katselet,
 pois pyyhi kulmiltasi kyynleet.
 On poikas kuningas Davidin verta,
 hän voittaa maailman kerta.

Maria, äiti äitien,
 Maria, Laakson Lilja, joka kuuta katselet.

V. A. Koskenniemi.

Lähetys sihteeri, tuomari **BRUNO KIVIKOSKI**

NIINKUIN KOTONA . . .

Raudun inkeriläisessä orpokodissa.

Olla orpona . . .

Onnetonna . . .

Elää ilman äidin rukousta, tuskin muistaa millainen on äiti, kuinka lämmin äidin sydän, kuinka lempeä äidin ääni, kuinka lakia äidin käsi. Ei milloinkaan saa halata sitä hyvyyttä, ei milloinkaan saa silittää äidin pehmeää poskea.

Olla kodittomana . . .

Olla niin, ettei narahda kodin ovi, ettei saa herkkuisen pöydän taakse istahtaa, ei takan valkeaan tuijotaa, ei nähdä "Vahtia" taloa vartioimassa.

Ja joutua näin, orpona ja kodittomana, vieraille maalle, tykkänään oudoille tienoille, ihan vieraisiin ihmisiin, — olla orpo, koditon, isänmaaton. Sehän on kamalaa. Ja sellaiseen kohtaloon ovat joutuneet monet lapset.

On kovaosaisia, jotka kohta kolme vuotta ovat olleet näkemättä omaa maata, jotka ovat kodittomia ja orpoja. Heitä on Raudussa, ihan Suomen ja Venäjän rajan äärellä sijaitsevassa pitäjässä, jossa on inkeriläisten lasten orpokoti.

Kuinka sitten nämä Inkerin lapset tänne joutuivat?

He tulivat sodan jaloista, tulivat pakoon tuskaa ja kärsimystä, ajautuivat aikuisten mukana kuin myrs-

kyn heittäminä. Monien äidit ovat kuolleet, isät jäivät vankiloihin tahi sortuivat sodan teille.

Monet heistä viettivät ensi päivänsä Suomen puolella lehviköissa ja saunoissa, monet kulkivat jo mieron polkua, mutta nyt ovat muutamat jo kolmatta vuotta olleet orpokodissa kuin kotonaan.

Millaista siellä heillä on?

Nyt on heillä iso talo, vaikkakin kyllä ahtaat suojat, mutta oli aikoja, jolloin he olivat vielä ahtaammalla, sillä eivät he koko aikaa ole tämän saman katon alla asustaneet. Muuttaneet ovat kuin mustalaiset.

Viidenkymmenen tienoilla heitä on.

Astukaapa sisään orpokodin ovesta vaikka talvipäivänä, ruoka-aikaan, niin kyllä jääte ihmetyksiinne. Päät siinä vilkkuvat pöydän ääressä, kädet lapioivat ja pikkuruiset suut käyvät. Mutta kun johtajattaren silmä valvoo ruokailua, niin hiljaista on. Helein äänin he ruokavirren virittävät, kädet ristissä pöydästä lähtevät.

Menkääpä sitten jonkun luokse, hyväilkää häntä ja kertoilemaan hänet saakaa. Niinkuin Suomen lapsi hän on, samoin kielin kertoo, sama on hänellä Jumala ja enkelit, sama Aapisen kukko ja sama Nukku-Matti ja joulunkaipuu.

Joka päivä tarpoo liuta lapsosia koulutiellä. Täällä Suomessa ovat nämä Inkerin lapset päässeet niin onnelliseen asemaan, ettei kenenkään tarvitse venättä oppia. Toista oli Inkerissä. Siellä piti monen suomalaisen lapsen olla ummikkovenäläisen opettajan koulussa, ei sattunut koskaan sydämeen opettajan hyvä sana, vierain sanoin piti puhua, jopa rukoillakin.

Täällä on oma opettaja, sama sana kuin äidinkin.

Toista oli siellä Inkerissä orvonkin olla. Vietiin venäläiseen "priijuttiin", joka oli kuin rangaistuslaitos. Ilmankos sitä peljättiin ensi alussa tätä Raudunkin orpokotia.

Ja vaikeaa oli Raudussakin ensi alussa. V. 1920 alussa, jolloin orpokoti perustettiin, oli sen suojissa kolmattakymmentä hoidokkia. Asuttiin yhdessä tuvasa, nukuttiin samoilla laudoilla.

Sitten tuli Amerikan Punainen Risti ja otti hoitoonsa orpokodin lapset. Nyt parantuivat olot suuresti. Ennen kaikkea muutettiin suureen taloon, tuli väljempää, tuli vaatetusta. Kaikki pojat saivat amerikkalaisen univormunsa, kaikki miehenalut kuvittelivat itseään kapteeniksi, sillä Punaisella Ristillä oli Raudussa kapteeninsa, hyvä setä, joka usein muisti pikku hoidokkejaan. Ei tarvinnut pitkään pyytää, kun poju tehdä täppäsi asennon ja kunniaa antoi, sellainen pikkuruinen paljasjalkainen ja paljaspäinen pojanressu.

Alunpitäen oli orpokodin hyvänä tätinä kapteeninrouva Maija Tirranen. Hän oli homman sielu ja pitkäaikainen kodin johtajatar. Vielä tänäänkin, vaikka hän on ollut vuosikauden poissa paikkakunnalta, muistavat pikkuruiset häntä ilomielin.

Nykyisin ylläpitää orpokotia Inkerin Uusi Avustuskomitea, joka saa varat tarkoitukseen Suomen valtiolta. Näin jalosti huoltaa Suomi noita osattomia inkeriläisiä lapsukaisia, jotka ovat löytäneet kodin täällä kaukana kotimaastaan.

Niin heillä siellä sittenkin on kuin kotona.

Ei tarvitse vieraan monesti pyydellä, kun lapset

riemuin leikkiin pyrähtävät. Keveää on leikki kuin perhosliihottelu, heleää on laulu kuin linnunlaulu.

Ettekö uskoisi riemun kukkivan orpokodinakin seinien sisällä, syksynkin saapuessa lakastumatta uhkuvan suvisen, suuren riemun. Viattoman, lauhan lapsuuden riemun. Kukkivan talvin ja kesin, suven saapuessa ja suven lähtiessä.

Muita eloisampi on joukosta pikkuruinen pari, poikanen ja tyttönen "Mökö" ja "Tupukka". Aina yhdessä. Aina touhussa. Leveät suut naurussa, lyhyet tukat pörrössä. Suvisin suut marjaiset, jalat mustat kuin neekereillä, kahvimustiksi paahtuneet. Tunnittain he voivat hieroa teidän kylkeänne, sanaakaan lausumatta, riemuiten, välistä naurun päästäen, nyhiä siinä hiljakseen, kilpailla suosioistanne ja olla onnellisia.

Päivin on kaikki valoisaa, päivin on kaikki selvää, mutta iltaisin voi pellolla, siinä lähellä kotia näkyä outo olento, joka tuskin unen rauhaa suo. Mutta voi riemua aamulla kun tuo pelottava olento tutuksi pajupensaaksi havaitaan!

Talvi-illoin on katsomista tähdissä ja kuussa. Kenelle kuu nauraa? Kuka se sieltä taivaalta aina tähtisilmin tänne tuijottaa? Äiti? Isäkö?

Paleltaa pikkuruista ja iltarukous on huulilla ...

Kesäisin joutuvat vanhemmat lapset paimeniksi. Sieltä kirjoitetaan "kotiin" haikeita kirjeitä. Monen on ikävä oudoissa olla, kun on ollut Raudun orpokodissa niinkuin omassa kodissaan.

Sodan jaloista ja kauhun päivistä nousi tämä orpokoti. Kolkoilta poluilta ja ahtaista nurkista se kokosi onnettomat inkeriläiset lapsoset suojaansa hellivään.

Se on rakkauden ja laupeuden ilmestys kesken vihan ja vainon päivien. Se on ollut kuin pelastuksen valkama myrskyn tuiverrukseen joutuneille poloisille.

Kuinka suuri tuleekaan näiden lasten kiitollisuus kerran olemaan! Kerran, kun heille palaavat samat päivät kuin Suomen lapsillekin, kun he ovat varttuneet Inkerille iloksi, kun he — toivokaamme niin, rukoilkaamme, että niin tapahtuisi — voivat liittää takaisin Inkeriin, palata kotiin, kuin kevään linnut talvisilta teloiltaan, muilta mailta. Oi, jos silloin Inkerissä jo olisi rauhaa, olisi aurinkoa, kukkia ja lämmintä!

Antti Tiittanen.

den ajan metallurgisena insinöörinä Illinois Company'n teräsmyllyssä Chicagossa.

PÄÄKONSULI K. F. ALTIO.

Meillä on ilo esitellä Siirtokansan Kalenterin luki-joille yksi Suomen diplomaattikunnan huomatuimpia edustajia Amerikassa, pääkonsuli K. F. Altio New Yorkista. Keskuudessamme useita vuosia toimineena on hän monelle Amerikan suomalaiselle entuudestaan tuttu. Hänen nykyinen asemansa Suomen pääkonsulina New Yorkissa saattaa hänet kosketuksiin yhä laajempien kansalaispiirien kanssa.

Konsuli Altio on syntynyt Oulussa 7 p. syyskuuta 1877. Ylioppilastutkinnon hän suoritti v. 1896 ja kemiallisen teollisuuden insinööritutkinnon Polyteknillisessä Opistossa v. 1901, filosofian kandidaattitutkinnon yliopistossa v. 1908 sekä loma-aikoina ja opintojen välissä harjoiteltuaan erinäisissä teollisuuslaitoksissa ja toimittuaan myös osittain apulais-geologina, osittain maanmittaus-insinöörinä tuli Yhdysvaltoihin kesällä 1909.

Lukuvuotena 1909—1910 toimi insinööri Altio matemaattisten aineiden opettajana Suomi-Opistossa Hancockissa, Mich. Samanaikaisesti opiskeli hän Michiganin vuoriopistossa (Michigan College of Mines) Houghtonissa, Mich.

Sen jälkeen hän työskenteli kaivosmiehenä, työnjohtajana ja insinöörinä erinäisissä kaivoksissa, kupari- ja terästehtaissa Michiganin, Illinoisin, Utahin, Californian ja Montanan valtioissa, ollen m. m. lähes vuo-

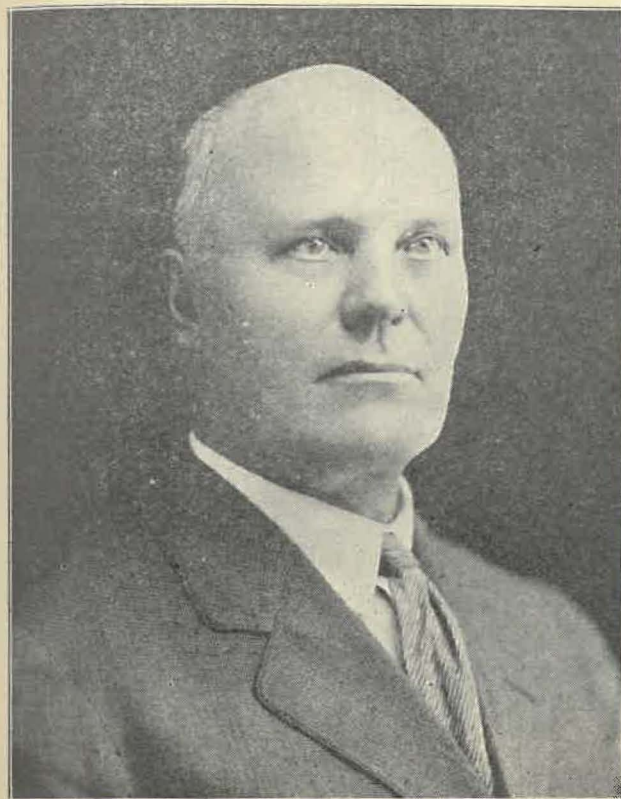

Konsuli K. F. ALTIO

Vuoden 1914 alussa tuli insinööri Altio suuren englantilaisen kaivosyhtymän toimiin Uraliin, ollen saman yhtymän palveluksessa kaivosinsinöörinä, geologina ja viimeksi Polevskoin alueen tehtaiden ja kaivosten johtajana vuoden 1919 alkupuoleen, kunnes vallankumous teki pitemmän toiminnan siellä mahdottomaksi.

Vuonna 1919 tuli insinööri Altio Suomen Kauppa- ja Teollisuuskomissionin toimiin ollen varastokonttorin ja lisenssikanslian johtajana. Vuoden 1919 lopulla matkusti hän taas Yhdysvaltoihin, ollen vuoden 1920 alusta New Yorkissa Suomen Valtamerentakaisen Kauppa Oy:n haarakonttorin ensiksi toisena ja sitten ensimmäisenä johtajana siihen saakka kunnes hän astui nykyiseen toimeensa Suomen Pääkonsulinvirastossa New Yorkissa.

Sekä Suomen että Amerikan liike-elämään tutustuneena käytännön miehenä on pääkonsuli Altiolla erinomaiset edellytykset nykyiseen vastuunalaiseen toimeensa, missä Suomen kauppaetujen valvominen Amerikassa muodostaa tärkeän osan pääkonsulin velvollisuuksista. Suomen hallituksella on pääkonsuli Altiossa aivan erikoinen kyky käytettävänä tällaiseen luototoimeen. Hänen toimintansa takaa epäilemättä hyviä tuloksia Suomen ulkomaakaupalle Amerikassa, samalla kun se osottautuu hedelmälliseksi monien muiden tehtävien aloilla, joita liittyy pääkonsulin velvollisuuksiin.

Varakonsuli ALBERT BUDAS

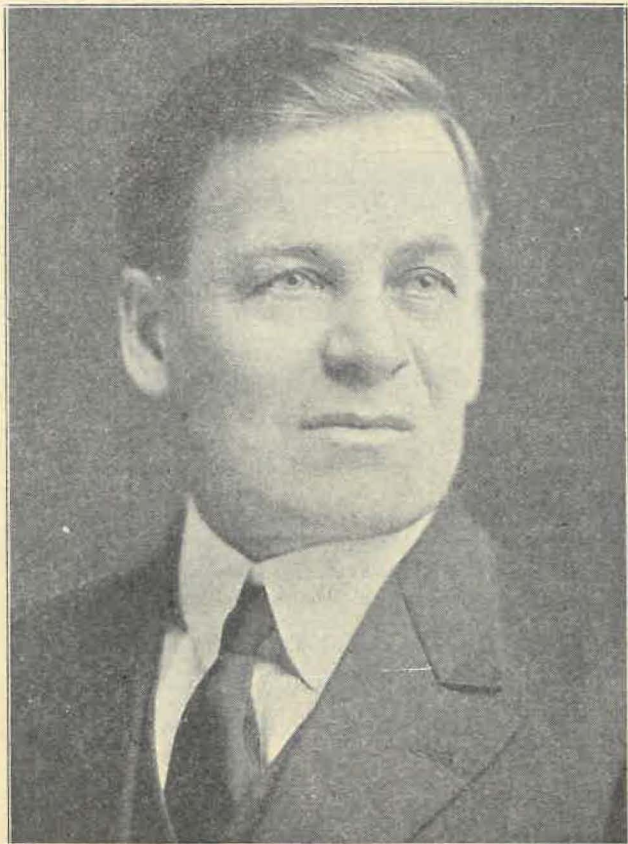
Roberts, Mont.

VARAKONSULI JARL LINDFORS.

Varakonsuli Jarl Lindfors on syntynyt Helsingissä syyskuun 14 p:nä 1887, josta muutti seitsemän vuoden ikäisenä vanhempiensa kanssa Hämeenlinnaan. Käytyään muutamia luokkia Hämeenlinnan lyseota, lähti Lindfors kuudentoista-vuotiaana merille, purjehtien kolmisen vuotta norjalaisissa purjelaivoissa. Amerikkaan tuli hän vuonna 1907, purjehtien amerikalaisissa rannikkolaivoissa. Kymmenen vuotta myöhemmin suoritti hän toisen perämiehen tutkinnon syvänveden höyrylaivoja varten, ja nelisen vuotta myöhemmin ensimmäisen perämiehen ja kapteenin tutkinnon, jonka jälkeen hän purjehti enimmäkseen Pohjois-Amerikan satamien ja Länsi-Intian välillä. Vuonna 1921 meni Mr. Lindfors avioliittoon neiti Kerttu Bloomquistin kanssa, ja samana vuonna asettui asumaan San Franciscoon, jossa avasi matkustus- ja asioimistoimiston. Vuonna 1922 nimitettiin hänet Suomen varakonsuliksi San Franciscoon.

Varakonsuli JARL LINDFORS

Varakonsuli **CARL H. SALMINEN**
Duluth, Minn.

AINEHISTO:

	Sivu
Lukijalle	9
Kalenteriosasto; Ilmatiedot; Merkkipäivät	12
Suomen edustus Amerikassa	36
Yhdysvaltain edustus Suomessa	36
Suomen edustus Englannissa	36
Yhdysvaltain presidentit	37
Yhdysvaltain valtioitten vaaliajat	38
Tietoja Yhdysvaltain postilaista	40
Yhdysvaltain mitat ja painot	41
Maapallo	47
Maapallon kasvillisuus	48
Maanosat	48
Valtameret	48
Suurimmat saaret	49
Maailman suurimmat joet	50
Ihmisrodut	50
Juutalaisten lukumäärä eri maissa	51
Maailman kielet	52
Maailman suurimmat kaupungit	52
Suomen Tasavalta	53
Siirtolaisuus Suomesta	59
Väkiluku Suomen kaupungeissa	61
Suomen pääkaupungin historiaa	62
Tietoja Suomen valtionrautateilla matkustaville	64
Suomen nykyiset postimaksut	65
Katsaus vuoden vaiheisiin Yhdysvalloissa (A. L.)	66
Amerikan suomalaisille! (Ester Ståhlberg); (kuvalla)	82
Suomen kansakoulu uudistamisvaiheessaan (Aug. Salo)	85
Amerikan vapauden lukko (Akseli Rauanheimo)	92
Suomal. koskevien lähteiden kokoamisesta (Cl. Niemi)	100
Silmäys nykyajan kunniantuntoon (J. W. Lähde)	105
Ministeri Axel Leonard Åström (kuva)	109
Pysyykö kieltolaki Amerikassa (N. E. N.)	116
Tuutulaulu, runo (Aini Heikka)	128
Professori Clemens Niemi, A. B., A. M. (kuvalla)	129
Kirje (Hilkka Finne)	132
Amerikan suomalaisia kuvaamassa (A. W. H.)	138
Maan säästämisestä (E. R. Downing, suom. A. R.)	143
Suomalainen uranuurtaja (kuvalla)	151
Nuorison kutsumus (J. W. Lähde)	154
Uskonto ja työväenkysymys (T. H.)	158
Muuan lemment aika 250 vuotta sitten (Jalmari Finne)	163
Prof. Elmer A. Forsberg (E. Saastamoinen); (kuvalla)	166
Läillisen avioliiton tärkeys (Victor Gran)	171
Harborin Matsoni ja Fairportin Markkoo rahaa vaihtamassa (Kalle Potti)	176
Maria, runo (V. A. Koskenniemi)	185
Lähetyssehteri, tuomari Bruno Kivikoski (kuva)	188
Niinkuin kotona (Antti Tiittanen)	189
Pääkonsuli K. F. Altio (kuvalla)	194
Varakonsuli Albert Budas (kuva)	197
Varakonsuli Jarl Lindfors (kuvalla)	198
Varakonsuli Carl H. Salminen (kuva)	200

FINNISH BOOK COMPANY

TÄYDELLINEN VARASTO
suomalaista kirjallisuutta
kaikilta aloilta.

Hintaluettelo lähetetään
pyydettyäessä vapaasti.

Osoite:

FINNISH BOOK CO.,
4221—8th Ave.,
BROOKLYN, NEW YORK

OSCAR J. LARSON

SUOMALAINEN
LAKIMIES

LONSDALE BLDG.,
Puhelin: Melrose 585.

DULUTH,

MINN.

VICTOR H. GRAN

SUOMALAINEN
LAKIMIES

200 TORREY BLDG.,
Puhelin: Melrose 2076.

DULUTH,

MINN.

JOHN R. HEINO

SUOMALAINEN
LAKIMIES

604 LONSDALE BLDG.,
Puhelin: Melrose 4255.

DULUTH,

MINN.

J. F. MÄKI

SUOMALAINEN
LAKIMIES

529 FIRST NATIONAL BANK BLDG.,
Puhelin: Melrose 3405.

DULUTH,

MINN.

INTERNATIONAL FILM CORPORATION

Manufacturers and Distributors
of Motion Pictures

201 Torrey Building

DULUTH,

MINNESOTA

Tämän ilmoituksen lukija, onko paikkakunnalasi koskaan vielä näytetty kuvasarjoja

“Suomi, Tuhatjärvien Maa”

joita nyt jo on toinen sarja kiertomatkillansa.

Samoin, haluatko tutustua kuvasarjaan

“Suomalaiset Amerikassa”,

jota parasta aikaa valmistetaan ja joutuu se pian näytettäväksi. Jollet ole näitä kuvia nähnyt, puhu paikkakuntasi teatterin omistajalle ja kehoita hänen kirjoittamaan meille, niin me neuvomme hänelle miten kaikki tuo tulee tapahtumaan.

ASIAMIEHET

Liike-elämä on vilkastunut; ostokyky pitkän lamaannuksen jälkeen on kiihtyneelle palautunut.

Me tarjoamme teille joko vakituisen toimialan, tai tilaisuuden toimia sivutoiminnan joutohetkinä ympäristössänne.

Nyt on aika tehdä asiamies-hakemuksenne keväätä varten.

Tuotteemme ovat ensiluokkaiset, ehtomme parhaat mitä yhdelläkään toisella liikkeellä.

!! Tee Siis Asiamies-hakemuksesi Tänään !!

VANHIN — SUURIN — TUNNETUIN

SUOMALAINEN

RÄÄTÄLINLIIKE

AMERIKASSA

SORSEN BROS. & CO.

443 So. Dearborn St.

CHICAGO,

ILLINOIS.

INTERNATIONAL COLLECTING AGENCY

*Toimittaa saatavien pe-
rimisiä kaikissa valtios-
sa Yhdysvalloissa, Cana-
dassa, Suomessa ja muis-
sa Euroopan maissa. Koh-
tuulliset asiointipalkkiot,
huolellinen ja nopea toi-
minta. — Toimeksiannot
postitse voidaan osoittaa:*

INTERNATIONAL
COLLECTING
AGENCY

Box 175,

DULUTH, MINN.

I H M I N E N

KÄYTTÄÄ TAHTOAA N TOTTELEVISTA
ELIMISTÄÄN, ENIMMÄN

SILMIÄNSÄ

Sen jokainen helposti käsittää. Tämän li-
säksi silmät ovat enemmän **väärinkäytettyjä**
ja liiallisesti **rasitettuja** elimiä.

Noin 90 prosenttia päänsäryistä johtuvat
silmien luonnottomasta rasittamisesta. — Ai-
noa luonnollinen parannus näissä tapauksissa
on tarkasti sovitetut silmälasit. Niiden avul-
la poistuu päänsärky, pyöräytykset, hermostunei-
suus, y.m. silmistä johtuvat vastukset.

Huolellinen työni on saavuttanut luonani käy-
neitten kansalaisten täydellisen tyydytyksen.
Pyydän sulkeutua suosioonne.

KUNNIOITTAEN,

T:ri RICHARD BÄCKMAN,

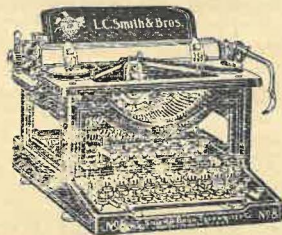
(Suomal. Silmäspesialisti.)

30 E. Superior St. (2:n kerros.)

DULUTH,

MINNESOTA

KIRJOITUSKONEITA

\$25. aina \$115

L. C. Smith & Bros., Oliver, Remington, Under-
wood, Royal, Smith Premier, Corona.

Koneet varustetaan suomalaisilla A ja Ö kir-
jaimilla. — Koneita myydään myös pienillä
kuukausimaksuilla. — Aina täydellinen varasto.

CARL H. SALMINEN,

Box 455

— Duluth, —

Minn.

American Exchange National Bank

Duluthin vanhin pankki

Pääoma ja vararahasto ... \$3,200,000.00

Untta Pankkiliikettä olemme aina valmiit
vastaanottamaan.

Meidän suomalainen mies on Wm. J. Lintula;
hän on valmis palvelemaan suomalaisia.

First National Bank

of Biwabik

(Jäsen Federal Reserve Pankissa.)

*Maksamme koron säästötilillemme.
Antakaa meidän palvella teitä.*

Täydellinen pankkiliike ja ulkomaanrahanväli-
tystoimisto. - Teidän liikekannatusta pyydämme.

FIRST NATIONAL BANK

HANCOCK, MICHIGAN

(Perustettu 1874)

Välittää Rahaa Suomeen

Postin kautta ja sähköteitse, voimme
tarjota Teille parhaimman kurssin ja
nopeimman perilletoimituksen.

SUOMEEN MATKUSTAJILLE eri-
koisesti suosittelemme dollareissa mak-
settavia *matkustajain vekseleitä*, jotka
voitte vaihtaa Suomen markoiksi kor-
keimman kurssin mukaan dollarista.

Tämä pankki tarjoo Teille huolelli-
sen ja vilpittömän toiminnan *kaikissa*
pankkialalle kuuluvissa asioissanne.

Erikoisesti suosittelemme *säästö-
osastoamme*.

Säästötililtä maksetaan 3 pros. kor-
koa, ja rahanne voitte aina saada ulos
vaadittaessa.

Kaikki liikkeenne voitte käytännöl-
lisesti tehdä *postin kautta suomenkie-
lellä*.

Jos haluat seurata
kotimaasi oloja

ja saada oikeat tiedot,
niin tilaa viipymättä

UUSI SUOMI

HELSINKI

Sähköos.: Uussuomi, Helsinki

UUSI SUOMI

on johtava valtiollinen
ja kansallinen lehti, joka
ilmestyy Helsingissä
joka päivä.

UUSI SUOMI

on myöskin Suomen
edullisin ilmoituslehti,
jota todistaa sekin seikka,
että se on ilmoitus-
lehtenä enin käytetty.

UUSI SUOMI

maksaa Amerikkaan
postimaksuineen 50
markkaa kuukaudessa.

Päivälehti

Jokaisen kansallismielisen
Amerikan suomal. kotiin!

Tilaushinta \$5.00 vuosik.

Päivälehti

BOX 455, DULUTH, MINN.

Siirtolainen

vanhin Amerikassa ilmestyyvä suomalainen
viikkolehti, tulee edelleenkin ilmestymään ja
pysymään vapaana puoluekiikhoilusta eikä
tule sallimaan riitakirjoituksia palstoillaan.
Siirtolainen on saanut huomattavaa suosiota
viime aikana ja toivomus on, että se pääsee
jokaiseen suomalaiseen kotiin Amerikassa.

TILAUSHINTA \$2.00 VUOSIKERTA.

SIIRTOLAINEN,
NEW YORK MILLS. MINN.

J. W. LÄHDE,
Toimittaja.

CARL H. SALMINEN,
Liikkeenhoitaja.

New Yorkin Uutiset

Kolme kertaa viikossa ilmestyvä,
sisältörikkain Amerikan suoma-
lainen sanomalehti

**Tilaushinnat Yhdys- Tilaushinnat Suomeen
valloissa: ja Canadaan:**

Koko vuosikerta... \$4 Koko vuosikerta... \$5
Viisi kuukautta... \$2 Kuusi kuukautta... \$3
Kaksi kuukautta... \$1 Kaksi kuukautta... \$1.25

Kaikenlaisia kirjapainotöitä tehdään kirja-
painossamme huolellisesti ja nopeaan.

PYYTÄKÄÄ KUSTANNUSARVIOITAMME!

NEW YORKIN UUTISET

740—40th St.,

Brooklyn, N. Y.

Arvokas Joululahja Omaisillenne
SUOMEEN, AMERIKAAN ja CANADAAN
on Kristillinen Sanomalehti

“Auttaja”

Ilmestyy kerran viikossa ja maksaa vuosikerta:

Yhdysvaltoihin ----- \$2.00
Canadaan ----- \$2.25
Suomeen y.m. ----- \$2.50

Tilataan osoitteella:

Auttaja

IRONWOOD,

MICHIGAN

Uusi Kotimaa

**Vanhin suomenkielinen sanomalehti Amerikassa,
ilmestyy kaksi kertaa viikossa, jokaisena
Tiistaina ja Perjantaina,
New York Millsissä, Minn.**

V. 1919 syksyllä New York Millsin ja ympäristön edistysmielisistä maanviljelijöistä muodostunut Kansan Ääni Kustannusyhtiö osti Uuden Kotimaan entisiltä yksityisiltä omistajiltaan. Siitä alkaen on lehti myötätuntoisuudella seurannut Amerikan maanviljelijäin keskuudessa niin valtavaksi kasvanutta edistysmielistä Nonpartisan ja Farmer-Labor politiikkaa. Samalla se kuitenkin jyrkästi hylkää kaiken kiihkoradikaalisuuden. Tultuaan maanviljelijäin yhtiön käsiin laajennettiin lehti kaksi kertaa viikossa ilmestyväksi päivätapahtumia tarkasti seuraavaksi uutislehdeksi. Se sisältää edelleen myöskin runsaasti kansankirjeitä varsinkin maanviljelysseuduilta, tietoja maatalouden alalta, jännittäviä jatkuvia kertomuksia ja romaaneja ja muuta opettavaa ja hyödyllistä lukemista. Suomalaisen keskinäisiä kansallisia ja kirkollisia harrastuksia seuraa lehti niinikään edelleen puolueettomuudella ja suvaitsevaisuudella.

TILAUSHINNAT:

Koko vuosi ----- \$2.75
Puoli vuotta ----- 1.50

SUOMEEN ja CANADAAN:

Koko vuosi ----- \$3.75
Puoli vuotta ----- 2.00

— **Asiamiehiä Halutaan.** —

Näytenumeroita lähetetään pyydettyä.

Kaikki kirjevaihto on tehtävä osoitteella:

UUSI KOTIMAA,
NEW YORK MILLS, MINN.

*“Jos aikoo nauttia
Sanomalehdestä*

joko tarkoituksella hyötyä siinä löytyvistä tiedoista aineellisesti tai sitten laajentaakseen varmennettua käsitystään päivän tärkeimmistä muutoksista maailmassa, niin se lukekoon

POHJAN TÄHTÄÄ”.

Näin lausui pitkäaikainen Pohjan Tähtien lukija hiljakkoin.

POHJAN TÄHTI

sitäpaitsi sisältää mielenkiintoisia kaunokirjallisia kirjoituksia, romaanisarjoja ja hauskoja kellari-kerros kirjoituksia, sekä uskonnollisia ja tietopuolisia kirjoituksia.

POHJAN TÄHTI

on tietopuolinen Amerikan suomalaisten sanomalehti, sopiva jokaiseen kotiin Yhdysvalloissa.

Ilmestyy neljä kertaa viikossa ja maksaa ainoastaan \$4 vuosikerta.

— Tilatkaa kokeeksi vuodeksi. —

POHJAN TÄHTI

Box 427,

FITCHBURG, MASS.

Näyttenumeroita lähetetään vapaasti pyydettyäessä.

KOTI

(HOME)

**AMERIKAN SUOMALAISTEN
KASVATUKSELLINEN
KUUKAUSIJULKAISU**

ilmestyy American Home Publishing Companyn kustantamana kaksikielisenä, kuvitettuna, vilkas sisältöisenä ja aikaansa seuraavana.

KYSYKÄÄ ILMOITUSHINTOJAMME!

Tilataan osoitteella:

KOTI

810 Alworth Bldg.,

DULUTH, MINN.

Toimitus: City Drug Store Bldg., Hancock, Mich.

Koko vuosikerta \$3.00. — Ensimmäinen vuosikerta sidottuna \$5.00.

Tilattavaksi tarjotaan

TOTUUS

OPETUS - KASVATUS - TIETO - TERVEYS - ELÄMÄ
(THE TRUTH)
DULUTH, MINNESOTA

— VUODELLE 1923 —

TOTUUS

ilmestyy neljännesvuosittain

Totuuden sisältö on erikoisempi kaikista muista suomenkielisistä julkaisuista. Siinä on harvinaista lukemista paljonkin.

Tilaushinta \$1.50 vuosikerta. Lähettäkää tilauksenne ja raha tilauksen mukana osotteella:

TOTUUS

Box 455,

DULUTH,

MINN.

Seuratkaa Canadian Aikaa Tilaamalla

CANADAN UUTISET

joka ilmestyy jokaisena torstaina. — Se on sisältörikas niin uutisiin kuin muihinkin kirjoituksiin nähden. Mainio väline liikemiehille saada tuotteensa tunnetuksi.

TI LAUSHINNAT:

Canadaan: Yhdysvaltoihin:

Koko vuosi.....	\$2.50	Koko vuosi.....	\$3.00
Puoli vuosi.....	\$1.50	Puoli vuosi.....	\$1.75
Neljäsnes vuosi..	0.75	Neljäsnes vuosi..	\$1.00

CANADAN UUTISET

PORT ARTHUR, ONT., CANADA

Suomen Varakonsulinvirasto Canadassa

188 LORNE STREET, PORT ARTHUR, ONT.

Varakonsulinvirasto avustaa Canadassa olevia Suomen kansalaisia virallisissa suhteissa kotimaahan. Varakonsulinvirasto antaa Suomen kansalaisille matkapasseja ja hyväksyy (visseerää) passeja matkustamista varten Suomeen ja Yhdysvaltoihin.

Varakonsulinvirasto avustaa Suomen kansalaisia valtakirjain vahvistuksessa, Suomen kansalaisoikeutta koskevissa kysymyksissä, perintöasioissa y. m. kysymyksissä, joissa tarvitaan Suomen virallisen edustajan vahvistusta.

Vice Consulate of Finland

188 LORNE STREET, PORT ARTHUR, ONT.

S ä h k k ö s o t e :

Korte, Port Arthur, Code A. B. C. 5th Ed.

Suomen Pääkonsulinvirasto Yhdysvalloissa

5 State Street, New York City.

VARAKONSULIN VIRASTOT:

CHARLES O. JACKOLA, Borgo Block, Calumet, Michigan.
JOHN SAARI, Northwestern Bank Bldg., Portland, Oregon.
A. W. QUIST, 310-311 Hoge Bldg., Seattle, Washington.
J. ALFRED ANDERSON, 101 Tremont Street, Boston, Massachusetts.
CHAS. POTTI, 48 Lake Street, Ashtabula Harbor, Ohio.
JARL LINDFORS, 9 Mission Street, San Francisco, California.
CARL H. SALMINEN, 30 E. Superior Street, Duluth, Minnesota.
ALBERT BUDAS, Roberts, Montana.

SUOMEN VARAKONSULIN- VIRASTO DULUTHISSA

30 E. Superior St.

toimeksiottaa tehtäviä, jotka sen toimivaltaan ulottuvat. Kirjevaihto-osoite: *Vice-Consulate of Finland, Box 455, Duluth, Minn.* Sähköosoite: *Finlandia, Duluth, Minn.*

CARL H. SALMINEN,
Varakonsuli.

SUOMEN VARAKONSULIN VIRASTO,

Ashtabula Harborissa, O., sijaitsee 48 Lake Street, C. Potin vaatekaupan yläkerrassa, ja on avoinna yleisölle klo 9—6 arkipäivisin ja sunnuntaisin sopimusten mukaan. Varakonsulinviraston yhteydessä on myös lakiasiain-toimisto, johon kuuluvat suomalaiset lakimiehet: Arthur Rinto, Johan Koski ja Johan Glantz. Kansalaiset kun tarvitsette lakimiehen apua, niin tarvitsee vaan kirjoittaa tahi sähköittää, niin lähetämme yhden lakimiehistämme valvomaan asiaanne ja oikeuksianne. Sähköosoite: "FINLANDIA"—Telephone 330-W.
CHARLES J. POTTI, Varakonsuli.

PILETTITOIMISTO: Laivapilettejä Suomesta Amerikkaan ja päinvastoin, päivän halvimpiin hintoihin kaikille suuremmille linjoille myy allekirjoittanut monivuotisen kokemuksen perusteella. Pyydettyessä lähetetään laivain kulku- ja hintalistoja, sekä täytetään takausblänkkettejä Amerikkaan pääsemistä varten. Valtion lupakirja ja takaus valtuuttaa suoraan toimintaan, joten ei pilettiä tarvitse New Yorkissa vaihtaa, vaan on sinänsä hyvä astua laivaan.
Charles J. Potti.

SUOMEN VARAKONSULIN VIRASTO

vahvistaa valta-, kauppa- y.m. asiakirjoja, niiden Suomessa käyttämistä varten, ja vaadittaessa laatii valta-, kauppa- y.m. asiakirjoja, palkkiota vastaan, sekä välittää passi-asioita. Osoite:

CHARLES O. JACKOLA, Vice Consul of Finland,
Calumet, Michigan, U. S. A.
**VALTIONLAISSA VAHVISTETTU ASIOIMISTO-
JA MATKAPILETTILIIKE**

välittää matkapilettien myyntiä Suomeen ja Suomesta Amerikkaan kaikille ensiluokan linjoille. Siirtolaislain vaatimia asiakirjoita maahanpääsylvän saamista varten valmistetaan. Asioimisto välittää ja valvoo velka-, perintö-y.m. asioita Amerikassa ja Suomessa, ja välittää Suomen ja Scandinavian maitten tavara-myyntiliikettä.

Kun haluatte ostaa tai myydä maatilaa, niin kääntykää puoleeni. Minulla on myytävänä kaikkialla Ylä-Michiganissa suuria alueita perkkamattomia farmimaita ja valmiita viljelysmaita. Asioiminen voi tapahtua joko henkilökohtaisesti tai kirjeen kautta. Osoite:
CHARLES O. JACKOLA, Borgo Block,
Calumet, Michigan, U. S. A.

LAIVAPILETTEJÄ

Täältä Suomeen ja Suomesta tänne saatte pikaisesti allekirjoittaneelta, joka toimii asiamiehenä seuraaville laivalinjoille:

THE INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE YHTIÖLLE, johon kuuluvat: American Linja, Leyland Linja, Red Star Linja, White Star Linja, Atlantic Transport Linja, White Star-Dominion Linja.

— Yhteensä 106 valtamerilaivaa —

CANADIAN PACIFIC STEAMSHIPS, Ltd., johon kuuluu 16 valtamerilaivaa.

CUNARD LINJA, ANCHOR-DONALDSON LINJA, ANCHOR LINJA, 15 valtamerilaivaa.

RUOTSIN-AMERICAN LINJA, 2 valtamerilaivaa.

Tietoja laivojen kuluista ja piletien hinnoista olen aina valmis antamaan joko suullisesti tai kirjeellisesti.

RAHAA SUOMEEN, PÄIVÄN PARHAIMMAN KURSSIN MUKAAN.

Suora yhteys Suomen suurimman pankin, Pohjoismaiden Yhdyspankin kanssa.

— Ehdottomasti pikainen toiminta. —

ERICK J. KORTE
Port Arthur, Ont., Canada

CANADIAN PACIFIC
STEAMSHIPS LIMITED

CANADIAN PACIFIC HÖYRYLAIVAT

ISOIMMAT — HIEENOIMMAT — NOPEIMMAT
LAIVAT

Canadian, Suurbritannian ja Mannermaan välillä.

Purjehduksia aina joittenkin päivien väliajoilla Montrealista ja Quebecista sekä Montrealiin ja Quebeciin kesällä (toukok. 1—marrask. 15) ja St. Johniin ja St. Johnista tavella.

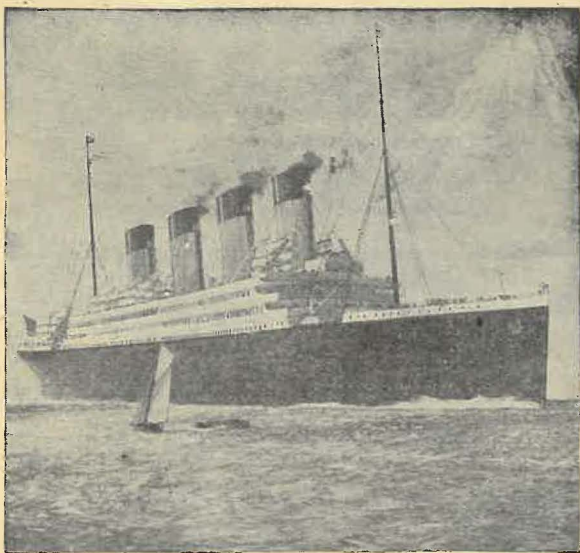
Suoria pilettejä Scandinavian ja Suomen paikkoihin Liverpooliin ja Southamptonin kautta.

Kaikki kulut suoritetaan Englannin läpi kulkiessa. Yhteys Hullissa ja Grimsbyssä, Englannissa, joista laivat purjehtivat kaikkiin Skandinavian ja Suomen satamiin.

CANADIAN PACIFIC'in ASIAMIEHET kaikkialla mielihyvin antavat lähempää tietoja hinnoista ja purjehdusvuoroista, tai saa niitä kirjoittamalla allaolevilla osotteilla:

D. BERTIE,
Soo Line Station,
Duluth, Minn.

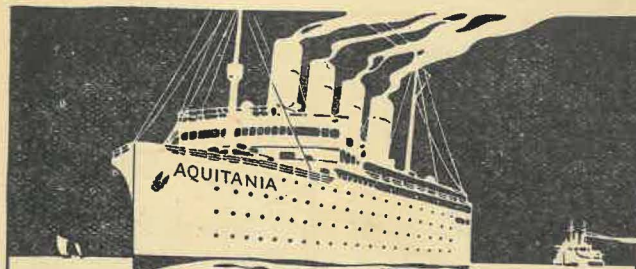
H. M. TAIT,
611 2nd Ave. So.,
Minneapolis, Minn.

**Amerikan Linja
Valkoisen Tähdien Linja
Valkoisen Tähdien-Dominion Linja**

New Yorkin liikenteessä ovat seuraavat höyrylaivat: "Majestic", maailman suurin höyrylaiva, 56,000 ton. 956 jlk. pitkä; "Olympic", 46,359 tonnia; "Homerie"; (uusi), 34,356 tonnia; "Adriatic"; "Baltic"; "Celtic"; "Cedric". — Philadelphian—New Yorkin liikenteessä: "Arabic"; "Pittsburgh"; "Cretic"; "Havenford". — Montreal—Liverpool liikenteessä uudet höyrylaivat: "Regina", "Megantic", "Canada" ja "Doric".

Jos olette aikeessa matkustaa Suomeen tai tuottaa jonkun sukulaisistanne tai ystäväistänne tänne, ottakaa huomioon Valkoisen Tähdien linjan hyvin tunnetut höyrylaivat ja kääntykää lähimmän suomalaisen asiamiehen puoleen saadaksenne selostuksia, joita tullaan mielihyvällä antamaan, tai kirjoittakaa: **Mr. O. E. BRECKE**, Mngr. N. W. Pas. Office, 121—123 So. Third St., Minneapolis, Minn., tai **Mr. McCLOUD**, Manager, 286 Main St., Winnipeg, Man., Canada.

QUADRUPLE SCREW TURBINE
Length 901 Feet ♦ Breadth 97 Feet ♦ 47,000 Tons.

CUNARD LINJA

Maailman Nopeimmat Höyrylaivat

**SUOMEEN
— JA —
SUOMESTA**

NOPEAT YHTYMÄT.

Uudet, nykyaikaiset höyrylaivat kulkevat edestakaisin New Yorkista, Montrealista ja Bostonista.

- ASIAMIEHIÄ KAIKKIALLA -

SCANDINAVIAN- AMERICAN LINE

Mukava Kulkutie **SUOMEEN J SUOMESTA**

Kaikki matkustajat kuletetaan suositua Kööpenhaminan reittiä, joka merkitsee ainoastaan YHDEN vaihdon. — Tanskan Konsulin viseerausta eivät suomalaiset matkustajat tarvitse. Voittamattomat mukavuudet kolmannessa luokassa; hyttejä kahdelle ja neljälle hengelle, sekä perhehyttejä 6:lle hengelle.

*Erinomainen ruoka — runsas ja vaihteleva.
Hyvä kohtelu. Tiheät purjehdukset.*

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE,
CARL H. SALMINEN,
Pohjoislännen suomalainen edustaja.
30 E. Superior St. Duluth, Minn.

CARL H. SALMINEN AGENCY **DULUTH, MINN.**

**SUOMALAINEN ASIOIMISTO RAHAVÄLITYS-
TÄ JA MATKUSTAJALIIKETTÄ VARTEN.**

Rahavälitysosasto

toimittaa rahavälitystä Suomeen vallitsevan korkeimman kurssin mukaan taaten nopean ja turvallisen välityksen. — **LUOTTO-PANKKI O-Y:n, Helsinki,** valtuuttama asiamies.

Matkustajaliike —

Edustaa seuraavia tunnettuja linjoja: **Valkosen Tähden, Cunard, Scandinavian-American, Ruotsin-American, Norjan-American, Canadian Pacificin, Royal Mail Steam Packet Co. ja United States Lines.**

Laillinen Notarius

Valmistaa asiapapereita, kauppa- ja valtakirjoja, ja toimittaa kaikkia notariuksen ammattiin kuuluvia töitä.

CARL H. SALMINEN AGENCY

30 EAST SUPERIOR STREET,

Päivälehti Kustannusyhtiön yläkerrassa.
Käytävä Superiorkadun puolelta.

Postiosote: BOX 455, DULUTH, MINN.